

Köszöntünk Május 1!

Tavalyi felvétel

Hétfőn, május elsején, ünnepeljük a munkát. Piros betűs napot jelez a naptár. Ünnepelhetjük Szent Józsefet, az ácsot, aki a munkások védőszentje. Ünnepelhetnénk a munkás-szolidaritást is, ha lenne. Van, akinek munkája sincs. Olyan is akad, aki dolgozik ugyan, de nem olyant és nem annyiért, mint ami méltó lenne hozzá. A munkáról mindenkinek van mondanivalója. annak is, aki jól el van nélküle, annak is, akinek ez a mániája. (Őt a szenvedélybetegek között tartják számon.) Pedig "dolgozni csak pontosan, szépen, / ahogy a csillag megy az égen, / úgy érdemes". És most ne sinkó-fáljuk el a közismert József Attila idézet elejét sem, mert a töredék így kezdődik:

"Ne légy szeles, / bár munkádon más keres"... Aktuális sorok 2000 május elsejére. A szabadióparkban persze estig tart a majális, lesz sör, műsor, talán virsli is. Összejön párezer ember, ki nosztalgiaiból, ki csak kíváncsiságból. A kicsik lufit kapnak, s pofont, ha elrepítik. Régnemlátott ismerősökkel találkozhatnak, régi emlékek élednek föl, s emlék lehet (reményünk szerint kellemes) ebből a naphól is. Tavasz van, ünnep. Május elseje. Éljen! Éljük! A munkánk béréből. Jobban. Május: a kikelet, a remény. Az volt, s az is maradt. Rádásul hétfőre esik, azaz egybeszakad a vasárnap. Kell ennél több!?

n. m.

Az egész napos program délelőtt 10 órától délután 5 óráig tart. Fellépnek többek között: az Ifjúsági és Tüzlőztű Fúvós Zenekar, a Basa-Papesch Workshop, a Sárga Pillangók Tánckar, az Akrobat Táncestúdió, Grapevine Táncműhely, a Dokk együttes és kiegészítő programként egész nap kispályás foci, íjász-és BMX bemutatók és strand röplabda is lesz.

Szabadióközponban jelen lesz a Kőztér is, keressék kedves Olvasóink táblánk melletti asztalunkat, ahol szívesen várjuk véleményüket, ötleteiket!

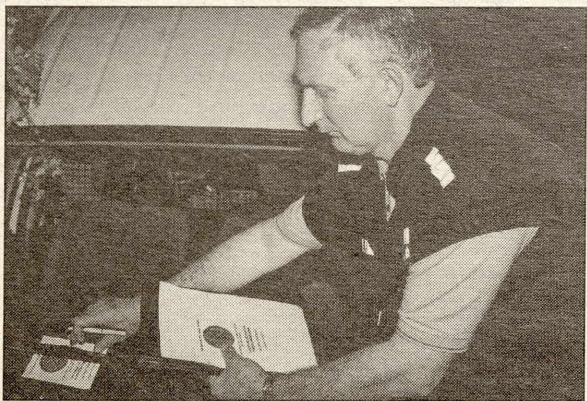
Közmeghallgatás május 10-én

A kecskeméti közgyűlés 2000 május 10-én, szerdán, 16 órától közmeghallgatást tart, melyre várja az érdeklődő kecskeméti állampolgárokat és a helyben érdekelt szervezetek képviselőit.

Kecskeméti polgárőrjárat

Pap Tivadarral legutóbb úgy 8-10 éve találkoztunk. Akkor a sárkányrepülőzés öröme akarta megosztani mindazokkal, akiknek nem nyílik lehetőségük élvezni azt a sportot, de szívesen olvasnak arról, milyen érzés 2-300 méter magasból letekinteni a földre. Most földhözragadt témákról beszélgetünk: a város és csatolt községeinek rendjéről, az emberek fegyelmetlenségéről, a bűnözés nem teljesen kifürkészhetetlen útjairól. Pap Tivadar (úgyis mint nyugalmazott repülő alezredes) a 8 éve alakult Kecskeméti Polgárőrség Egyesület elnöke. Ugyanolyan stramm, mint régen. Ugyanúgy szenvedélye a repülés. S nem is ő lenne, ha a kellemest a hasznossal nem kötné össze.

Úgy nagyjából mindenkinek van fogalma arról, hogy a rendszer-változás tizenegyedik esztendejében miként is vonható meg a bűnözők és a bűnüldözők mérlege. Akinek még nem lopták el a kerékpárját, esetleg nem lökték föl a járdán biciklisek, görkorcsolyások, nem törték fel a hétvégi házát, nem emelték el a pénztárcáját a piacon, esetleg nem szabadították meg autójától, aki nem őrzöngött a kapuja elé parkolt idegen autó kámforrá vált sofőrjének előkerüléséig, és így tovább, s végül bátran végigmegegyéj után is a város egy-nemely nem egészen ki-halt részén, az jelentkezhethet a legszerencsebb kecskeméti polgár címért. (Kiadásáról

Somodi Sándor a szabálytalanul parkoló autó tulajdonosát figyelmezteti

Hol Gábor a Hotel Hajléktalan előtt

a rendcsinálásban. Nem sokan vannak. Fél-száznyian. Most már van egy járőr-kocsijuk is. Arra szépen fel van írva: POLGÁRŐRSÉG. Fehér autón kék betűkkel. Kicsit hasonlít is. A rendőrautóhoz. Somogyi Sándorral és Hol Gáborral egy csütörtök este volt szerencsém részt venni a polgárőrjáraton.

Tapasztalat 1:

Kecskeméten a földszinti ablakok 86,5 százaléka be van rácsozva. (Fennmaradt 13,5 százalék tulajdonosa, bérlője fatalista lehet.)

Tapasztalat 2.

Az esti sötétség sem rejti el azt a ténnyt, hogy Kecskeméten igen gazdag, és nyomorúságosan szegény emberek is laknak. Az összehordott lím-lomoktól szarkafészeknek tűnő kalyibák látványát nem egyenlíti ki a csak a forgó kacsalábat nélkülöző építészeti műemkek káprázata. (Pedig ott mozgásérzékelő lámpák is kigyulladnak ám!)

Tapasztalat 3.

Azért a renitenskedőkből sem halt ki a böcsület: a járőrautót észelve nem egy gyanús sötétségben várakozó személygépkocsi vezetője jónak látta elpályázni másfele.

Tapasztalat 4.

A jó idő megkönnyíti a hajléktalanok éjszakáját is: nem kell az ocsmány menedékhelyeikre behúzódnok. Csak az a kérdés, hogy a Jópásztor Otthon közelében lévő félig szétvert hajdani fáskamrát, a Hotel Hajléktalan, miért nem számolja már fel a tulajdonosa?

Tapasztalat 5.

Szeméttől rogyadozó konténerek ékeskednek a hátrányos helyzetű kecskeméti polgárok által lakott lakótelepeken. A diszkrimináció a szemetet is illeti?

Tapasztalat mindösszesen:

azon az esten nem volt különösebb intézkednivaló. A Polgárőr Egyesülettel szerződésileg is együttműködő rendőrség járőrével is fel volt véve a kapcsolat. Ha lett volna közös intézkedésre ok, a rádiókapcsolat is fennállt. A közterület felügyelettel elvileg együtt tudnak működni a polgárőrök, gyakorlatilag viszont nem. Pedig lenne ok és mód a közös munkálkodásra, tucatjával állnak gépkocsik, olykor kamionok, a parkok füvének. Most is kiosztottak néhány figyelmeztető cédulát a szélvédőkre, másnap este majd kiderül, megfogant-e az intézés, avagy győzött az "odaparkolok-ahovaakarok" mentalitás. Merthogy a polgárőr nem hatósági személy. Illetve csak néha olyan.

A polgárőr csak egy kicsivel nagyobb rendet akar városban. Képes ezért szabadidejének egy részét feláldozni. Mit tegyen? Szereti a rendet.

Írta: Nagy Mária

Kecskeméti közéleti lap

A-tól Z-ig

Kőztér

III. évfolyam 5. szám

Ára: 38 Ft

2000. május

Eladó a családi ezüst?

Értékesíteni kívánja Kecskemét önkormányzata a városi kábelhálózat egészét mint műszaki rendszert és mint gazdasági társaságot is - jelentette be dr. Szécsi Gábor polgármester egy sajtótájékoztatón április közepén. Az ok: a Telemozi Kft nyeresége és az önkormányzat költségvetése nem fedezi a szükséges, korszerű színvonalú, majd egymilliárd forintot igénylő fejlesztéseket, pontosabban évente csak szerény mértékű beruházásokat tesz lehetővé. A polgármester hangsúlyozta, úgy szeretné eladni a hálózatot, hogy a reménybeli vevő vállalja: a megvalósított beruházások költségét nem érvényesíti majd a díjakban.

Hogy ki is lehet a reménybeli vevő, azt egyelőre nem lehet tudni, hiszen előbb a képviselőtestületnek el kell fogadnia a pályázati feltételeket, és meghirdetni a pályázatot, majd egy verseny tárgyalás után meghozni döntését. Dr. Szécsi Gábor azt is hangsúlyozta a sajtótájékoztatón, hogy nem a vételár az elsődleges. Ezt persze, alig hiszi el bárki is, hiszen már több milliárdos ajánlatokról esett szó. Úgy tűnik, az önkormányzat vezetői nem

annyira a kábelhálózattól szeretnének megszabadulni, mint inkább a külső-belső adósságállománytól, amire maga a polgármester is célzott a sajtótájékoztatón. (Ilyen jelentős vételárból még maradna is egyéb beruházások finanszírozására.) Kérdés, sikerül-e érvényesíteni a díjkorlátozásra vonatkozó vágyálmokat? Az eladó ugyanis csak addig diktál, amíg el nem adja az árut, aztán már nem ő szabja a feltételeket.

Hasonló aggályokat fogalmaztak meg a képviselők is az április 19-i közgyűlésen, amelyen végül is megszavazták az eladást.

Dr. Adorján Mihály (SZDSZ) kifejtette: a kábelhálózat működtetése vég-eredményben nem tipikus önkormányzati feladat, de az aranytojást tojó tyúkot nem szokás eladni. A Telemozi Kft pedig nyereséges. Ha mégis eladják, úgy nagyon alaposan meg kell fontolni, mire költi az önkormányzat a többmilliárdos bevételt. Dr. Szabó Attila (SZEK) szerint a város polgárait nagyon fogja érdekelni a befolyó pénz felhasználása. Nem kevésbé a jövőbeni szolgáltatási díjak alakulása, ezért olyan, konszenzussal kialakított pályázatot kell kiírni, amely szigorú feltételekhez köti az eladást.

Hetényi István a MIÉP képviselőjében egyértelműen ellenzte az értékesítést. Mint mondta, a tapasztalatok szerint Magyarországon még nem volt olyan privatizáció, ami a szolgáltatási

díjak csökkenését hozta volna. Ilyen Kecskeméten sem lesz, ellenkezőleg, a szolgáltató előbb-utóbb a csillagos égig emelheti a díjakat, hiszen azért eszközöl beruházásokat, hogy azok hasznát hozzanak számára. A város polgárainak nem az az érdeke, hogy egy hatodik telefonvonal is legyen a városban, mondta Hetényi képviselő, hanem, hogy elfogadható áron jussanak a kábeltévé-szolgáltatáshoz. A kecskeméti jelentős összegeket áldoztak a rendszer kiépítésére, s tartanak attól, hogy a privatizáció után ki lennének szolgáltatva a beruházónak. A bevételt pedig az önkormányzat, presztízs-beruházásokra költve, gyorsan felélné. A MIÉP kecskeméti szervezete ezért, tiltakozásképpen, kész az eladás ellen aláírásgyűjtést kezdeményezni.

A kábelhálózat Kecskemét családi ezüstkészlete -vélekedett dr. Brúszel László (MSZP). Az utolsó, legértékesebb vagyontárgy, amit a tulajdonosok mindig a végső esetre tartogatnak. Az önkormányzat azonban nincs értékesítési kényszerben, ezért nagyon meg kell fontolni az eladást. Annál is inkább, mert egyáltalán nem biztos, hogy a díjemelésre nem kerül sor. Dr. Brúszel László javasolta, hogy az önkormányzat adjon lehetőséget a kérdésben a lakossági konzultációra.

A vita után a közgyűlés végül 25 igen szavazattal elfogadta az értékesítési szándékra vonatkozó határozattervezetet. -m-

Széchenyivárosi Fesztivál

A Széchenyivárosi Közösség-építő Egyesület legutóbbi közgyűlésén - a tavalyi eredmények és az ideai tervek mellett - két különösen említésre méltó dologról is szó esett. Az egyik, hogy mintegy százmillió forintot fordítottak a Bolyai Gimnáziummal szemben, jó ütemben készülő templom és közösségi ház építésére. A másik, hogy ismét megrendezik május 27-28-án (szombat-vasárnap) a Széchenyivárosi Fesztivált és búcsút az új templom és a Spar áruház közötti területen.

Címszavakban a gazdag programról: május 27-én 9 órától reggeli térzene a

város több helyén a Kuna együttesel, hagyományörző lovasprogram. 10 órakor Szécsi Gábor megnyitja és a Pedagógus Énekhar mősora. Kiállítá-sok és bemutatók a sátrakban, képző-és iparművészeti vásár, iskolák színpadi bemutatkozása, sport- és aszfalttrajzversenyek.

Délután előadás a reformpolitikus Széchenyiről, majd este a Kecskemét Néptáncegyüttes, a Kurázi Táncműhely és az erdélyi Csíksomlyói Népi együttes bemutatkozása. Az esti programban Roy és Ádám, valamint a Vénusz együttes szerepelnek. Másnap fél tízkor szentmise lesz elsőáldozók áldozásával, kaneiskolai kamarazenekar műsorával, majd gyermeknap programok a színpadon.

Szándéknyilatkozat már van!

Április 18-án kihelyezett Tanács-ülést tartott a Miskolci Egyetem Gazdaságtudományi Kara, melyre a konzultációs központban (volt Rudolf laktanya) került sor. Egyebek mellett döntött a tanács arról, hogy támogatja azt a szándéknyilatkozatot, mely a majdani kecskeméti felsőfokú gazdasági képzés alapjainak létrehozására irányul.

A szándéknyilatkozatot aláírta a Miskolci Egyetem rektora, dr. Bessenyei Lajos, a Miskolci Egyetem Gazdaságtudományi Karának dékánja, dr. Szintay István, a Kecskeméti Főiskola rektora, dr. Sztachó-Pékár István, a Közép-Európai Nemzetközi Egyetem Alapítványtól a elnök, Szekeres István és Marozsiné Kalóz Katalin, valamint Kecskemét Megyei Jogú Város polgármestere, dr. Szécsi Gábor.

Ennek értelmében kijelentik, hogy

együttműködnek a Kecskemét székhellyel kialakításra kerülő közgazdasági felsőfokú oktatás megteremtésében. A Miskolci Egyetem a gazdálkodási szakos levelező alapképzés kihelyezett formában történő akkreditálásával és - a Közép-Európai Nemzetközi Egyetem Alapítvány által biztosított infrastruktúra igénybevitelével történő - működ-tetésével segítséget kíván nyújtani a helyi erőforrásokra épülő, önálló, a Kecskeméti Főiskolával közösen folytatott közgazdasági felsőoktatás kiépítéséhez.

Ez a gazdaságtudományi kar integrálódna a Kecskeméti Főiskola kari struktúrájába társult karként és egy regionálisan hiánypótló felsőoktatási képzési forma alapjai teremtnének meg.

Ezen szándéknyilatkozatot egy megállapodás követi majd, mely alapján megkezdődik az akkreditációs anyag előkészítése.

Látogatáson Erdélyben

A kecskeméti általános és középiskolák igazgatóinak munkaközösségei évtizedek óta közös tavaszi kiránduláson vesznek részt. (Tavalyi galántai útjukról Császár Cirill igazgató számolt be lapunkban.) A munkaközösségek vezetői — Nagyné Nyekita Ilona, az Arany János Általános Iskola igazgatója és dr. Tiba István, a Kocsis Pál Mezőgazdasági Szakközépiskola igazgatója — idén erdélyi, benne marosvásárhelyi kirándulást szerveztek. A négynapos úton a mintegy harminc aktív igazgató mellett a Tanítóképző Főiskolai Kar vezetői, nyugdíjas igazgatók és meghívottként dr. Sárközy István alpolgármester, Kerényi György, a Kecskemét-Marosvásárhelyi Baráti Kör Egyesület elnöke és Varró János nyugalmazott főiskolai tanár (volt marosvásárhelyi diák) is részt vettek.

A minden várakozást felülmúló kedves fogadtatást, a gazdag, igényes, sokszínű és hasznos programokat nehéz röviden leírni és összefoglalni.

Még hazafelé, az autóbusszon adott rövid úti összeglátást Sárközy István és Tiba István.

Dr. Tiba István:

Az igazgatók elsősorban, de nemcsak szakmai vezető. Közéletiséget is képvisel. Mi, a tavalyi és ideai határon túli magyaroknál tett látogatással ennek a missziónak is próbáltunk eleget tenni. Úgy érzem, ennek máris van hozadéka. A vásárhelyi fogadtatás rendkívül kedves volt, szakmailag pedig igen érdekes. Az idő nem engedte, hogy a részletekbe menjünk ill. mi is tájékoztatást adjunk. De ez majd a remélhetően gyarapodó kétoldali kapcsolatokban pótolható. A tiszteltünkre adott díszvacsora különös és kedves meglepetése, hogy az ottani iskolák szinte mindegyik elsőszámú vezetője — majd mind román nemzetiségű — ott volt, jól érezték magukat és akarják a kapcsolatokat. Jó érzés volt hallani, hogy ezt az ottani megyei és városi tanügyi vezetés is így képzeli.

Hogy a programunk nemcsak teljesült, hanem ilyen jól is, azt kitüntetően köszönjük Kovács Júlia marosvásárhelyi tanfelügyelő kolléganőnek, aki ezért éjt nappallá téve dolgozott. Ebben a városi, megyei vezetés, a tanfelügyelőségek munkatársai, az ottani polgármesteri hivatal és a baráti kör, az iskolák kitűnően együttműködtek és anyagiakat, időt, energiát áldoztak ránk. Komoly feladatunk lesz, hogy az idén októberre tervezett viszontlátogatáson mi is hasonlóképpen jól mutakozunk majd be.

Dr. Sárközy István:

Számomra a határt átlépve először az fogal-

Misztótfalusi Kiss Miklós sírjánál a Házsongárdi temetőben, Kolozsváron

mazódott meg, hogy milyen jó, hogy mi már kicsit előre tartunk. Utána beljebb, Székelyföldön sokszor eszembe jutott, milyen ne-

A már régóta társ- és távkapcsolatban lévő kecskeméti és a székelyudvarhelyi Benedek Elek Tanítóképző vezetői először találkoztak személyesen a patinás intézménybe. Közös elképzelésük, hogy a középfokú pedagógus képzést Udvarhelyen korábban szerzett marosvásárhelyi és környéki tanítók posztgraduális, felsőfokú képzését együtt szervezik meg Vásárhelyen. Koperniczkné dr. Torma Mária és dr. Kozmács István kecskeméti főigazgató-helyettesek (balról jobbra másodikok), Steklács János tanársegéd (jobbszélen), Bálint Mihály székelyudvarhelyi főigazgató (balról) és kolléganője, dr. Sárközy Istvánnal (középen).

hez itt élni és megmaradni, mikor lesz ott lényegi változás, hogy ne legyen akkora a szegénység.

Egy-egy iskolában körültekintve azt is éreztettük, hogy a nemzeti egyenjogúságra vonatkozó elvek és a gyakorlat — például a hirdetőtáblák szövegei szinte csak románul olvashatóak — még nem teljesen egyeznek. Itt közel-

Kovács Júlia tanfelügyelő és dr. Tiba István igazgató, az út két fő szervezője

ről, a valóságban látni, hogy Marosvásárhely — például tekintettel a közelgő választásokra is —, milyen kényesen kitüntetett helyzetben van, nos más, mint újságon keresztül olvasva... Más vetületéről szólva a látogatásnak: Szepes Lajos igazgató úr, aki régi szervezője az ilyen utaknak, de Tiba István is szövelt róla, hogy van egy stabil köre az igazgatóknak, akik részt vesznek a közösség életében, de vannak, akik soha nincsenek itt. Ez azért is baj, mert milyen lehet a közösségi élet szervezése azokban az iskolákban, ahol ők a vezetőik?

Számomra azért is különösen hasznos volt az út, mert öt-hat iskolavezetővel kötetlenül, nem íróasztal mellett tudtunk megnyugtatóan rendezni és megbeszélni fontos dolgokat.

Köszönettel tartozom én is az út szervezőinek, mert profi idegenforgalmi szakembereknek is dicsőségére vált volna. Ezt továbbítani fogom a mi hivatalunk nemzetközi osztályának is. Ezután építsenek jobban erre a körre, és majd vegyenek részt az erdélyiek őszi programjának előkészítésében. A mi önkormányzatunk azon lesz, hogy jól érezzék itt majd magukat. Lehet, hogy a mi feltételeink néhány dologban jobbakk, de azt láttuk, hogy az oktatás színvonala a marosvásárhelyi iskolákban igen magas és ez számunkra is nagyon jó dolog.

A kapcsolat megmaradt

Volt egyszer egy vállalat, amelyet Vidiának hívtak.

Biztosan vannak, akik még emlékeznek legismertebb kecskeméti üzletére a sétálóutca sarkán, ahol ma egy ruházati bolt működik.

A több mint negyvenéves múlttal rendelkező, vas- és műszaki termékek nagy- és kiskereskedelmi forgalmazásával foglalkozó részvénytársaságot hat éve felszámolták, munkatársait elbocsátották. Közülük sokan ma már ismét a kereskedelem-ben dolgoznak, de a régi kollektíva szét-szóródott a városban és a megyében.

Hogy a kapcsolatok mégsem szakadtak szét, arról Szakolczai Istvánné, a Vidiá-

kirendeltség egykori vezetője beszélt. A volt vidiások 1995 óta minden évben szerveznek találkozót. A fehér asztal mellett előkerülnek a régi fényképek és a régi emlékek. A hajdani munkatársak figyelemmel kísérik egymás sorsának alakulását, s ha tehetik, megpróbálnak egymásnak segíteni is. Minden évben bővül is a létszám, mert a fáradhatatlan szervezőknek mindig sikerül néhány régi kollégát felkutatni. Vannak, akik tulajdonképpen most ismerkedtek meg közelebbről, amikor régi céjük már nem is létezik.

A vidiások az idén a művelődési központban találkoztak, és biztosak benne, hogy jövőre ismét összejönnek.

Zenei vetélkedő

Harmadízben gyűltek össze kecskeméti gimnáziumok zenekedvelő diákjainak háromfős csapatai április 7-én a Kodály Intézetben, hogy számot adjanak a zenei vetélkedő témáiban való felkészültségükről. A gimnáziumi énektanárok munkaközössége a KeZeK (Kecskeméti Zenész Kör) védnöksége alatt, a városi Önkormányzat és a Kodály Intézet támogatásával a hagyományteremtés céljával indította útjára néhány éve a zenei műveltségi vetélkedőt. Ha kevés diákot érint is közvetlenül egy efféle „szellemi párbaj”, nem öncélú feladatvállalásról vagy kedvtelésről van szó. Mindenek előtt a mindenkor résztvevők gazdagodnak, s elsősorban nem is a vetélkedő élménye, hanem a felkészülés során szerzett tudásuk, a az intenzívebb, tudatosabb zenehallgatás és a közös muzsikálás által. A verseny szervezői ugyanis azt tartják, hogy éneklés, muzsikálás nélkül túlságosan az értelmi rész irányába csúszhat el egy zenei témájú vetélkedő is. Kodálylallyal vallják, hogy a zenéről való beszédnél fontosabb a közvetlen zenei élmény, főleg a személyes részvétellel megszerezhető élmény. Ugyanakkor a más területekkel, így például a történelemmel, az irodalommal való összefüggések és a belső történelmi és esztétikai tartalom miatt mégiscsak hasznos a zenéről való tudás, a szellemet ez is az értékek ismerete és befogadása irányába pallérozza. A kecskeméti vetélkedőt — most már mondhatjuk, hogy hagyományosan — a versenyző csoportok tagjai és/vagy meghívott segítők élő muzsikával, közös énekléssel teszik színesebbé, szívhez szólóbbá.

Az eddigi zenei-szellemi vetélkedők anyagát úgy állapították meg, hogy egyrészt fontos szerephez jusszon benne Kodály Zoltán munkássága, illetve annak egy szelete; másrészt az adott évben esedékes évforduló kapcsán más mesterek művésze is. Így a múlt évi anyagban Bárdos Lajos és Chopin művésze kapott kiemelt szerepet. Idén pedig a millennium okán a magyar zene, főként történelmi vonatkozású alkotásai a középkori gregorián emlékektől, Szent István zsolozsmától a históriás énekeken és a kuruc kor zenei emlékein keresztül a romantikus mesterekig (Liszt, Mosonyi, Erkel) és a XX. század, illetve korunk zeneszerzőiig (Bartók, Kodály, Lajtha, Sugár Rezső, Balassa, Szokolay).

A közel négy órás program során a fiatalok elismerésre méltó tudásról adtak számot a villámkérdésekre adott válaszokkal épp úgy, mint az előkészített kiselőadásokkal. Élvezet volt hallgatni a gondosan felépített és előadott beszámolókat. A

verseny izgalmát most is kedves, kellemes énekes és hangszeres produkciókkal és közös énekléssel oldották fel. Ha olykor nem is sikerült mindig minden kérdésre mindenkinek kifogástalan választ adnia, például a több órányi anyagból válogató zene felismerési feladatok során, biztosak lehetünk abban, hogy egy-egy kompozíció hangzásvilága, gazdag tartalma sokáig elkíséri a fiatalokat, s talán másuknak is jut az élményből az ő közvetítésükkel.

A vetélkedő persze akkor felel meg nevének, ha pontozás és helyezések, s persze jutalmak is vannak. Ezúttal sem maradtak ezek el. A nagyon szűk határok közötti eredmény különbségeket a rendezők azzal is kifejezésre akarták juttatni, hogy a jutalmak odaítélésében nem tettek különbséget: valamennyi közreműködő egy-egy művészi CD-t kapott Kecskemét Város Önkormányzata Kulturális Alapja ajándékaént. Az okleveleken természetesen olvasható, hogy a pontversenyben az első, második vagy a harmadik kategóriába került végül is a csapat. Egybehangzó vélemények szerint a felkészülés elsősorban a diákok önálló munkája volt, mégsem hagyhatjuk említetlenül az irányító, segítő, lelkesítő tanárok érdemeit, akik tudják, hogy a teljes műveltséghez és lelki élethez a magasrendű muzsika is hozzátartozik, s éppen ezt szeretnék tanítványaiknak fáradtságot nem kímélve áturalóul adni. Ezt méltányolta szerényen a Kodály Intézet ajándéka az újabban megjelent kiadványokból.

Végezetül jegyezzük fel a millenniumi zenei műveltségi vetélkedő eredményét: legmagasabb pontszámot a Bányai Júlia Gimnázium (tanár: Szegedi Ildikó) érte el; a második helyen egyenlő pontszámmal a Ward Mária Gimnázium (tanár: Pálkásné Kócsó Mária) és a Piarista Gimnázium (tanár: Lőrincz András) végzett; a harmadik kategóriában „fej-fej mellett” eredményt tudhat magáénak a Katona József Gimnázium két(!) csapata (tanár: Szepesné Tóth Katalin) és a Bolyai Gimnázium triója (tanár Jámor Zolt).

A versengés értékelésében Antoni Andrea, a Kodály Iskola tanára, Smuta Attila, a Tanítóképző Főiskola tanszékvezetője és e sorok írója vett részt. Hogy józavó a jelenvoltak, hogy jövőre — talán valamilyen operai témával — folytatják a gimnazisták zenei vetélkedőinek sorát.

Úgy legyen!

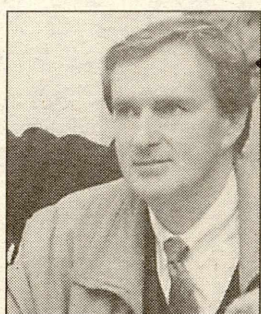
Írta:

Ittész Mihály

Garabonciás ajánlat

Ha valakire igaz, hogy a „fél város ismeri”, az biztosan elmondható Szebellédi Tamásra, a Garabonciás BT. Utazási Iroda tulajdonos vezetőjére, aki emellett a város kulturális eseményeinek állandó résztvevője, de soknak szervezője és nagyvonalú mecénása is. Mint arról a Köztérben beszámoltunk, a Kurázszi Táncműhely művelődési központban szervezett estjén is ő volt a házigazda, ő utaztatta az erdélyi táncos vendégeket. Mostani találkozásunkkor is örömmel újságolta, hogy számos bevált és új er-

Szebellédi Tamás

délyi út szervezésével foglalkozik, melyre várja a jelentkezőket.

Néhány konkrét ajánlat: Történelmi séta Erdélyben (Arad — Nagyenyed — Kolozsvár, öt nap). Nagyvárosok Erdélyben (Kolozsvár — Marosvásárhely, hét nap). Barangolások Dél-Erdélyben, Közép-Erdélyben. Külön diákprogramok, magyar családoknál történő elhelyezéssel.

Érdeklődni és jelentkezni lehet:

Mobil 30/245-9593,

Telefon/Telefax: 76/505-719

Internet honlap www.extra.hu/voyage

Dr. Horváth Zsolt államtitkár Marosvásárhelyen

A Kecskemét-Marosvásárhelyi Baráti Kör Egyesület szervezésében az elmúlt hét végén baráti látogatást tett Marosvásárhelyen dr. Horváth Zsolt országgyűlési képviselő, a Miniszterelnöki Hivatal társadalompolitikai államtitkára. Az egészségügyi, szociális, ifjúsági, oktatási, művelődési területekért felelős államtitkár találkozott Fodor Imre polgármesterrel, részt vett a kilencven éves dr. Dózy Pál egyetemi tanár köszöntésén, egyetemi, főiskolai tanárokkal folytatott eszmecsere a magyar nyelvű felsőoktatás helyzetéről, kilátásairól. A beszélgetést követően pedig megtekintette a befejezés előtt álló Katolikus Ifjúsági Központot.

(Bodolai Gyöngyi tudósítása a Marosvásárhelyi Népiújságból)

ÁRVÍZ, BELVÍZ IDEJÉN

Tisza Kollégium Lakiteleken

Az elmúlt hetekben minden híradás a tiszai helyzettel kezdődött. Bár a „csigás” kettesen a „népszavazás” elvetette az árvízi adó bevezetésének ötletét, egy héttel később szinte percek alatt másfélmillió forintot (százforintos tételekben) telefonált össze a nézőközönség az egyik mobiltelefonos cég nyílt számán. Másfélmillió ember éltető és fenyegető vize a Tisza. S bár a vészhelyzet nyilvánvaló, kevesen éltek a kitelepítés lehetőségével, szinte minden veszélyeztetett falu férfiai, aszszonjai a gáton vannak. Csak reménykedni tudunk abban, hogy a hősiesség helytállás sikerrel jár, a minden idők legnagyobb árvízét sikerül mederben tartani. Az azonban bizonyos, hogy a Tiszával és a folyómentével kapcsolatos eddigi nézeteinken változtatni szükséges lesz.

A Lakiteleki Népfőiskola által létrehozott Tisza Kollégium kezdetét jelentheti ennek a változásnak. Ugyanis Lezsák Sándor hívo szavára nemcsak neves előadók jöttek Lakitelekre helyzetlemezni a folyó és vidékének történelmi szerepét, jövőképeinek felvázolását, hanem több száz egyetemista is jelentkezett (önként), hogy a nagy falukutató hagyományoknak megfelelően kéttucatnyi tiszai településre ellátogatva felméréseket készítsen az ott élők helyzetéről, elképzeléseiről. Mert az is biztos, hogy az ország teherbíró képességét próbára tevő árvíz után már új fejezet nyílik. Sok mindent kell átgondolni. Például azt, hogy a Tisza menti települések előregedése megállítható-e, a fogyasztói társadalomból kimenekülő „üdülfalvakká” tudják-e változtatni azokat. Egyáltalán mi legyen az a „gazdasági filozófia” amelyre egy biztos jövőkép alapozható.

Víz a Homokhátságon. Kecskemét határában

Dr. Csátrai Bálint, az MTA Alföldi Regionális Kutató Intézetének igazgatója előadásában a szójátéknak tűnő „képességmegtartó népesség — népességmegtartó képesség” doktrínájával a lényegét ragadta meg a kérdésnek. A Tisza-mentének a jövője azon áll: az ott lakók képesek lesznek-e arra, hogy

szakítsanak a folyószabályozás után kialakult gazdasági renddel? Azzal, amelyet mára a „cifra nyomorúság” címkével illethetünk, vagy erőfeszíté-

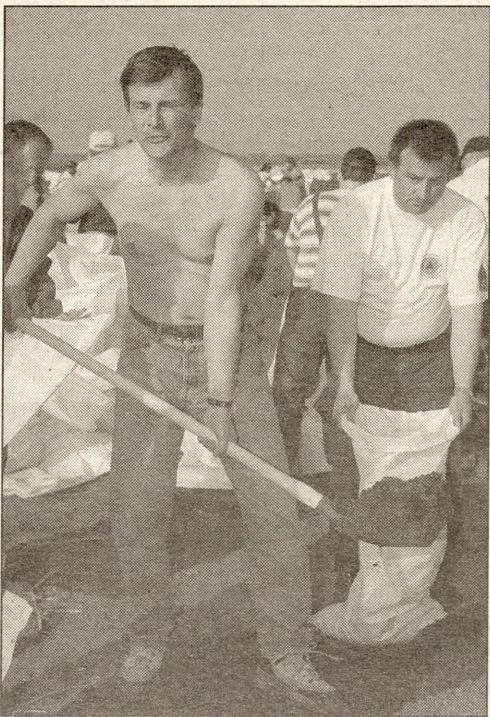
Nyitray András képviselő két homokzsák emelése között Kovács Ernő tiszakécskei polgármesterrel a bögi gáton (főnt). Demszky Gábor főpolgármester Tiszajenőn fogott lapátot (jobbra).

seket tesznek (természetesen támogatásokat igénybe véve) a modern, fenntartható fejlődés megteremtésére.

Dr. Font Erzsébet, a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Minisztérium főosztályvezetője is a szemléletváltozás szükségességéről szólt. A magyarországi urbanizációs folyamatnak ugyanis már húsz éve végeszakadt, a mezőgazdaság is felébredni látszik a mennyiségi termelés ábrándjából. Európa nem kér a magyarországi bűzából. Van neki, fölöslege is. Úgyhogy az Európa életstára szerepe nem

dr. Font Erzsébet Lezsák Sándor dr. Csátrai Bálint

A kecskeméti tűzoltók ács munkában szereznek újabb jártasságot. Mostanában több új fagerendát kell beépíteniük a magas talajvíz miatt repedező házak falainak megtámasztására.

ber örző-védőként keresi kenyerét.

A vidékfejlesztési program megkezdődött, és elsődlegesen a helyi energiákat kell mozgósítani. A minisztérium támogatást a saját programok elkészítésére ad. A Tisza menti községek felének már van stratégiai célja, most már az operativitás következhet. Hogy milyen fontos ezeknek a településeknek gondolkodni a másfajta jövőről? A 170 ide tarozó falu 70 százalékában az egyetlen munkáltató a helyi önkormányzat!

Lezsák Sándor zárva a Tisza Kollégium nyitó napján elhangzott előadásokat, azt mondta: ne a könyökünk, a kezünk érjen össze.

Amint az árvízi híradásokat nézzük, most egységes az akarat. Bizzunk abban, hogy a jövő megteremtésében is ez a bölcsesség vezérli az ott élőket.

Írta:
Nagy Mária

Országos verseny Kecskeméten

A Kocsis Pál Mezőgazdasági Szakközépiskola és Szakképző Intézetben rendezték idén áprilisban a dísnővénykertész szakma Kiváló Tanulója Verseny országos döntőjét. A diákok két napon át vetélkedtek írásbeli, gyakorlati és szóbeli megmérettetésen. A legjobbak a díjak mellett egyúttal a szakmunkás bizonyítványt is átvehették. Dr. Wallendums Árpád, a Földmű-

velési és Vidékfejlesztési Minisztérium főosztályvezető-helyettese záró beszédében elmondta: a szakma kiváló tanulója versenyek hagyományai évtizedek alatt alakultak ki, s a minisztérium arra törekszik, hogy ezeket megőrizze. A versenyt értékelve úgy ítélte, a diákok jó teljesítményt nyújtottak, de az elméleti tudás bővítésében van még tennivaló.

Nemzetközi szakvásár, tanácskozás

Május 24-26. között ismét a Kertészeti Főiskolán kerül sor a Temetőkert 2000 Kegyeleti Szolgáltatás Nemzetközi Szakvásárra. A tanácskozáson téma, a kiállítás látható lesz: sírkialakítás, sírbeültetés, kertművelési eszközök, speciális gépek és technológiák, temetkezési kellékek, oktatási, képzési lehetőségek. Szervező a Temetőkertészek és Fenntartók Egyesülete, melynek elnöke Hegedüs Ágoston kecskeméti kertész-mérnök.

Az elfelejtett történelem

Ötvenöt esztendővel a történelem legnagyobb háborújának befejezése után nyilvánvalóvá vált számomra, hogy az emberiség nem képes tanulni a múltjából. Valójában nincs sajtószabadság, nem működik a politikai ráció. Mindazok az eszközök, amelyek újabb világégek bekövetkeztét hivatottak megakadályozni, elégtelenek.

Elmondanám például a tisztelt olvasónak, hogy a tiszai ciánszennyezésről a jelentős mértékben blöff. A ciánszennyeződés ugyan súlyos károkat okozott, de közel sem akkorákat, mint a nyomában következő médiahisztéria és politikai cirkusz. Először is: a magyarországi halállomány csak körülbelül 15 százaléka él a folyókban. A többi halastavakban tenyésztik — ugyanúgy mesterségesen, mint a disznót, vagy a hizott libát. Sőt, a folyami halak egy részét is mesterségesen keltetik a tógazdaságokban, és úgy engedik az élővízbe.

A Tiszában — minél lejjebb haladunk a folyása mentén, annál inkább — megmaradtak a halak. Szegednél például a kár körülbelül 10 százalékos. Kövér kormoránok halásznak a folyóban, amelyre a halászok ki sem futtathatják a csónakjaikat. Ha a halak 90 százaléka élve maradt, akkor nyilvánvaló, hogy nem szakadt meg semmiféle tápláléklánc a folyóban. Akkor ostoba hűhó, bulváros szenzációhajhászat, politikai zavarosban halászás volt minden, ami körülötte történt.

Hogy mire alapozom a halak megmaradásának gondolatát? Valóságos mérési eredményekre, amelyeket a szarvasi Haltenyésztési Kutatóintézet szakemberei produkáltak, és amelyeknek csak egyik részét publikálták: azt a számot — pontosan 1241 tonnát — amely a ciánszennyezés során elpusztult halak mennyiségét jelezte. Pontosán meghatározták, mennyi hal pusztult el, és mennyi maradt. Azt, hogy mennyi maradt, a szakemberek nem titkolták, a főhatóságok, a meghatározó médiumok és a politikai erőcsoportok azonban igen. Az ENSZ szakértői is megvizsgálták ultrahangos („halradaros”) módszerrel a folyót. Az általuk végzett mérések eredményeit nem hozták nyilvánosságra, távozásukat követően mindössze annyi hír látott napvilágot: Magyarország nem kap a tiszai ciánszennyeződés miatt gyorssegélyt.

A valóságos kár is milliárdokra tehető, de az nem elsősorban a Tisza szennyezése miatt keletkezett. A kár döntő többsége a tavi halgazdaságokat érte, mert a médiahisztéria miatt Magyarországon visszacsúszott az amúgy is elképesztően alacsony halfogyasztás, az árak 50-60 százalékkal lejjebb zuhantak. A döglött halak sokkoló látványától elborzasztott magyar emberek még a tengeri halat sem hajlandók megenni: a nyugati halimportőrök azonban egyetlen kiló magyar hal megvásárlását nem halasztották el a ciánszennyezés miatt. Csak éppen megvizsgálják a vizet és a halak testét, és ha a vizsgálati eredmények negatívak, akkor a halexport mehet. De nem a valóságos áron, hanem azon a mélyen nyomott, a költségeket sem fedező áron, ahová a honi ostobaság miatt lesüllyedt.

Ezek a tények egyáltalán nem, vagy csak rendkívül korlátozottan jutnak át a médián. A tömegkommunikáció ugyanis — a bulvársajtó is, meg a komolyabb is — rabja a saját korábbi manipulációjának. Hiszen ha igaz, hogy a tiszai halak nagyobb része megmaradt, akkor mindenki hazudott az egyidejű tudósításokban. Kivételes, ritka esetként a nyugatos bulvársajtó érdekei még a politikai szélsőjobbal is egybeesnek ebben az ügyben. A szélsőjobb trianonozni, románizálni akar, nem érdekelheti, hogy a kár nem akkora, amekkorának mutatják. A magyar kormány úszik az árral, hol segélyt remél a ciáncirkusztól, hol azt, hogy a Nyugat segítségével üthet egyet Románián — a hivatalos politikától sem várható, hogy kezdeni tud valamit az igazsággal.

A ciánügy a hazai állapotainkról állít ki bizonyítványt. Van azonban több más kiemelkedő kérdés, amely Európa próbáját jelenti egy majdani háborús veszély megelőzésével, a földrész politikai helyzetének közben tartásával kapcsolatban. Az egyik ilyen a Balkán, Koszovó és Jugoszlávia kérdése. Ne menjünk bele mélyen a részletekbe: nézzünk a dolgokból csak annyit, hogy a művelt Nyugat nem elfogulatlan kívülálló maradt, hanem az etnikai tisztogató Milosevics ellenében a szintén etnikai tisztogató albán radikálisok oldalára állt. A globalizációval nyíltan szembehelezkedő szerb nacionalista kommunizmus helyett az UCK-t fenntartó és pénzölő albán kábítószermaffiát választotta. Gondolja végig ki-ki magának, mennyiben szolgálja ez a tartós balkáni stabilitást!

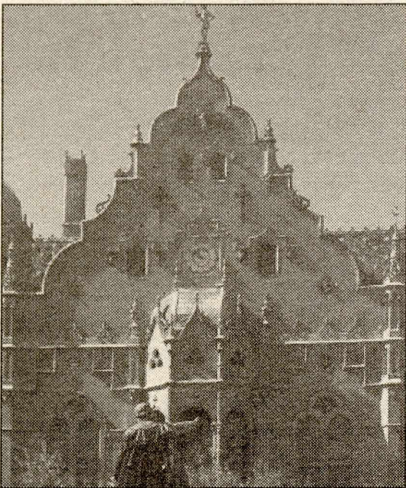
A másik kiábrándító kérdés a Haider-ügy. Mindenki szalonképeségről beszél, arról, hogy van olyan kategória, amely erősebb a választók akarataánál a parlamentáris demokráciákban. A kérdés kezelése szűklátókörű és elképesztően ostoba. Vagy demokraták vagyunk ugyanis, és akkor elismerjük, hogy a választó azt választ, akit akar, akár tetszik az nekünk, akár nem. Vagy nem vagyunk demokraták, és azt mondjuk, az egyik párt szalonképes, akkor is, ha elvesztette a választók többségének rokonszenvét, a másik meg nem — akkor sem, ha megszerezte azt. Én ugyan hajlok arra, hogy Jörg Haider, Csúrka, Le Pen és társaik valóban valamiféle fasiszta rendszerek szálláscsinálói, és nem volna jó, ha bármelyikük is hatalomra jutna, vagy ha már hatalomra került, tartósan ott maradna. Úgy gondolom azonban, hogy ha a szélsőségek megerősödnek, azért a hatalmat előzőleg gyakorolt mérsékelt erők politikája tehető elsősorban felelőssé. Tetszett nekünk úgy politizálni, hogy az a társadalom többségének jó legyen: ne nőjenek a társadalmi különbségek, az egyes rétegek helyzete ne romoljon, hanem javuljon! A szélsőségre mindig a valóságos vesztesek, vagy a pozícióikat veszélyben érzők szavaznak — tessék úgy politizálni, hogy ne sokan legyenek ilyenek!

A XXI. század veszélye abban áll, hogy a világot ma irányító gazdasági és politikai erők elfelejtették, mi okozta a XX. század szörnyű katasztrófáit — vagy úgy képzelik, hogy a mindenre kiterjedő média-manipulációval immár kezelni tudják azokat az érzelmeket, társadalmi reakciókat, amelyek a szélsőséges erők hatalomra jutásával valószínűleg a társadalmi többséget ért sérelmekre. Hivatásomat komolyan vevő újságíróként mélyesen sért, hogy a sajtószabadságon ma sem az igazmondás korlátlan szabadságát értik. Azt pedig egyszerűen nevetségesnek, másrészt a következményeiben félelmetesnek tartom, hogy a ma még meghatározó politikai irányzatok azzal áltatják magukat: megállíthatják a szélsőségek előre törését azzal, ha szalonképtelennek nyilvánítják az ilyen erőket és támogatóikat.

Ha nem leszünk ennél egy kicsit előrelátóbbak, akkor a XXI. század sokkal szörnyűbb lesz, mint a XX. volt.

Írta: Tanács István

A VÁROSHÁZÁRÓL JELENTJÜK

Lakbéremelés támogatással

Hetven százalékkal emelkedik Kecskeméten az önkormányzati tulajdonú lakások bére.

A lakbérrendezést a közgyűlés döntése értelmében két lépésben hajtják végre: 2000. május 1-től 40 százalékos, 2001. január 1-től pedig 30 százalékos az átlagos lakbéremelés. A lakbérreket differenciáltan állapítják meg, figyelembe véve a komfortfokozatot, övezetet, a ténylegesen igénybe vett szolgáltatásokat, a használat sajátos jellegéből adódó karbantartási, valamint a tényleges működési költségeket. Egy összkomfortos, kiemelt övezetben lévő (ilyen van például a Petőfi Sándor utcában) önkormányzati lakás bére négyzetméterenként 87 forintról májustól 110, januártól 140 forintra emelkedik. Egy komfortnélküli, második övezetbe sorolt lakásé 21 forintról előbb 32, majd 42 forintra nő.

Az önkormányzat tulajdonában jelenleg 1770 bérlakás van. Ez a keckeméti összlakomány mintegy 4 százaléka, és körülbelül 4500 embert érint. A jelenlegi lakberek a lakások működési költségeit nem fedezik. A veszteséget a KIK-FOR Kft, mint kezelő fedezte. 1999-ben a várható veszteség 20 millió forint körül ala-

kul. Az emeléssel a lakberek két év alatt önfenn tartóvá válhatnak — áll a vagyongazdálkodási és lakásügyi bizottság előterjesztésében.

A lakbéremeléssel egyidejűleg a közgyűlés új lakbértámogatási koncepciót is elfogadott, és ennek megfelelően módosította az erre vonatkozó önkormányzati rendeletet. Ennek lényege, hogy a szigorú feltételrendszernek megfelelő bérlők esetében automatikusan juttatja a támogatást. A feltételrendszer biztosítja, hogy csak az arra rászoruló legyenek jogosultak támogatásra, az eltartottak számától függően automatikusan megállapítandó támogatás pedig azt célozza, hogy a rászoruló családok valóban meg is kapják a lakbér emelkedéséből jelentkező többletköltségek részleges kompenzációját. A támogatás mértéke a kérelmezővel jogszerűen együttlakók közül az eltartottak számától függően a lakbér 10-től 20 százalékaig terjed, illetve nyugdíjas, vagy rokkantnyugdíjas esetén 20 százalék. A nyújtható legkisebb támogatás 200 forint havonta. A lakásgazdálkodási csoport kalkulációja szerint a lakbértámogatásra Kecskeméten mintegy hatszázan jogosultak.

Ismét virágba borult a keckeméti főtér április közepén, számos dísznövénykereskedő és faiskola hozta el a szebbnél szebb növényeit a polgármesteri hivatal által szervezett „Virágos Kecskemétért” akció keretében tartott vásárra. Képünkön a Kalmár Faiskola csodálatos évelői.

Átszervezés a szociális szférában

A városi szociális és gyermekjóléti intézményrendszer átalakításáról döntött nemrégiben a keckeméti közgyűlés. Az elképzelések szerint a létrehozandó szervezet szakmailag hatékonyabban, egységesebben és (esetleg) gazdaságosabban fog működni.

Az intézményrendszer átalakításának terve a város gazdasági programjában is szerepel. Az elkészített tervezet szerint közös szakmai, illetve gazdasági irányítás alá kerülne egyes, az önkormányzat által fenntartott család- és gyermekvédelmi, idősgondozást végző valamint a hajléktalan ellátásban tevékenykedő, részben önállóan gazdálkodó intézmények. Összesen hét intézményt érint az intézkedés: a három családsegítő és a három gondozási központot, valamint a Hajléktalan Gondozó Szolgálatot.

A szociális, családvédelmi, foglalkoztatási és ifjúságpolitikai bizottság előterjesztése szerint az eddigi működés során bebizonyosodott, hogy az intézmények többsége egymástól elkülönülő elvek alapján, más-más szakmai érveket előtérbe helyezve dolgozik. Nincs megfelelő kapcsolat a rendszerben megjelenő más szervekkel, a civil szféra szervezeteivel, az egyházakkal. Az átszervezés, véli a bizottsági anyag, jelentősen megnövelhetné a szociális szféra egységes és hatékony működésének esélyeit. Az átszervezés során az intézményi összlétszám — 122 fő — nem változik. A létrehozandó intézmény költségvetése tervezetthez képest nem emelkedik (2000-ben ez 170,5 millió forint). 2001-től a a feladatok bővülnek az átmeneti gyermekotthonnal, amit tulajdonképpen már tavaly december 1-től működtetnie kellene az önkormányzatnak.

Ennek kialakítására a 2000. évi költségvetésben 12 millió forintot terveztek.

Az átszervezés utáni új intézmény neve Szociális Szolgáltató Központ lesz, működését 2000 július 1-én kezdheti meg. Ehhez meg kell szüntetni az érintett intézményeket, visszavonni vezetőik megbízását, kidolgozni az új szervezet alapító okiratát, és ki kell írni vezetői posztjára a pályázatot.

A közgyűlés tagjai majd két órán át vitatkoztak az előterjesztésen, hogy aztán végül változatlan formában elfogadják. Többen úgy vélték, szakmailag nem tartalmaz eléggé meggyőző érveket az átalakítás szükségességéről, illetve kifogásolták, hogy nem dolgoztak ki az előterjesztők több alternatívát az átszervezésre. De a legtöbb kritikát azért kapta a bizottság, mert a tervezetből hiányzik egy nagyon fontos rész: a gazdaságossági számítások. Azaz, mennyibe kerül az átszervezés, hosszabb távon miként és mennyivel fog gazdaságosabban működni az új intézmény? Úgy dönteni, hogy nem látjuk, mi mibe kerül, nem lehet — mondta Kovács Antal, a pénzügyi és költségvetési bizottság elnöke. Ezen a képviselő megint hosszasan elvitáztak, aztán úgy találták, mégis lehet.

Molnár Sándorné, az illetékes bizottság elnöke hangsúlyozta, hogy a tervezet készítésekor nagyon körültekintően jártak el, s a számtalan szakmai vita során ez a változat kristályosodott ki. A gazdaságossági elemzések kérdéskörét nem érintette, de javasolta, hogy esetleg kérjék ki a Szociális és Családügyi Minisztérium szakmai véleményét.

A közgyűlés döntése szerint a szociális intézményrendszert tehát átszervezik. Mibe kerül ez, majd megtudjuk utólag.

-m-

Gyógyulni otthon, olcsóbban és jobban!?

Az, hogy hány napot tölt a beteg a kórházban, egyáltalán nem mindig. Főként, ha gyógyulásához nincs is igazán szükség az ott tartózkodására, a további gyógykezelést megkaphatja otthonában is. Az otthoni szakápolás 1996 óta vált lehetségessé, mára az országban 350 szolgáltató 3000 részfoglalkozású szakápolóval látja el ezt a feladatot, amely nem tévesztendő össze a házi betegápolással.

A II. Otthoni Szakápolási Kongresszust Kecskeméten tartották meg április elején. Az, hogy dr. Pusztai Erzsébet államtitkár asszonyt is vendégül láthatta Kecskemét ezen a rendezvényen, minősíti is az otthoni szakápo-

lás fontosságát. Mondhatni sikertörténet az övék, beépültek az egészségügyi ellátó rendszerbe, tevékenységüket az Országos Egészségbiztosítási Pénztár finanszírozza. A kongresszuson számot adtak az eddig végzett munkáról, meghatározták a fejlődés útját. Az egészségügyi szolgáltatás közismertté vált, noha sokan még összekeverik a hospis-munkával is, amely a gyógyíthatatlan betegek napjainak emberivel tételt vállalja fel.

A fekvőbeteg ellátás költségeit viszont az otthoni szakápolással csökkenteni lehet, ugyanakkor a betegnek sem mindegy, hogy saját otthonában biztonságában is megkapja a szükséges kezelést.

Alap a vállalkozásfejlesztésre

Vállalkozásfejlesztési Alap létrehozásáról döntött április 19-i ülésén a keckeméti önkormányzat. Az alap létrehozását akkor határozták el a polgármester javaslatára a képviselők, amikor tavaly decemberben a törvényben meghatározott legmagasabb mértékűre, 2 százalékra emelték a helyi iparüzési adót. A megnövekedett terheket szeretnék ily módon kompenzálni, és a helyi gazdasági életet élénkíteni — hangzott el az indoklásban.

Az alaptól azon egyéni vállalkozónak vagy társas vállalkozásnak nyújtható támogatás, aki legalább egy éve alanya a he-

lyi iparüzési adónak, és nincs köztartozása. A támogatás mértéke az annak igénybevételével megvalósítandó cél várható költségeivel arányos, de legalább 500 ezer és legfeljebb 4 millió forint. Felhasználható üzlethelyiség, műhely építésére, bővítésére, átalakítására, felújítására, helyiség (üzlet, műhely) bérleti díjára, befektetett eszközök és készletek beszerzésére, a vállalkozás profiljának bővítésére. Az elnyert támogatás maximum 30 százaléka használható fel bérleti díj fizetésére, illetve készletbeszerzésre.

A támogatást pályázat útján lehet elnyer-

ni, amelyet minden évben kétszer hirdetnek meg.

Az Alap legfontosabb bevételi forrása az iparüzési adó. Ennek előző évi tényleges bevételéből 4 százalék — de legfeljebb a mindenkori költségvetési rendeletben elfogadott összeg — fordítható a helyi kis és közepes nagyságú vállalkozások támogatására. 1999-ben a helyi iparüzési adó tényleges bevétele Kecskeméten 1,7 milliárd forint volt. Ennek 4 százaléka 68 millió forint lenne, de a 2000. évi költségvetésben erre a célra, a közgyűlés döntése szerint, 30 millió forintot különítettek el.

Kommunikációs zavar?!

Az április 19-iki közgyűlés végefelé Kohajda László (FIDESZ) önkormányzati képviselő egyéni indítványt tett annak kivizsgálására és a (fegyelmi?) felelősség esetleges megállapítására, hogy miért nem készült el határidőre a Városi Televízió négy közérdekű reklámmal, melyre bizottsági javaslatra, közgyűlési döntés is volt.

Miután nem szokványos útkátyúzási interpellációról van szó, próbáltunk az érintetteknek érdeklődni, mi

is történt? A KTV főszerkesztőjét és érintett szerkesztőjét valamint az indítványozó képviselőt is sikerült utolérnünk. Ki, hogyan emlékszik a történetekre?

Kohajda László:

Még tavaly február környékén született az ötlet, hogy a közszolgálati városi televízió — többek között az alapító okiratában is szereplő, kiemelt feladatokkal összhangban, melyek a vallásos, a környezetvédelmi és egészségnevelési területre vonat-

koznak — készítsen közérdekű reklámfilmeket.

Azóta többször beszéltem — hangsúlyozottan barátiilag — a főszerkesztővel és a kommunikációs tanácsnokkal is, hogyan állnak a munkákkal? Egy film valóban elkészült, jó is, nincs kifogásom, adták is, ahogy kellett. A többire azonban kifogások, magyarázatok jöttek. Elérkezett az a pont, amikor úgy éreztem elég volt a noszogatásból, és közgyűlés elé vittem a dolgot. Nem kell ezért a főszerkesztőt feltétlenül eltávolítani, az

is lehet, hogy vétlen. De ilyen ügyek azért ma már nem maradhatnak következmények nélkül! Akkor minek hozunk döntéseket, főleg a saját intézményeinkre?

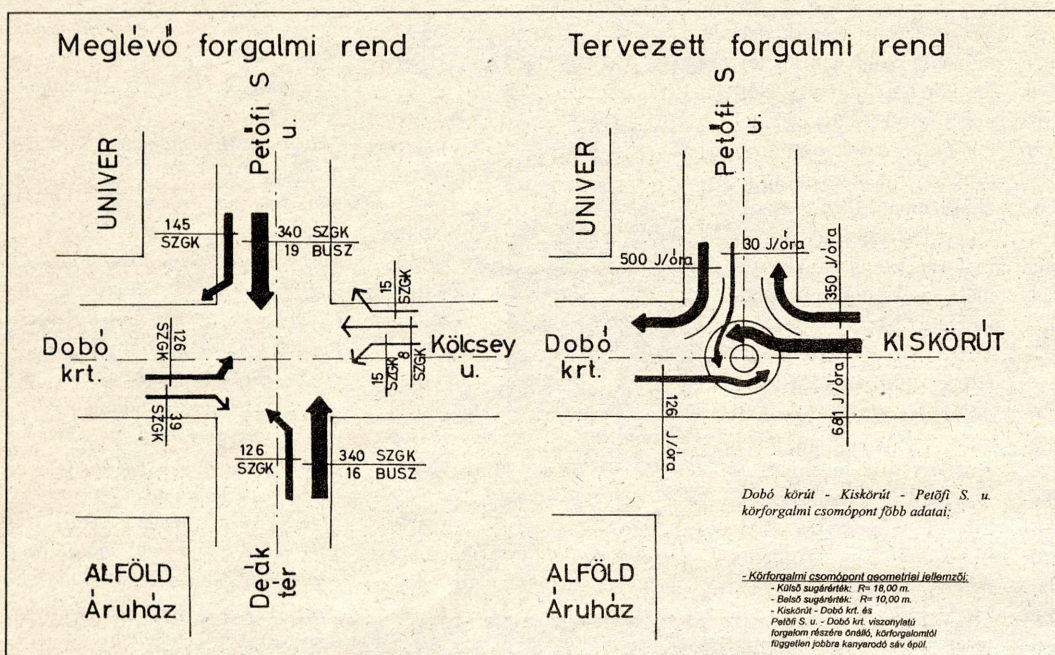
A KTV-nél Szabó Sándor főszerkesztő és az e reklámfilmekért felelős szerkesztő — ő éppen most nyert ebben a kategóriában fődíjat a helyi televíziósok pécsi fesztiválján — emlékei részben árnyalják a fentieket.

A városi tv négy, társadalmi célú reklámfilm idén tavaszig történő elkészítését vállalta.

Az első, a faültetés félig már az ősszel elkészült, tavasztól naponta háromszor, főműsoridőben adtuk le.

A millenniumi faültetéses második filmet a március végi nagy havazás miatt nem tudtuk forgatni, ezt megbeszéltük akkor Kohajda képviselő úrral, aki Szappanos Benedekhez irányított. A köztisztasági reklámfilm — tartalmilag ezt Hertelendy tanácsnok úrral is egyeztetettük — már adásban van. A szárazelem-gyűjtésről szóló április 19-re, a közgyűlés kezdetéig elkészült teljesen. Ezt szóban akkor közöltük is Szappanos Benedekkel. Adásba tehát valóban csak most kerülhet, de érthetetlen számunkra ez a szituáció. Szécsi Gábor polgármester is furcsállotta utána, várjuk a vizsgálatot — ha lesz...
-i.-gy.

Körforgalmi csomópont épül a Petőfi Sándor utcán

Kecskemét városának történelmében jelentős fejezet kezdődött a kiskörút kialakításával. A folyamat a '80-as évek végén leállt, s bár több terv született a belváros közlekedési gondjainak megoldására (ennek részét képezi a város nagykörútjának kialakítása is), csak a közeljövőben kezdődő Petőfi Sándor utcai csomópont építésével folytatódhat tovább.

Ha ugyanis kiépül a négysávos, körforgalmú csomópont, új nyomvonalat kap a kiskörút az Északi tértől a malom és

a megyeház mögött, a Dobó körúton a Horváth Döme és Mezei utcán. (A Batthyány utcai kereszteződést is körforgalommal kell kiváltani.)

Az építkezés megkezdését sajtótájékoztatón jelentette be Hertelendy László tanácsnok. Jó hír, hogy a Patikamúzeum megmarad. Az új kiskörút megépítésével összekapcsolódik a Kossuth és a Deák tér, s megkezdődhet a Főtér (váravárt) rekonstrukciója, átrendezése. Megépül a millenniumi (Probstner) szökőkút, lecsere-

lik a kandelábereket, megújítják a parkokat. Parkolóhelyeket alakítanak ki az Alföld áruház előtt, a Zimay és Mária utcákban. A Városháza külső-belső felújításának előkészítése is megkezdődött. Nagy terv, hogy az így megújított városközpont a Világörökség pályázatot megnyerje.

Persze mindehhez pénz kell, sok pénz. A sajtótájékoztató elhangzott, hogy a Főtér rekonstrukciója a kormányprogram része, s a beruházás fővédnöke Orbán Viktor.

Romlott a közlekedési morál

A kecskeméti rendőrkapitány közgyűlési beszámolója

Kecskeméten és közvetlen vonzáskörzetében az 1998. évi 8967 bűncselekménnyel szemben tavaly 5808 bűncselekményt regisztráltak a rendőrkapitányságon, ami 35,3 százalékos csökkenést jelent. Az elmúlt esztendőben is a vagyon elleni cselekmények alkották az elkövetett cselekmények zömét: a városban 4505 ilyen bűntett vált ismertté. A zsebtolvajlás és az üzletbetörésen kívül csökkenés következett be a személygépkocsi lopások, a betörések lopások valamint a lakásbetörések tekintetében.

A kiemelt bűncselekményeket vizsgálva megállapítható, hogy a városban 39, a kecskeméti rendőrök hatáskörébe tartozó rablás, 5 erőszakos közöszlész és 2 zsarolás történt. Annak ellenére, hogy a rablások elkövetőit majd minden esetben sikerül elfogni, ezen bűncselekmények száma Kecskeméten több mint 80 százalékos növekedést mutatott tavaly. A városban 1999-ben négy fegyveres rablást követtek el, amelyek közül a Dózsa György úti Postabank-fiók kirablóját a kecskeméti rendőrkapitányság munkatársainak segítségével sikerült elfogni. (Lőfegyverrel elkövetett rablások esetében a nyomozás a megyei rendőrkapitányság hatásköre.)

Az előző évi négygel szemben tavaly 7 emberölés és 3 emberölési kísérlet történt Kecskeméten. Valamennyi elkövetőt elfogták, kivéve a vasúti töltés mellett talált kiskunfélegyházi aszszony gyilkosát. Ez ügyben még folyik a nyomozás.

Riasztó mértékben nőtt városunkban a kábítószerezéssel való visszaélés. A korábbi 7 esettel szemben tavaly 20 ilyen bűntettet követtek el, a növekedés 280 százalékos. (Most indult valójában növekedésnek Kecskeméten a fellelő piac - mondta a közgyűlési meghallgatáson dr. Szöllősi Gyula -, s ez a szám arra figyelmeztet, hogy

most kellene sürgős, hathatós és összehangolt intézkedéseket tenni!)

1998-ban 61 alkalommal indult szabálysértési eljárás tiltott kéjelgés miatt, 1999-ben 468 esetben. Több mint 16 millió forint pénzbírságot szabott ki a rendőrség, de úgy tűnik, ez nem jelent kellő visszatartó erőt. 1244 prostituáltat állítottak elő, ehhez 2681 rendőrről volt szükség! Ez jelentős erőt kötött le és vont el az egyéb közbiztonsági feladatokról, ráadásul a szűkös kilométerkeret is jócskán csökkentette (egy prostituált előállításához egy-egy szolgálati gépkocsinak átlagosan 12 kilométert kellett megtennie). A helyzeten sokat javítana, ha a város önkormányzata belátható időn belül kijelölné a türelmi zónát (vagy zónákat).

Kecskemét közlekedésbiztonsági helyzete a sérüléssel járó balesetek számát és súlyosságát tekintve 1998-hoz képest 10,1 százalékkal javult. Ezen belül a halállal végződött balesetek száma 21-ről 12-re csökkent. A kedvező statisztikai adatok ellenére, a tapasztalatok szerint, a közlekedési morál tovább romlott Kecskeméten, ahol a közlekedésben résztvevők egyre agresszívvabbak, türelmetlenebbek.

A kecskeméti rendőrkapitányság tavaly is együttműködött civil szervezetekkel. A kecskeméti Polgárőr Egyesülettel és a hetényegyházi polgárőr csoporttal együttműködve tudták növelni közterületi jelenlétüket, sőt, mint dr. Szöllősi Gyula elmondta, gyakorlatilag csak így tudták az elégséges rendőri jelenlétet kiállítani a városban. (A közbiztonsági alosztály rendszeresített létszáma 89, ezzel szemben a hadra fogható állomány csak 46 fő.) Ugyancsak a polgárőrök segítségével tudott a rendőrkapitányság tavaly április és október között "demonstratív jellegű" akciókat végrehajtani a város külterületi részein, javítani kívánván az ott élők biztonságát.

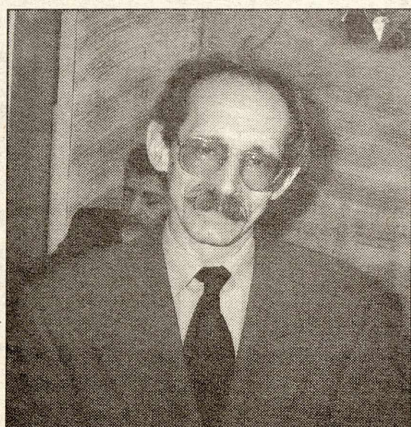
Jó idők jönnek a turizmusra

A turizmus fejlesztésére vonatkozó koncepciót fogadott el nemrégiben a kecskeméti képviselőtestület. Az alapkoncepció kidolgozója Varjú Zoltán, az AKB INTERNACIONAL Kereskedelmi és Szolgáltató Bt. ügyvezetője, aki 1975 óta dolgozik az idegenforgalomban. Volt idegenvezető, éveken át tevékenykedett az Express és az IBUSZ utazási irodáknál vezetőként. Ahogy mondani szokás: úgy ismeri a szakmát, mint a tenyerét.

- A koncepció alapjait én dolgoztam ki, de rengeteg ötlet, javaslat érkezett hozzá, hiszen az önkormányzat valamennyi bizottsága megtárgyalta - mondja - Minden tekintetben vállalom a viták révén kialakult végleges anyagot. Komoly elismerés számomra, hogy a közgyűlés elfogadta. Kérdés, hogy mi valósul majd meg belőle.

- Nem mondom, hogy a koncepció túlsgosan sokat? Öt területet jelöl ki fő fejlesztési irányként, de még legalább négy-öt további szegmensen is kiemel, amit ugyancsak érdemes lenne fejleszteni.

- Kecskemétnek éppen az a szerencséje, hogy ilyen sok a lehetőség. A városban jelentős szellemi háttér áll rendelkezésre, gyönyörű a környezet, figyelemre méltó köz- és magángyűjtemények vannak, aktív a civil szféra és nem utolsósorban komoly vállalkozói aktivitás érvényesül. Nagyon széles az alap, amiből meríthetünk, inkább az volt a gond, hogyan szűkítsük le az elképzeléseket a legfontosabb területekre. Ma jó idők járnak a turizmusra. A kilencvenes évek elején, mint más ágazatokban is, összeomlott a régi struktúra, de új még nem alakult ki. Ma ez már létezik, van társadalmi támogatottság és állami segítség is. Utóbbi ebben az évben eléri a 16 milliárd forintot, emellett pályázni lehet az EU Sapard és Phare-támogatásaira. Tehát nagyon kedvezőek a hazai és

nemzetközi feltételek a turizmus fejlesztéséhez. Egy ilyen közös összefogás lehetőséget ad az uniós csatlakozásra való felkészüléshez, alkalmazkodáshoz is, a vállalkozók ugyanis külön-külön nem tudnak alkalmazkodni. A csatlakozás után pedig az ágazatba investálható pénzek megőszöröződhetnek.

- Koncepció már van Kecskeméten. Mi lehet a következő lépés?

- Ez egy hosszú távú terv. Ki kell dolgozni az ötéves, éves munkatervet, lebontani napi cselekvési programra. Úgy gondolom, szükség lenne egy koordináló szervezetre, amely a turisztikai marketing feladatait is felvállalná és ellátná. A legkorszerűbb forma egy kis létszámú közhasznú társaság, amely együttműködne a városi Tourinform-irodával. Bizonyos mértékig szükség van a vállalkozók támogatására is, hiszen mindegyiküknek az az érdeke, hogy minél több turistát vonzzunk Kecskemétre.

- Ha létrejönne egy ilyen szervezet, vállalna benne szerepet?

- Ezt az egyik bizottsági ülésen már megkérdézték. Azt feleltem, és most is azt mondom, amennyiben olyan eszközrendszer állna rendelkezésre, amely esélyt ad a koncepció magas színvonalú megvalósítására, akkor igen.

-m-

Segély helyett esély?

Lényegesen megváltozott a munkanélküli-ellátások rendszere ebben az évben. Februártól a munkanélküli járadék folyósításának ideje 360 nappól 270-re csökkent, május elsejétől pedig megszűnt a jövedelempótló támogatás, amit eddig a járadék kimerítése után két évig kaphattak az, aki továbbra sem tudott elhelyezkedni.

A kilenc hónapra csökkentett járadékidő lejártá után az önkormányzatokhoz fordulhatnak rendszeres szociális segélyért az állástalanok. De segélyt csak akkor kaphatnak, ha elfogadják az önkormányzat által felajánlott, legalább harminc napos közcélú munkát. (Ennek fedezetét a Munkaerőpiaci Alap nyújtja, ebben az évben 6,5 milliárd forintot.) Az önkormányzat emellett kötelezheti az érintettet, hogy továbbra is együttműködjön a munkaügyi központtal. Ha egyiket sem teszi meg, akkor nem kaphatja meg a szociális segélyt sem. Amennyiben az önkormányzat nem tud munkát ajánlani, vagy a munkanélküli azt egészségügyi okokból nem tudja elvégezni, jogosulttá válik a szociális segélyre. Ez a nyugdíjminimum hetven százaléka, valamivel több mint 11 ezer forint.

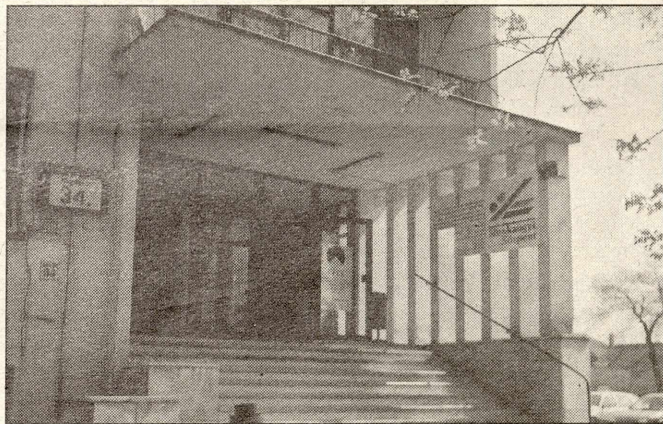
Kecskeméten jelenleg hatszázan kapnak szociális segélyt, mint aktív korú nem foglalkoztatottak. A Kecskeméti Munkaügyi Kirendeltség adatai szerint a városban februárban több mint 1700 fő részesült jövedelempótló támogatásban. Havonta 80-100 ember kerül ki ebből a rendszerből, ami azt jelenti,

hogy az aktív korú, nem foglalkoztatott szociális segélyezettek száma Kecskeméten az év végére megkétszereződhet. A jövedelempótló támogatás csak azok számára él tovább, akik ez év április 30-ig jogosultságot szereztek rá.

A járadék megszűnésével a munkanélküliek a továbbiakban kikerülnek a munkaügyi szervezet nyilvántartásából. De a Bács-Kiskun Megyei Munkaügyi Központ már februárban megkeresett tizenhat önkormányzatot, és együttműködést kezdeményezett. Az együttműködés lényege: a központ, kirendeltségein keresztül, felajánlja mindazon szolgáltatásokat és lehetőségeket, amelyekkel a kirendeltség rendelkezik, hogy az érintettek ne maradjanak a szociális segélyezés végleges állapotában. Vagyis közösen próbálják meg segíteni visszatérésüket a munkaerő-piacra.

- A Kecskeméti Kirendeltség vállalja, hogy három hónapos kísérleti szakaszban kihelyezett ügyfélfogadást tart a városházán, közösen a népjóléti osztály munkatársaival - mondja Szinyi Károly kirendeltségvezető - Ez költségtakarékosságot eredményez, gyors, hatékony információcsere a két intézmény között, és teljes körű szolgáltatást az ügyfelek számára. Úgy gondoljuk, hogy nem szabad magukra hagyni azokat az embereket, akiket még meg lehet mozgatni, újra alkalmassá tenni az elsődleges munkaerőpiacra való visszatérésre.

Hauzmann Jánosné, a polgármesteri

A nyilvántartásból kikerülő munkanélküliek javítják a statisztikát, de esélyeik az új rendszerben sem nőnek.

hivatal népjóléti osztályának vezetője számol azzal, hogy ügyfélforgalmuk jelentősen növekedni fog, ehhez megfelelő körülményeket igyekeznek teremteni. Az önkormányzat szempontjából jó oldalát is látja az ellátórendszer változásának.

- A szociális segélyezés terhe megszokott, az eddig saját forrásból ezen a címen kifizetett támogatás 75 százalékát a jogszabály szerint visszatéríti a központi költségvetés. A közhasznú foglalkoztatás eddig is működött, elsősorban a szociális gondozásban. Az elhelyezési lehetőségek mostantól megnőnek, erre fel kell hívni az intézményeink figyelmét. Eddig egy megbeszélést tartottunk, a Városgazdasági Kft. vezetőivel, de a többi intézmény, társaság igényeit is fel kell mérni. A jogszabály szerint mostantól a szociális segélyezettek képzettségét is nyilvántarthatjuk, amit eddig nem tehetünk meg. A munkaügyi központtal való együttműködés révén az ügyfelek "megmozgatásának" lehetősége is bővül.

Az új rendszer jó oldalát az állástalanok is látják-e majd, az még kérdéses. A tartósan munkanélkülieket, szakképzetleneket, a jövedelempótló támogatás mellett feketén dolgozókat (vagy mondhatjuk úgy is: dolgozni kényszerülőket) eddig sem volt könnyű visszatuszolni a munkaerő-piacra. Mindig is ők voltak a legesélytelenebbek. Egyelőre egy dolog biztos: a regisztrált munkanélküliek száma nyilvánvalóan csökkenni fog.

m.á.

CÉGEK ÉS EMBEREK

A konzervgyár 99 éve

Éppen május 31-én lesz egy évszázada, hogy Kada Elek polgármester és Dieffenbach Eugen megbízott igazgató egyezményt írt alá egy Kecskeméten felállítandó gyümölcs- és főzelékkonzerv gyár alapításáról. Egy évvel később a Gyümölcs- és Főzelékkészítő Rt. Első Kecskeméti Conservgyár megkezdte a termelést. Az eltelt 99 év, a mögöttünk lévő évszázad alatt ez a gyár sok vihart és sok sikert megélt. Jártak rá jó és rossz idők, de Kecskemét már nehezen képzelhető el nélküle.

Jól indult a század elején az üzem, ám a biztató kezdet után 1910-ben már vissza kellett fogni a termelést. Három évre le is álltak. 1913-ban állami szubvencióval, nagyobb alaptőkével más tulajdonosok indították újra, a neve is megváltozott (s azóta még hányszor!) Első Kecskeméti Conservgyárra. A háború alatt az elnyert hadiszállítások következtében többnyire nyereségesen működött, 1919-től 1923-ig azonban csak vegetált az üzem. 1923-ban újabb beruházások születtek, kiépítették a gyár csatornahálózatát és jelentős nagyságú gyümölcsöst telepítettek. 1932-ben a gyár ismét gazdát cserélt, tulajdonosai a Weiss bárók lettek, központja Budapestre került át.

Időközben a Szolnoki úton új üzem nyitotta meg kapuit, az 1921-ben alapított "Platter János Consevgyára". Eleinte nehezen boldogult, kis híján csődbe ment, később azonban megerősödött. A II. Világháború alatt a háborús konjunktúra jelentős fejlődést hozott mindkét gyárnak, amit aztán a teljes összeomlás követett.

A Platter-gyárat a háború végén a szovjet hadsereg átadta a magyar államnak, így megalakulhatott a Kecskeméti Szövetkezeti Konzervgyár. A gépek Platter János ágasegyházi birtokáról hiánytalanul előkerültek, a termelés 1945 végére, ha nehezen is, de megindulhatott paradicsomsűrítménnyel, szárítmányokkal, vegyes ízekkel. 1947-ben államosították az üzemet, egy évvel később Nívó Konzervgyár néven a jóvátételi szerződés alapján szovjet érdekelté lett. Csak 1952-ben adták vissza a magyaroknak. 1953-ban új névvel, Kecskeméti Kinizsi Konzervgyárrént működött tovább.

Az Első Kecskeméti Konzervgyár még 1946-ban sem tudott megindulni. Mivel Weiss Manfréd és fiai külföldön tartózkodtak, egészen az államosítás évéig, 1948-ig kecskeméti vállalkozók bérletük tőlük a gyárat. 1949-ben az üzem a Kecskeméti Konzervgyár Nemzeti Vállalat, 1951-ben pedig az Alföldi Kecskeméti Konzervgyár nevet kapta. 1957-ben a két gyár sorsa hosszú időre összekapcsolódott: az illetékes minisztérium "az azonos profilból következő konkurencia megszüntetése" érdekében egyesítette őket.

A - most már - Kecskeméti Konzervgyár II. telepe kapta a gyümölcsfeldolgozást, az I. telep pedig a főzelékkonzervek gyártását, a szárítmányt, a savanyúságokat. Paradicsomsűrítménnyel mindkét telep gyártott.

Az ezt követő időszakban a gyár a város legnagyobb élelmiszeripari üzemévé nőtt. Legjelentősebb felvevő piaca a Szovjetunió lett, de gyártmányai itthon is népszerűek voltak. Annak a korszak-

nak talán leghíresebb terméke a bébiétel, amit a gyár szakemberei fejlesztettek ki.

A rendszerváltás után a konzervipari vállalatok közül a kecskeméti gyárat privatizálták először. Ma már értelmetlen borongani rajta: talán nem kellett volna. Akkor az egyetlen kiútnak tűnt, hogy megszabaduljanak a nyomasztó adósságállománytól. 1992-ben a Heinz és a Hillsdown világcégek alapította Magyar Food közös vállalat tulajdona lett, majd a Heinz kivásárolta a Hillsdown részvényeit. (A II. telepet egy svájci cég vette meg, ott most, nyereségesen, paradicsomport gyártanak.) Új korszak kezdődött, új, nagy reményekkel, s megint új névvel. De a remények nem váltak valóra, hogy miért, azt sokan sokféleképpen magyarázzák. A Heinz Kecskeméti Konzervgyár Rt.-től egyre rosszabb hírek jöttek: fejlesztés helyett értékesítési gondokkal küszködik. 1998 őszén az orosz piac válsága a Heinz-et döntő lépésre készítette. Ekkor már erősen "letisztított profillal", az 1990. évi 1800 fővel szemben 500 dolgozóval működött a gyár. 1999-ben ennek a létszámnak is több, mint felét el-

küldték. Ez volt az ára annak, hogy ne kerüljön lakat a kapura.

A Heinz vevőt keresett. 1999 júliusában sikerült megtalálni, a gyár a kanadai Coldmatic Buildings Systems magyarországi leányvállalata, a KCF Kft tulajdonába került. De nem sokáig: idén februárban a Heinz cég a teljes vételár meg nem fizetése miatt felbontotta az adásvételi szerződést. Március 7-én az üzem újra indult, Kecskeméti Konzervgyár Rt. néven. Szinte azonnal elkezdődött a technológiai felkészülés a kukorica és borsófeldolgozásra, a nyersanyag-szerződések megkötésére. Nem kizárt, hogy lesz újra bébiételgyártás is.

Ha az eddigi történetet nézzük, a rossz idő után most éppen jónak kellene következnie.

- Harminc éve vagyok a gyárban, 23 évesen jöttem ide dolgozni - mondja Csipka Mihályné konzervüzemi szakmunkás - Nehéz időszak volt a mostani, féltünk, hogy bezárják a gyárat. Én már ebben a korban sehol se tudnék elhelyezkedni. A télen sokat voltunk otthon, az állásidőre csak 75 százalékot fizettek. Örülök, hogy újra indul az üzem, de egy kicsit el is vagyok keseredve. 235 forint az órabérem, nagyon kevés pénz ez harminc év után. Nagyon érezzük, hogy tavaly kimaradt a bérfejlesztés. Szerettem ebben a gyárban dolgozni, de most már nem annyira, mert ennyi fizetésből nehéz megélni. Az igaz, most, hogy újra indul a konzervgyár, többen érdeklődtek azok közül, akik tavaly maguktól mentek el: visszajöhetnének-e? Még olyan is, aki jó munkahelyen, többért dolgozik. Mert, azt mondja, itt jobb volt.

BANKOK VILÁGA

Egy jól csengő név: Volksbank

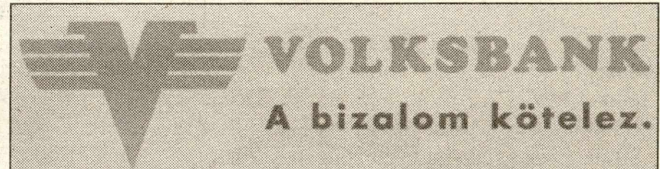
NÉVKÁRTYA

Wágner Gábor, a Magyarországi Volksbank Rt. kecskeméti fiókvezetője
Életkor: 24 év
Család:

Feleségével, aki egy mozihálózat adminisztratív vezetője, Szigetszentmiklóson laknak, gyermekük még nincs.

Iskolák: Budapesten német nemzetiségi gimnáziumba járt. Az is-

kolát gyakran felkeresték az Augsburgi Kereskedelmi és Ipar-kamara képviselői, ők keltették fel érdeklődését a pénzügyek, a bank-szakma iránt. A kamara felsőfokú bankárképzőjén tanult, párhuzamosan végezte a magyar nyelvű bankárképzőt.

Német nyelvből felsőfokú szakvizsgát tett. Jelenleg is tanul, mint a Hagen Egyetem másodéves közgazdász hallgatója.

Munkahelyek: 1997-től a Magyarországi Volksbank Rt. 2000-

ben a bank kecskeméti fiókjának vezetője lett.

Szabadidő: Ha lenne, akkor horgászni járna.

Hivatás: Mint mondja, 18 évesen az ember még nem mindig tudja pontosan, mit is szeretne, inkább csak vonzódásai vannak. Őt a realszféra vonzotta, így jókor jöttek az augsburgi kamara képviselői. Huszonnégy évesen egy bankfiók vezetőjének lenni nagy kihívás és nagy megbecsülés. Nem tartott a feladattól, egyrészt, mert a fiatalok kedvelik az újdonságokat, s nincs is még igazán veszteni valójuk. Másrésztől azért nem félt "mindent feltenni egy lapra", mert a német bankárképző valóban jó iskola volt, ahol ugyanolyan súlyt helyeztek a gyakorlati képzésre, mint az elméletre. A hallgatókat rögtön bedobták a mélyvízbe, minden új elméleti tudást azonnal ki kellett próbálni.

A szakmát tehát nem pusztán könyvből tanulta. Jelenlegi feladata szép és izgalmas, egyelőre nem foglalkoztatja, mit hoz majd a jövő. A világ manapság egyébként is annyira gyorsan változik, véli, hogy őt évnél előbbre nem érdemes tervezni.

Kecskemét: Kellemes, vonzó város, mondja, ahol az emberek törődnek egymással, üdítően pezsgő a gazdasági és a közösségi élet. S nem utolsósorban ötven perc alatt el lehet érni Szigetszentmiklósról.

KISTÉRSÉGI HÍREK

Sikeres stratégiai program

NÉVKÁRTYA

Példaértékűnek ítélte a Kecskemét és Térsége Területfejlesztési Önkormányzati Társulás SAPARD stratégiai programját a Földművelési és Vidékfejlesztési Minisztérium. A SAPARD-források egyelőre még nem nyíltak meg, ám ahhoz, hogy majd sikeresen pályázni lehessen a támogatásokra, a kistérségeknek idejében fel kell készülniük. Ebben vállalt a TÖT koordinátori, összefogó-szervező szerepet, hiszen, mint ismeretes, a SAPARD nem egyéneket, hanem kistérségeket, régiókat, csoportos kezdeményezéseket támogat.

A programot széles körben vitták meg a térség önkormányzati, civil és vállalkozói szervezetei. A végleges anyagban általános célkitűzésként fogalmazták meg a fenntartható mezőgazdasági és vidékfejlesztés kialakítását, a szervezeti alkalmazkodás elősegítését, az ökológiai és a gazdasági stabilitás biztosítását. Hamzáné Lakó Judit, a TÖT titkára szerint a programkészítést megelőző helyzetfeltárás, ezt követően pedig a stratégia kialakítása komoly tanulási folyamat is volt, kezdetben ugyanis senki nem tudta, hogyan kell illet készíteni. A közös munka érdemi haszna: a kistérségben élő emberek összefogtak, hogy együtt tervezzék meg jövőjüket. A Magyarországnak évente 13 milliárd forintot jelentő SAPARD-támogatásért versenyezni kell majd. Ahány jó programot készít egy kistérség, annyi támogatást tud megszerezni az FVM által kiírandó pályázaton. (Hoz-

zártartozik a képhez: Magyarország SAPARD-programját még nem fogadta el az unió, s lehet, hogy a források csak az év végén nyílnak meg.)

A TÖT tanácsának nemrégiben tartott ülésén meghatározták a következő lépés, az operatív programok prioritásait. Ezek: a környezetkímélő mezőgazdasági technológiák bevezetése, a szövetkezetek támogatása, az infrastruktúra valamint a humán-erőforrások fejlesztése és a turizmus. Az operatív programok kidolgozásához szakértőket kérnek fel, várják a vállalkozók közreműködését is.

Hamzáné Lakó Judit elmondta: a társulás már most is feladatának tekinti a termékértékesítő-beszerező szövetkezetek alakításának segítését. A térségben eddig két ilyen térsz alakult meg: egy zöldség-gyümölcs és egy gabonaértékesítő szövetkezet.

"Regionalitás és közigazgatás az Európai Unióban" címmel továbbképzési programon vesz részt a kecskeméti kistérség harminc köztisztviselője. A képzést a kistérségi társulás szervezte a TEMPUS-program támogatásával.

Az előadásokat a Miskolci Egyetem Regionális Gazdaságtan Tanszékének tanárai tartják. A témák között szerepel az EU intézményeinek rendszere és története, regionális politikája, regionális alapok és programok, projektmenedzsment. A nagy érdeklődésre tekintettel a társulás a jövőben is szervez hasonló képzéseket.

Hamzáné Lakó Judit, a Kecskemét és Térsége Területfejlesztési Önkormányzati Társulás titkára
Életkor: 27 év.

Család: Tösgyőkeres kecskeméti családból származik. Férje logisztikai mérnök, Budapestről költözött a híros városba. Gyermekük még nincs.

Iskolák: Fontosnak tartja megemlíteni, hogy a Kato- na József Gimnáziumban érettségizett. A Gödöllői Agrártudományi Egyete- men, környezet- és tájgazdálkodási szakirányon szerzett agrármérnök-tanár diplomát 1996-ban. Ez volt az első olyan évfolyam, amely terület- és vidékfejlesztéssel kapcsolatos képzést kapott, a szak- terület olyan meghatározó és kiemelkedő személyisé- geitől, mint Kulcsár László professzor és dr. Ángyán József, a Nemzeti Agrár- Környezetvédelmi Prog- ram kidolgozója. 1993- ban Stuttgartban, a gödöl- löi egyetem partnerinté- zményénél tájtervezést ta- nult.

Munkahelyek: Knorr-Bremse Kft, Kecskemét. 1998-ban pályázat útján nyerte el jelenlegi állását a területfejlesztési társulá- snál.

Szabadidő: Életének része a zene, az éneklés, hiszen zenész családban szü- letett. Hobbija a természetjárás.

Hivatás: Ügyérzi, megtalálta azt a területet, amelyre hivatásának tekint. Itt nőtt fel, jól ismeri a várost és a térséget, azért tanult, hogy egyszer majd ide visszajöjjön, és itt használja a megszerzett tudást. Óriási megtiszteltetés, mondja, hogy ezt a felelősségteljes munkát koordinálhatja, részese lehet az uniós csatlakozás előkészítésének, segíthet ebben az itt élő embereknek.

Kecskemét és térsége fejlődésében nagyon bízik. A területfejlesztésben legfontosabb az akarat, a megfelelő, összefogásra képes partnerek és az idő. A pénz csak mindezek után jön. Munkájában sokat jelent, hogy a társulásban résztvevő önkormányzatok polgármesterei és a TÖT elnöke, dr. Szécsi Gábor jól látják és elismerik a területfejlesztés jelentőségét. Nincsenek eget rengető vágyai: kiegyensúlyozott család, és tisztességes helytállás a munkában.

Kecskemét: A szeretett szülőváros, ahonnan nem kívánczik el.

Somodi Henrietta könyve

Nemrégiben került a könyvpiacra a Kecskeméti ortodox zsidók és zsinagógájuk története címmel Somodi Henrietta

könyve. Megjelentetését a Magyarországi Zsidó Örökség Közalapítvány és a Kecskeméti Zsidó Hitközség támogatta. A tanulmány összefoglalja a kecskeméti zsidóság 1740-1840 közötti történetét, a neológ-ortodox szakadás lényegét, a kecskeméti ortodox zsinagóga építését, és sorát a holocaust, valamint a II. világháború után. (Mint ismeretes, a romos zsinagógát renoválták, s jelenleg a Magyar Fotográfiai Múzeumnak adnak helyet az ódon falak.) A könyv érdekes olvasmány mindazoknak, akik a történelem megismerésére törekednek.

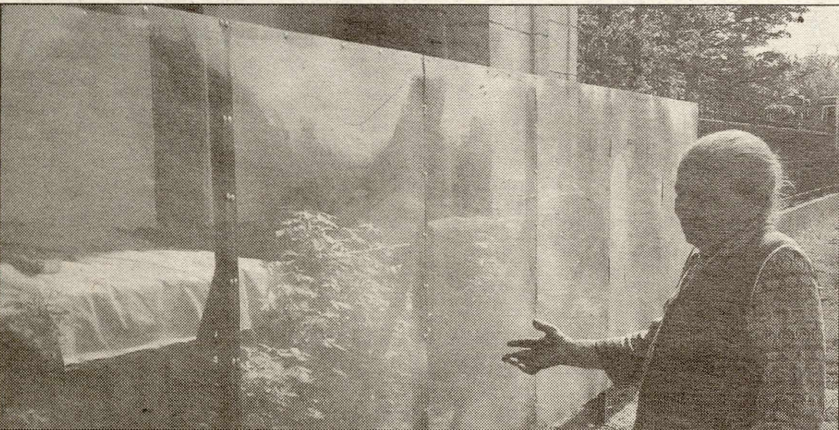
A szerző, Somodi Henrietta a Kecskeméti Katona József Gimnáziumban érettségizett, művészettörténész diplomát a Miskolci Egyetemen szerzett. Egyetemi éveit végigjárta Borsod-Abaúj-Zemplén megye zsidó temetőit, rövid ideig a Budapesti Zsidó Múzeum külső munkatársaként dolgozott. Jelenleg az észak-izraeli Zfat város emlékmúzeumában tevékenykedik. Már leadta következő könyvét a nyomdának, amelyben a Bács-Kiskun megyei zsidó emlékek összefoglalóját hozza nyilvánosságra.

Idejét felváltva Magyarországon és Izraelben tölti. Zfat, ahol a magyar nyelvterületről származó zsidóság emlékmúzeumát fogadja a látogatókat és a kutatókat, egy harminc ezres lélekszámú város. Az alapítványi múzeumot egy magyar házaspár hozta létre 13 évvel ezelőtt. Folyamatosan gyarapodik, hiszen számtalan műtbéli emléket adnak át az emberek, hogy gondos kezek megőrizték, a közönségnek bemutassák azokat. Nemkülönbön érdekes az ott végzendő munka a kutató számára sem, a relikviák mellett a komputeres adatbázis áll a rendelkezésére.

Somodi Henrietta elmondta, hogy a magyarországi zsidóság emlékhelyeinek nagy része fájdalmas képet mutat. Baján és Kiskunmajsán ugyan már példászerűen rendbehozták és őrzik a kegyeleti helyeket, de előfordul, hogy körbeszántva 3-4 sírkő emlékeztet (Fajsz, Foktő) csupán azokra az időkre, amikor Magyarországon még több-százezer zsidó ember élt, munkálkodott. Különösen fontosnak tartja, hogy felmutassa mindazokat az értékeket, amelyek az egyetemes magyar kultúrának is részei. Nagy és szép feladat ez a mindössze 27 éves

művészettörténész-múzeológus számára. S az sem bír kisebb jelentőséggel, hogy izraeli munkája és kecskeméti otthona közt megosztva életét átlátja a zsidóság történelmének a holocaust előtti és az azt követő időnek fejezeteit, érző-értő krónikása a múltnak, formálója az előítélet mentes jövőnek. Újabb könyvről is hírt adunk majd, munkájához pedig sok sikert kívánunk.

Írta: Nagy Mária

Kara Antalné ötvenkét éve temetőgondnok a Budai úti zsidó temetőben, ahol mindig patika-rendet tart. Az imaház oldalába beköltöző hajléktalanokkal szemben azonban ő is tehetetlen. A segítséget szerényen kérve abban bíz, valaki békében elköltöztetni őket, hiszen ha valahova, hát ide nem illenek szegények...

NEMZETI FESZTIVÁL

A „Kultúrával a nyugat kapujában” címmel folyó Nemzeti Fesztivál térségi bemutatójára került sor Szentkirályon a helyi Művelődési Ház és a megyei Közművelődési Intézet szervezésében. A zsúfolt terem

közönsége huszonhat csoport és szólista produkciójának tapsolhatott. Képünkön a Kecskeméti Ifjúsági Otthon Sárga pillangók modern tánc csoportja (vezeti Érsek Mónika) látható.

EGY TÖRŐL TÖBB ÁG

Beszélgetés Tőkés Andrással

Tőkés Andrásról többször hallottam Marosvásárhelyen jártamban. Megtudtam, hogy az egyik igazgatói csoporttal abba a Papiuról (román szabadságharcos) elnevezett líceumba is megyünk, amelynek ő is tanára. A Bolyai Egyetem befejezése, 1968 óta, matematikát-fizikát tanít. Megpróbáltam elképzelni őt. Harminc százaléka be is jött. Vonásai, hanghordozása, sugárzó keménysége — Tőkés Lászlóé. De az a „hetven százalék”! Elhiszem, hogy a szigorú tanárt, az örök derűs, fiatalosan joviális igazi pedagógust rajongva szeretik diákjai. Ő az, akit a középiskolás kisdíák előre elképzelt magának, akire a harminc éve érettségizett is mindig jó szívvel gondol. Mindemellett közéleti ember, politikában, civil szervezetekben is otthon van. Felesége orvos, három nagy gyermekük van. Nyaranta diákjaival járja Erdély gyönyörű tájait. Tőkés András Tőkés László bátyja. A hasonlóság nyilvánvaló. Ha ez szóba kerül, mindig hozzátesszi: a püspök úr az ő öccse is. Ez remélhetőleg kiderül az alábbi írásból.

- Mi Tőkés András tanár pedagógusi hitvallása, vezérlő elve?

- Érdekes kérdés. Szerintem Romániában pedagógusnak lenni sokkal könnyebb, mint Magyarországon. Sokszor az az érzésem, ha át kellene települnöm Magyarországra, akkor ott vagy elhagynám a tanügyet, vagy előbb-utóbb öngyilkosságra keverednék. Erdélyben sokkal inkább érvényesül ezen a pályán az ingálát, mint az, hogy ez csak munkahely. Itt a színész is a nép szolgája, a tanár a nép napszámosa, a lelkész is az Úr és a nép szolgája. Tehát nálunk sokkal inkább szükség van az iskolában a tanár Emberre, mint a tudományt szóró valakire.

Mondják, szigorú vagyok. Szerintem nem. Én akkor vagyok a legbecsületesebb, ha nagyon igényes vagyok. Magammal szemben is. És a hozzám minél legközelebb állókkal. Azt mondják, kisebbség csak akkor tud felnőni, úgy tud győzni, ha minden személye többet ér, mint a többségi. A kisebbségi tanár a kisebbségi diáktól annyit kell követeljen, hogy képes legyen azt a pluszt adni, ami megmentheti őt. Ez nyilván valamennyi fanatizmust is követel. Én nem a szigorúságot próbálom oldani a jókedvűséggel, kirándulásokkal és szórakozással, hanem a fanatizmust próbálom tudatossággá jámborítani. Tehát én nem vagyok fundamentalista. De meg kell értenem azt, hogy Erdélyben - például Marosvásárhelyen - a lakosság fele ugyan magyar, de a diákoknak csak az egyharmada! Ha nem akarjuk, hogy kétvállra fektessenek, akkor valami többletet kell nyújtunk. Amíg a zömmel román igazgatók megengedhetik, hogy a konzervatív fegyvertartást használják, addig az ugyanott tanító magyar pedagógusnak a keresztyéni rendet kell kialakítania. Ez utóbbi azért más, mert a hit van mögötte! Soha nem akartam tanár lenni. Azért lettem az, hogy Marosvásárhelyre kerüljek. Azért szerettem meg a tanári pályát, mert így tehettem magam fontossá. Talán a diákjaim is ezt érzik.

- Tőkés András tanári és közéleti tevékenysége mennyire van összehangban? Azt tudom, hogy megyei tanácsos (önkormányzati képviselő és bizottsági elnök), RMDSZ képviseletben. Mások nevét azonban sokkal gyakrabban hallani.

- Nem pontosak az információk! Talán egyedüli vagyok, aki 1989 óta mindig is a Maros megyei RMDSZ első három vezetője között voltam, benne vagyok megalakulása óta az RMDSZ Szövetségi Képviselői Tanácsában. Ellenben tény az, hogy az emberek nem szeretik, ha egy család klánként jelenik meg a közéletben. Magamat a hangját kevésbé hallható, szürke eminenciásként is meghatározhatom. Viszont

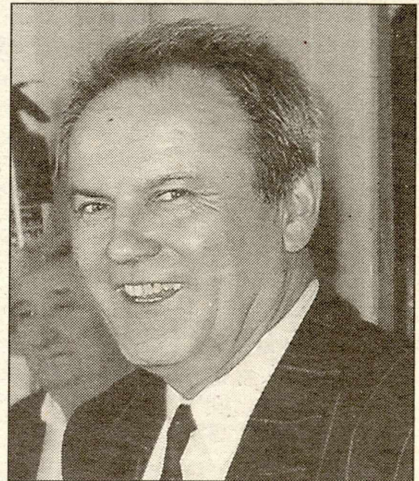
kevés olyan döntés született akár Maros megyében, akár Tőkés László „környékén”, amiben ne vettem volna részt. De olyan furcsán hallatszana, hogy Tőkés László és Tőkés András úgy gondolja, hogy... Én nem azért akarom szolgálni a magyarságot, hogy híres legyek, hogy ismerjenek. Az a fontos, hogy jól érezzem magam, hogy tükörbe tudjak nézni, hogy meggyőzzem László öcsémet, hogy erősítse fel az én szavamat is, és nem az, hogy rólam írjanak az újságok. Nincsenek szereplési vágyaim, de teljesen nem tudom magam ez alól kivonni. Inkább kényszernek érzem, amit vállalom kell.

- Roppantul szeretem a gyerekek társalmát, ahol az igaz az igaz, a hazugság az hazugság. A politika világát nem igazán szeretem. Tudok benne gondolkodni, de ott a szavakat mindig le kell fordítani. Ha nem is tolmáccsal, de szótárral. Tudomásul veszem, mint egyfajta kényszer, hogy László testvérem létezése rám kötelezettiséget ró itt Maros megyében is, de nem igazán szívesen vállalom. Enyém inkább a gyerekek, a tiszta beszéd világa.

- Mit üzenne a kecskemétieknek Tőkés András?

- Nem tudom, ez üzenet lesz-e? Adott az általam változt kényszerhelyzet. László öcsém sem arra vágyott - és ezt nála sem értik meg - , hogy ráruházzanak egy csomó olyan feladatot, ami nem igazán az övé. Nem ő akar táltos paripán lovagolva csodákat művelni, de a kisemmitett egyszerű emberek őt várják megmentőként. Ha elmegy prédikálni egy faluba, akkor ő Isten szavát akarja eljuttatni az emberekhez. Elvárják, hogy egy beteg gyermekre is rátegye a kezét és a szerencsétleneknek is vigaszt adjon. Nem lehet azt mondani: kérem, hagyjanak békén... Minél jobban rá vannak szorulva az emberek a Megváltóra, annál könnyebben rád akasztják földiként is ezt a szerepet. Ezt el kell tudni viselni. Erdélyben egész mást jelentenek bizonyos fogalmak, mint Magyarországon. Mást jelent az egyház is. Közösséget, magyar nyelvet, és nemcsak templomot fenntartó intézményt. Nálunk még az ateisták is ragaszkodnak az egyházhoz! Más a szimbóluma itt a szekunak, mint ott a III/III-asnak. Itt a nekik bedolgozó nemcsak a kommunistákat szolgálta, de a magyarságot is elárulta.

Nekünk a vágyaink is mások. Itt ritkán lehet olyan közösséget látni, ahol ha a himnuszt éneklük, ne könnyeznének az emberek. Nem azért, mert magyarabbak vagyunk, mint az anyaországiak. Itt naponta éreztetik veled, hogy magyar vagy, illetve, hogy őrzöd a magyarságot, mint a hímes tojást. Egy férfi is akkor érzi igazán, hogy férfi, ha nők között van, különben

eszébe sem jut. Magyarországon sem jut percnként eszedbe, hogy magyar vagy — nem úgy nálunk. Itt a magyarságot féltetni kell, sokszor be kell csomagolni. Nekünk disszonáns, hogy odaát meg kell védeni a magyar nyelvet — de itt nekünk tényleg védeni kell. Valaki éppen most kérdezte közületek, hogy mi az a csángó? Hát őket még jobban kell védeni! Ezért fontos, hogy írni sem csak a hír szintjén szabad egymásról! Csóri Sándor mondta egyszer, hogy a Bűn és bűnhődést is meg lehet írni három mondatban, hírként fogalmazva. És még hasonlítani is fog! De azt leírni csak három sorban, hogy ez és ez történt pl. Vársárhelyen — az bűn. A magyarországiaknak így fogalmazva csak az tűnik ki, hogy az erdélyi magyarok egy hülye Funárral hadakoznak. Funar nem létezne, ha mögötte nem létezne a hasonlóan gondolkodó tömeg. Erről nem írnak eleget!

Amikor három hónapig Miskolcon voltam László öcsém balesete után a kórházban, csak az ottani híreket hallgattam. Egy jó ideig utána csak azt figyeltem, hogy melyik bokor alól lőnek otthon rám... Pedig igazat írtak, mondtak, de nem a teljes valóságot. Tehát ha nem hoznak háttéranyagot, akkor a pusztta ténnyel akaraton kívül is félretájékoztatnak. Erdélyről nem lehet a „postás megharapta a kutyát”, tehát szenzáció alapon tájékoztatni. Meg kell keresni azt, amit nem ért az ottani ember. Ezért rendkívül fontosak a személyes, emberi és az iskolakapcsolatok. Ehhez most küldenék egy nyilvános meghívót is.

Úgy tizenöt éve, nyaranta több gyalogos, sátoros erdélyi túrát szervezünk mintegy harminc-negyven résztvevővel. Harmadik éve létezik a „Keresztény Minőséget Iskoláinkba” alapítvány, amelyet néhány lelkes pedagógus hozott létre, jogi kereteket is teremtve korábbi célirányos tevékenységéhez. A millenniumhoz is kötődve, három- hétnapos, tájegységi vagy csillagtúrákat (de ez változtatható igény szerint) szervezünk az Erdély történelme, természeti szépségei és a mindennapi iránt érdeklődőknek. A túrák részvételi díjából származó bevételt az alapítvány felkészítő tanfolyamokra, tehetséges diákok ösztöndíjára és majd egy kollégium felépítésére is szánja. (Az utak díja napi 500-3000 forint közötti, igény szerint.) Mint az alapítvány elnöke, az érdeklődőknek az alábbi telefonon bővebb felvilágosítást is nyújtok: 00-40-65-217-639, fax: 00-40-65-211-407, e-mail: kmi@netsoft.ro. Várjuk hát a kecskeméti diákokat is, csatlakozzunk hozzáunk!

Lejegyezte:
Kerényi György

A Széchenyivárosi Fiókkönyvtár ünnepe

A Széchenyi sétányon két évtizede fogadja az olvasókat a Katona József Könyvtár fiókkönyvtárménye. A jubileum jeles alkalom arra, hogy megemlékezzenek az elmúlt 20 év nevezetes eseményeiről, május 23-án 15 órakor dokumentum kiállítást is nyitnak.

A MAGYAR NYELV HETE

A Magyar Nyelv Hete. A TIT Bács-Kiskun Megyei Egyesülete, a Megyei Pedagógiai Intézet, a Kodály Zoltán Ének-Zenei Általános iskola, Gimnázium, Zeneiskola és Zeneművészeti Szakközépiskola, a Kecskeméti Főiskola Tanítóképző Kara, Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzata, a Magyar Irodalomtörténeti Társaság Bács-Kiskun Megyei Tagozata április 27-én szervezte meg a Magyar Nyelv Hete központi

rendezvényét a Kodály Iskola dísztermében. A programban szerepeltek az iskola diák-szólístái és Aurin kórusa is (vezényelte Durányik László). Hallhatták ünnepi megnyitóval Alföldyné Dobozsi Eszter igazgatót, köszöntővel Szécsi Gábor polgármestert. Zrínyi Miklós nyelve címmel Beke József ny. gimnáziumi tanár tartott előadást. A rendezvényen marosvásárhelyi magyar tanárok is vendégek voltak.

MÚZEUMI GONDOK

Kecskemét gazdag kulturális életének van egy szelete, amelyen belül a sokszínűség és a magas szakmai színvonal minden más területhez képest jobban ütközik a feltételrendszer gondjaival. Nevezetesen: a területi széttagoltsággal, a szűkösséggel, az épületek rossz műszaki állapotával, a fenntartás-irányítás és finanszírozás problémáival. Mivel a látható gondok mögött az ide látogató turistákat (de talán a helybeliket sem) nem az érdekli, hogy erről a megye és a város milyen arányban tehet, így körkérdest intéztünk ezügyben Wicker Erika megyei múzeumigazgatóhoz, Nagy Ferenc megyei közgyűlési alelnökhöz és dr. Sárközy István alpolgármesterhez, hátha új információkhoz jutunk.

Köztér:

A megyeszékhelyek közül talán Kecskeméten van a legtöbb múzeum és gyűjtemény, viszont talán az egyetlen nagyváros, ahol nincs állandó történeti kiállítás, amolyan igazi múzeum. Miért van ez így és várható-e változás?

W.E.:

A Katona József Megyei Múzeum főépülete a vasútkertben már évek óta csak irodaépületként működik. Az alagsort elöntötte a talajvíz, fent kb. 100 m² kiállítási terület maradt, de ekkora helyen nem szabad kiállítótermet üzemeltetni. A tudományos kutatók raktárakban dolgoznak - most nekik szeretnénk legalább egy kicsit jobb feltételeket teremteni. Pillanatnyilag helyrehozhatatlannak tűnik a hűszével ezelőtti múzeumfejlesztés. A világon mindenütt egy helyre próbálják koncentrálni a múzeumokat egy-egy városban - nekünk most tíz kiállító- és raktározási helyünk van a városban. Azért is alacsony a múzeumi látogatottság, mert ekkora a széttagoltság - szakmailag és területileg is. A vasútkerti főépület bővítés tanulmányterve 1993 óta készen van (Kerényi József műhelyében készült) de nincs engedélyeztetve és nincs rá egymilliárd forint sem.

S.I.:

Kecskemétnek sosem épült fel az igazi múzeuma, mert sosem volt rá pénz. Az elmúlt évtizedekben is mindig egy-egy épülethez kerestek funkciót - így lett sok kis múzeum - mindenkinek kedvezőtlenül magas fajlagos fenntartási költségekkel. A szükséges nagy múzeumba mostanában reményünk sincs. A helytörténeti kiállításokra a Cifrapalota volt kiszemelve, de kellett a hely a Képtárnak, ez kiszorította. A vasútkerti épület jelenlegi funkcióját a szűkséges rossz kategóriába sorolom. (Megjegyzem, rendkívül értékes, régi saját családi tárgyi emlékeink, hagyatéki rekvizitumok, melyeket átadtunk, azok sincsenek hely hiányában kiállítva.)

Egyébként úgy értékelem, sokat javult ezügyekben a megye és város együttműködése (pl. a Bozsó Gyűjteményben a Művésztelep II. korszaka kiállítás kapcsán is érzékeljük ezt).

N.F.:

Sajnos valóban nincs a célnak megfelelő megyei múzeum, amely komoly kiállításokra is alkalmas lenne. A vasútkerti épület rekonstrukciója

tonságos tárolás követelményének nem felel meg. Kulturális - szociális területen a megye is az adósságait görgeti minden értelem-

ben. Elmaradt felújítások és hitelek sora van rajtunk. Ebből a kötelezőn kívül önként vállalt feladatokat (pl. Forrás folyóirat, Naiv Múzeum alapítványa) is támogatunk.

A páratlan kunbábonyi leletre nyugaton múzeumot építenének, nálunk a tárlókra nincs pénz. Sajnos a múzeumi területre idén a tavalyinál kevesebb pénz került jóváhagyásra, de tárgyalunk a folyamatos további támogatásról.

Egyetlen intézményünket sem hagyjuk ellehetetlenülni.

Köztér:

Elsődlegesen kecskeméti és kevésbé megyei ügyek: Muraközy emlékszo- ba, Hanga óramúzeum, Gyógyszertörténeti Múzeum és a kiskörút, Fotográfiai Múzeum bővítése, mint címszavak... De sokan jelentkeznek pl. technikátörténeti vagy egyéb felajánlódó gyűjteményekkel is.

W.E.:

Nagy kár lenne, ha a folyamatosan napirendre kerülő Gyógyszertörténeti Múzeum sorsa a lebontás lenne. A kiskörút apropóján jegyzem meg, hogy a városközponti malomépület is nagyon megfelelne nekünk, abban az egész múzeum elférne, de az vállalati magántulajdon. Egyébként az a véleményem, hogy minden gyűjteményt meg kell szerezni, rendszerezni és őrizni, még ha nem is tudjuk egyelőre kiállítani - hátha majd...

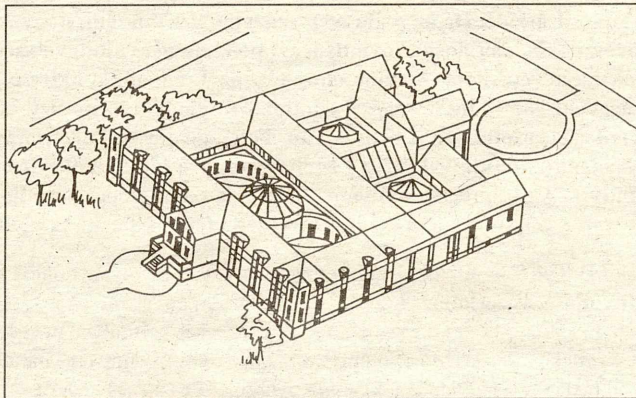
S.I.:

A Muraközy családdal való megegyezés szerint az 50 m² bővítés a Katona József Emlékháznál megtörténik. A Hanga gyűjteménynél jó lenne végre az "egy helyre" szempontot érvényesíteni, tehát nem egy újabb kis múzeumot. A

Gyógyszertörténeti Múzeum épülete sajnos így darabban, a régi bontások után pl. műemlékeileg már nem értékes, a kiskörútnak is meg kell épülnie, de valószínűleg megmarad.

A Fotográfiai Múzeum bővítésének városképi szempontok miatt is örülne a város, de a telekügyek rendezetlenségei következtében folyamatos tárgyalások szükségesek a megyével. (A szerk. megjegyzése: a fotómúzeum jelenleg minden normatív vagy egyéb pénzbeli megyei vagy városi támogatás nélkül, csak központi pályázati és alapítványi pénzekből működik - és kelti Kecskemét jó hírnevét...)

A városnak egyébként az elvonások miatt az új törvényi, kötelező feladatokra sincs elég pénze és csak rendkívüli esetekben vállalhat új, nem kötelező feladatokat, mint például új gyűj-

A vasútkerti múzeum épület bővítésének látványterve

temények alapítása.

N.F.:

A megye és a város egyeztetéseinek eredményeképpen - melyet én egyre érdemibbnek és kölcsönösen megoldásra törekvőnek látok - tisztázódott a Könyvtár közös finanszírozása. Nem volt tervezve, rövid távon ez nem is várható, de hasonló lehetőséget látok a múzeumi területen is. A szakmai osztályok kapcsolata jó, Leviczky Círiell személyében pedig közös közgyűlési tag is van. Kicsit más ügy, de példaként hoznám föl, hogy a Speciális Iskolában (ez megyei) megoldjuk majd kecskeméti gyerekek logopédiai ellátását is.

Végezetül személyesen is meghívom a Köztér olvasóit a Naiv Múzeum május 28-án nyíló kiállításra, Polyák Ferenc fafaragó munkáiból.

Köztér:

Az egyik legkeményebb, alig odázható gond a Cifrapalota rossz műszaki állapota. Mi várható?

W.E.:

Jelenleg a Cifrapalota ad helyet a Képtárnak, a múzeum képzőművészeti osztályának, régészeti, néprajzi, helytörténeti, képzőművészeti időszak- ki és hagyatéki állandó kiállításoknak. A tetőszerkezetet a beázások rongják, ez áztatja a falakat is. Az attika szerkezetet rosszul csinálták meg, a majolika diszek leesnek. A megye megszavazott húszmilliót a sürgős munkákra, de központi segítség is kellene, amit nem kaptunk meg.

S.I.:

A megye és a város együtt próbálkozik a minisztériumoknál. Remélhetőleg egy-két éven belül sorra kerülhet a felújítás, úgy, hogy ne kelljen a Képtárat teljesen bezárni. Sajnos, korábban rossz anyagokat hanyagul építettek be, és ez is a bajok oka.

N.F.:

A Cifrapalota felújítását az elsődleges feladataink között tartjuk számon. Ugy, hogy tudjuk, az ott lévő anyagokat nem tudjuk máshova szállítani. Sajnos a megpályázott összeget erre nem nyertük el, de folyamatosan újra próbálkozunk. A közeljövőben várható Rockenbauer Zoltán miniszter úr látogatása, vele is tárgyalunk erről is.

Köztér:

Tisztában vagyunk vele, hogy a fenti kísérlet csak a felszín érintette, hiszen Kecskemét múzeumi-gyűjteményi ügyeinek tartalmi és szervezeti keretrendszerét is megérdemelné. Reméljük, hozzájárulunk ahhoz, hogy a politikai, szakmai és gazdasági döntéshozók előtt folyamatosan napirenden legyen ez a kérdéskör. A város érdeklődő értelmiségét, de idegenforgalmi szervezeteit is arra biztatjuk, ne hagyják, hogy minden így maradjon, mert valami most nagyon nem jól van...

Bezárt a Ráday

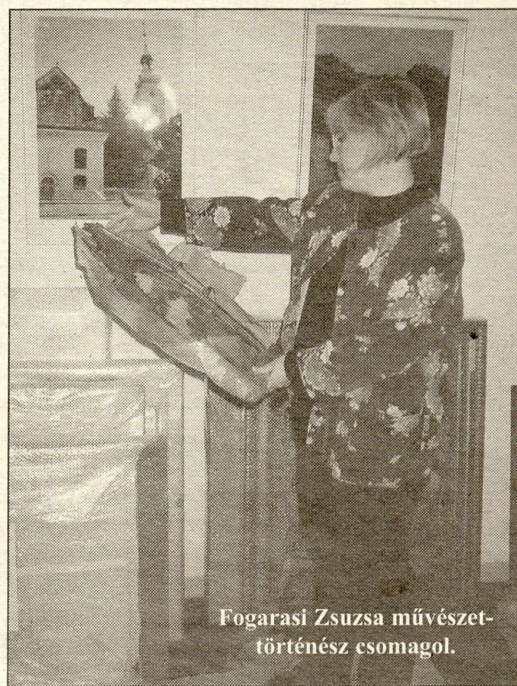
Az elmúlt hónapokban elcsendesedett a Ráday Múzeum időszak- kiállításoktól és irodalmi rendezvényektől mozgalmos élete, április elejétől pedig bezárta kapuit az intézmény.

Az okokról Fogarasi Zsuzsa művészettörténész, a múzeum igazgatóját kérdeztük.

Elkészültek az Újkollégium Csányi körüli szárnyának építési tervei, melynek megvalósításához a jelenlegi időszak- kiállító termünket, képzőművészeti raktárunkat és munkaszobáinkat tartalmazó épületrészt le kell bontani. Az állandó kiállító termünk megmarad, de átmenetileg itt raktározzuk majd a képzőművészeti anyagunkat, melyet most csomagolunk. A Neuhauser László által tervezett új épületrészt első sorban a Református Gimnázium és Általános Iskola tanteremigényeit fogja kielégíteni, de szerepelnek a tervben öltözők és uszoda is. A négy szintes épületrésztől földszintjén kap a múzeum egy 220 négyzetméteres teret, itt munkaszobát és több funkció- kiállító- teret szeretnénk kialakítani, amely köz- művelődési feladatokat is ellát majd és alkalmas irodalmi estek rendezésére is. A tetőtérben raktárakat, munkaszobákat terve- zünk, a pincében pedig a múzeumhoz kap- csoló- dó, közösségi tevékenységre alkal- mas kávézót kívánunk berendezni.

Meddig kell várunk a tervek megvalósítására, és mi történik addig?

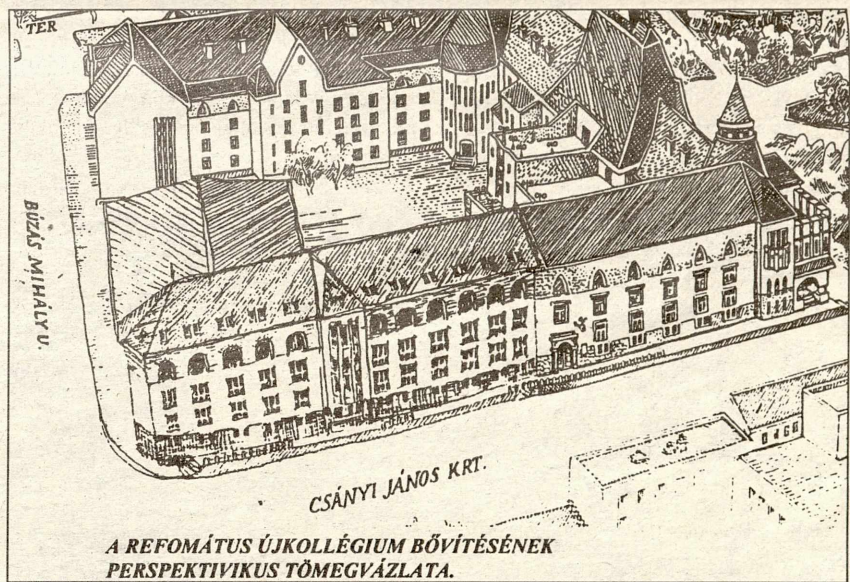
Legmerészebb elképzeléseim szerint talán két év múlva birtokba vehetjük az új termeinket, hiszen ha az építkezés csak több ütemben tud megvalósulni, mi akkor is az első ütemben vagyunk. Addig pedig rengeteg munka vár ránk: A kiállító- és az egész múzeum belső megtervezését Boros Pál Ybl díjas építész és Vas-Eisen Er-

Fogarasi Zsuzsa művészettörténész csomagol.

vin belsőépítész segítségével, úgy szeretnénk kitalálni, hogy az elkövetkezendő száz évre méltó legyen az Újkollégium tervezőjének Mende Valérnak munkásságához. Nem szünetel persze a múzeumi munka sem, részletes és gazdag katalógust tervezünk a múzeum gyűjteményéről és rendbe akarjuk tenni gazdag portréanya- gunkat is. Az egyházkerülethez tartozó te- rületek emlékeinek feldolgozása változa- tos kutató, feltáró munkát ígér és folyama- tosan készítjük elő hosszú távú terveinket is. A korábban megkezdett sorozataink kö- zül folytatni kívánjuk a kecskeméti képző- művészek és a Textilművészeti Alkotómű- hely kiállításait, továbbra is ápoljuk a finn testvérvárossal való kapcsolatunkat és vé- gül, de nem utolsósorban az egyházme- gyékhez és más felekezetekhez tartozó egyházművészeti gyűjtemények bemuta- tását.

Balanyi Károly

A REFORMÁTUS ÚJKOLLÉGIUM BŐVÍTÉSÉNEK PERSPEKTIVIKUS TÖMEGVÁZLATA.

Kiállítás megnyitó, tejfölös lángossal

Május 18-án, a Múzeumi Világnapon délután 2 órakor időszak- kiállítást nyitnak a Népi Iparművészeti Múzeumban a Disztóművész Kör éves mun- káiból. Ezen a napon ingyenesen megtekinthető a NIM, minden érdeklődőt szívesen látnak. Május 20-án 14-16 óráig a "családi délután" keretében a kemencében készíthető ételek közül a tejfölös lángos lesz a "főszereplő", hangulatos tárogató-muzsikát szervíroznak mellé a rendezők.

Megmutatják mit tudnak

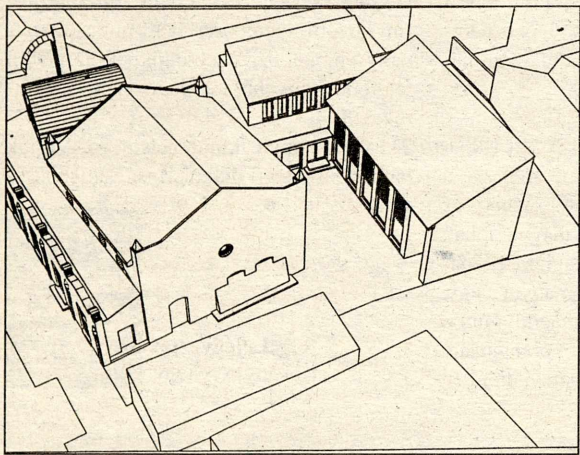
Szín pompás standja volt a Tourex idegenfor- galmi kiállításon az Ügyes Kezek Bt-nek. A társaság tevékenységé- nek célja, hogy megis- mertessék a külföldi és hazai turistákkal a ma- gyar és egyetemes kultú- rán alapuló hagyomány- őrző kézműves mester- ségeinket, szokásainkat, emlékeinket.

Az érdeklődők megismerkedhetnek az alkotókkal munka közben is, a leg- kitartóbbak egy-egy mesterség alap- fortélyait is kipróbálhatják és elajátí- thatják. A kézművesek szívesen tartá- nak bemutató és gyakorló foglalkozá-

sokat óvodai és iskolai gyermekso- portoknak, utazási irodák, cégek, in- tézmények rendezvényein is bemutat- ják művészetüket.

Felvételünkön Fehér Imréné kézi- gépi hímző, aranykoszorús mester.

A Fotográfiai Múzeum bővítésének terve

lenne a megoldás, hiszen ott most em- bertelen körülmények között (ez Vár- hegyi államtitkár úr véleménye) vég- zik odaadó munkájukat a muzeológus- sok. A milliárdos beruházáshoz azon- ban a megye az önrészt, a kormányzat pedig a nagyobb részt egyelőre nem tudja biztosítani. Közben meg kell ol- danunk, hogy a múzeum raktárát a Műkertből elköltöztessük, mert a biz-

SHÉNER MIHÁLY VIRÁG FESTMÉNYEI A SZÓRAKATÉNUSZBAN

Ki a virágot szereti ...

Az idei év hideg telén, január 9-én Kriston Vizi Jóskával meglátogattuk Schéner Mihályt pesthidegkúti otthonában, hogy köszöntjük 77. születésnapján. A hóbuckás úton mellénk szegődött egy barátságos kóbor kutya. Megérkeztünk a kertés ház kapujához, csöngöttünk. Mihály kaput nyitott, köszöntött bennünket, rápillantott a kutyára, majd türelmet kért és visszasietett a házba. Kisvártatva egy tál beiglivelt tért vissza, amit a kezünkbe nyomott. „Egyetek, -és a kutyának is adjatok belőle!”-szólt.

Műtermében rábámultam a mennyezet alatt, az ablakok előtt majd műtermeszerűségben elnyújtózó 15 éves fikuszra. Elgondolkozva szólt: „Kíváncsi vagyok mit csinál majd, ha eléri a falat. Visszafordul-e, vagy...?” Mihály kérdése befejezetlen maradt. Jó csipős csabai vastagkolbásszal kínált minket, és bár ő nem ehetett belőle a köszvénye miatt, vidáman örült a mi jó étvágyunknak. A maradékot gondosan elcsomagolta útravalónak. Káprázatos virágképeket mutatott szinte mellékesen, melyeket soha nem állított még ki. Magának festette a három ujjával. „Ez ma már nem divat, de én szeretem a virágokat.”- jegyezte meg csendesen.

Néztük Jóskával a téli alkonyi szürkületben is fényesen ragyogó színeket, képeket. Megállapítottuk, hogy mi sem vagyunk divatosak, mert mi is szeretjük a virágokat és feltehetően sok más társunk is örömmel szemlélődné Mihály festett virágvilágában-ha tehetné. A következtetés egyszerű volt: meg kell rendezni Schéner Mihálynak ezt a nem divatos festmény virágkiállítását a kecskeméti Gyermekek Játékházában.

Miért a gyermekek és fiatalok birodalmában és miért nem egy divatos kiállítóteremben? Pontosan indokolja ezt Rajeczky Benjáminnak, a kiváló zenetudósnak és szeretett embernek, Béni Bácsinak (még a kilencvenes évek elején adott) válasza arra a kérdésre, szerinte hogyan éljen egy mai fiatal?

- (Nevet.) Hát először is...az első az, hogy tudja miért él, s amikor már tudja,

akkor szépen akarja is, hogy úgy menjen. Öntudatosan kell élni és belülről tisztában kell lenni az élet jelentőségével. A teológiaiában, ugye, az élet nem az enyém, mert én azt kaptam, s énnekem a rendelkezésemre álló idő alatt valamit kell csinálnom belőle, s a végén jelentkezni kell, hogy mire jutottam, és visszaadni annak, aki valami csodaszépet képzel el minden egyes ember életéről. A virág esetében ugyanerről van szó. Őt elképzelték, és ő gyönyörű szépen, pontosan azt csinálja, amit elképzelték róla. És boldogan van, mert neki ez az élete...

Béni bácsi tudta - akárcsak Schéner Mihály - hogy a virág, akár a fa az élet jelképe, szimbóluma. Csak ahogyan ő fogalmazott: „a fiatalokat meg kell tanítani arra, hogy megtisztítsák hallásukat, látásukat a salaktól, hogy észrevegyék a szépet.”

Ezt az alapigazságot tárja elénk kiállításával Schéner Mihály, és segít, hogy látva lássuk a szépet, itt a legjobb helyen a fiatalok között a kecskeméti Szórákaténuszban. Az már természetes, hogy a virágokat festő művész társul hívta a virágokról verset író költőket és Kriston Vizi Jóska megtalálta a legszebb és legalkalmasabb időpontot - virágvasárnapot a költészet hetében - a kiállítás virágnilyására a

Schéner Mihály és az itt közölt megnyitóbeszédet mondó Kerényi József az Aurin leánykar énekét hallgatja.

Kodály iskola csodálatos gyermekkórusa közreműködésével.

Így találkozhattak a műsák ezen a napon Kecskeméten: a zene, az ének, a költészet Schéner Mihály festészetével, az ő gyönyörű - de nem mindig felhőtlenül boldog - virágvilágával.

Aki a virágot szereti, rossz ember nem lehet, tartja a mondás. Ráadásul - teszem hozzá - Schéner Mihály nemcsak a virágot, de az embereket, kutyákat, növényeket - az egész gyönyörűen nyüzsgő világunkat szereti. Kiállításával most a virágvilágba vezet, de én tudom és remélem, hogy ez a kiállítás rövidesen folytatódik majd, hiszen Schéner Mihály erre a kiállításra készülődve a gyümölcsökkel, körtekkel is elkezdte már festői párbeszédét.

Úgy hiszem, ha megismerjük Schéner Mihály világát, akkor azt is jobban tudjuk majd: kik vagyunk és mit akarunk.

A megnyitón ott voltak a költészet napján a Lakitelek Alapítvány és a Magyar Újságírók Közössége által 1994-ben alapított Kölcsény-díjjal kitüntetettek: Buda Ferenc és Dobozi Eszter, köszöntve a mestert.

Gondolatok a (művész) könyvtárban

A könyvet és olvasáskultúránkat e század- és ezredvégén több felől éri támadás. Még a fenyegető kérdést is feltehetjük: elkövetkezik-e a könyv halála?

Ezek a fenyegetések véleményem szerint a következők.

A legáltalánosabbal kezdem: a barbárság fenyegetése, a barbárok fenyegetése. Akik azt üzenik, köszönik szépen, nem kell nekik a könyv. Esztétikai tartalmával, művészi szépségével együtt úgy, ahogy van, nem kell. Elmehehet a sunyiba, az is, aki írja, az is, aki olvassa. Olvasni a pénzt jó, hirdetik (ebben van is némi igazuk), és a státuszszimbólum pedig nem a hönünk alá szorított Piliuszky, hanem egy új kocsi új márkája. Státuszszimbóluma az istentelenül felturbósított világ.

Nem kis erőt képvisel e szemlélet a világban, s tőlük azután össze is dőlhet a könyvtár, bármelyik, a Széchenyi is, az új kecskeméti is.

Ez egyébként fenyegetés már nem ily kegyetlenül és szenvtelenül és szemtelenül általános.

Fenyegetés az egyéb információhordozók fenyegetése. Már nem a könyv a tudás, a felhalmozott emberi tudás, a jelenlévő múlt és múltban jelen egyetlen letéteményese. Már információt hordoz a hang: rádió, lemez és cd, és információt hordoz a kép, a film, a televízió. Ott kéklük valamennyiönk szobájában a tévé, és bámulunk, mint Jenő a moziban. Nézni könnyebb, mint olvasni. Nézni még az is tud, bámulni, aki különben analfabéta.

S talán legszelídebb és legszolidabb fenyegetés a világháló „fenyegetése”.

Ez a „háló”, tudják, az Internet. A folyékony könyv. Én nem merek szerepéről állást foglalni. Biztosan igaz, hogy információhoz, tudáshoz való jogunk érvényesítését meggyorsítja és megsokszorozza. De az is igaz, hogy az Internet sem könyv, csak a könyv édes- vagy mostohatestvére. Az Internet is villódzó kék fény, a televízió, az informáló és manipuláló doboznak is féltetvére. Az Internet olyan „könyv”, amelynek nincs személyessége, nincs bensőségessége, nincs varázsa, nincs szépsége. Ezeket látom a könyvet ért fenyegetések fő irányainak.

A művésztkönyvvalkótók, tevékenységükkel, akarva-akaratlanul e kérdéskörre irányítják figyelmüket. S mivel ezek a kérdések körünk fontos kérdései, nem csoda munkájuk nemzetközi visszhangja. Nem csoda sikerük Pesten és Párizsban és Londonban és

A Magyar Művészkönyv Alkotók Társasága képviseletében a tavalyi Frankfurti Könyvvásáron szerepelt kecskeméti művészek: Damó István, Nagy Éva Magdolna, Benes József és Lakatos Pál. A kiállítás az Erdei Ferenc Általános Művelődési Központban látható „Lélegzet” címmel.

a frankfurti könyvfesztiválon.

Mert nekik a könyv még az, ami. Műtárgy. Ha akarom, egyedi tárgy, mely egyetlen számozott példányban készül. Kódex!

Üzenetük szerint a könyvbe foglalt tartalom még szentség, nem betűszemét. És könyvüknek van teste-lelke, anyaga: egyedi szépségű papír, vászon, bőr, fa és fém.

Nincs mese, nincs mellébeszélés, ők a könyvet vissza kívánják helyezni eredeti szerepébe, funkciójába. Üzenetük szerint a könyv műtárgy, műretek, műkincs. Másrészt író és olvasója szent szövetsége. Mondják, a nem olvasott könyv nem is könyv. Könyvekben ezért vannak lapok. Hogy egyik laptól a másikig kezünket fogva elvezessenek bennünket.

Barátaim, én veletek vagyok! Ügyetek az én ügyem is!

Köszönöm művészi érveléseket.

Máskülönben tavasz van. Sosem látott, áradó víz feszíti a gátakat. Anyám talán csomagol Csongrádon, akár a fenyegető víz elől kitelepítését várva. Vajon könyveit menekíti-e majd? A könyvek könyvét, a Bibliát biztosan.

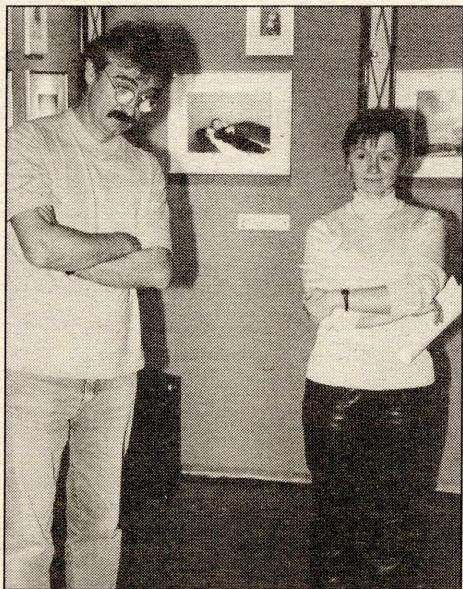
Tavasz van, gyönyörű, nem tudom, miattunk vagy értünk sírnak-e a lányok?

Elmondta a kiállítás megnyitóján az Erdei Ferenc Általános Művelődési Központban:

Pintér Lajos

Mosoly Album
Aligha nőtt fel a múltban úgy gyermek Magyarországon, hogy egyszer vagy többször meg ne örökölte volna itt a fényképező. Ez az eltelt hatvanegyházi évben nagyjából napi 30, heti 200, havi 1000, mostanra tehát legalább 60.000 mosolygó kisgyermek portréját jelenti, akik átmosolyogták az egész huszadik századi történelmünket, a deportálásokat, a második világháborút, a kollektív időköt, a kommuniszták hatalomra kerülését, az 1956-os forradalmat, az azt követő megtorlásokat, a guláskommunizmust, a rendszerváltást és még ki tudja mit. 60.000 mosolygó gyermekfénykép és a történelem képi lenyomatai. Erről szól a kiállítás. Két párhuzamos metszésvonal mentén vizsgáljuk az utolsó hatvan-hetven évünket. Látszólag ez Magyarország, de ki-kiben ebben a térségben élő ráismerhet az évszázadot átmosolygó gyermekarcokból

Kincses Károly múzeumigazgató a megnyitón a Mosoly Albuma egykori, a fenti képen látható modelljével.

önmagára, mint ahogy a képek ábrázolta események vele is megtörténhetek volna.

Czakó Gábor örök fiatalsága

Czakó Gábor új könyvét tartom a kezemben, hiszen Gábor újabban ismét visszatért Kecskemétre, a Nemzetközi Kerámiastúdióban tart előadásorozatot, s e sorozatot időről időre a Köztér is közli.

Más közteret is talált magának Czakó Gábor, rendszeresen beszélgető műsort vezet a Duna televízióban, korunk fő kérdéseiről, s' visszatérően az erkölcsről.

Könyveiben is, előadásaiban is, mintha ezen állna minden: a morálon. Czakó moralista.

Gábor, ez a bélyeg akaratlanul is Reád ragad. Hogy nem vagy realista, nem vagy szürrealista vagy modernista. De amennyiben ezt vallod, senki ne vitassa el a jogod ettől: szerinted korunkban minden az erkölcsön áll vagy bukik. Az tette Rómát egykoron

naggyá, erkölcsi romlása vitte romlásba.

Erkölcse tette hazánkat is egykoron naggyá. Március 15 táján írom amit írok, a tulipánok, hóvirágok, friss füvek trikolórját épp most tipatja a fagy, ki vonná kétségbe e nép vállalásainak erkölcsiségét. S ne gondoljunk végzetes rosszra, ne erkölcsi romlásra, se nemzeti omlásra. Valahol efféle Czakó Gábor gondolatmenete.

Régóta ismerem, ebben sem változott. Fiatal íróként ismertem meg, egyenes, feszes tartású ifjú volt, nyaka kissé merev. Ezért mondom örök fiatalnak, így maradt meg előttem. Pedig azóta eltelt három évtizedünk, szerzőnk közeledik a hatvanhoz, magam az ötvenhez.

Új könyvének, melynek címe Aranykapu, s melyet az Igen Kulturális Egyesület jelentetett meg, most értem a végére. Csukva van az aranykapu!

Árpád-házi Salamon királyunk fiáról, I. Andrásról szól a történelmi regény. Arról a trónjáról letaszított királyról, aki háromszor követett el Istenkáromlást, de akit a nép oltárképeken profán szentként ábrázol.

Sorsát, kálváriáját Czakó nagy írói tehetséggel ábrázolja, megtalálván az egyensúlyt a történelmi tárgy és a mai hangzású nyelv, modern írói szemlélet látszólagos ellentétjei, ellenerői között.

Az örökifjú moralistáról hadd idézzek föl egy kedves kecskeméti emléket. A rendszerváltás előtt volt jóval, Tömörny Péterék színházlása idején, amikor a Kamaraszínház új erőre ka-

pott, s híre ment országhatáron túlra. Magam botcsinálta dramaturgként álltam ügyük mellé. S hoztam a színháznak Tolnai Ottó darabját Újvidékről, a Végeladást, Csiki László darabját Kolozsvárról, s Czakóét a székesfővárosból. Mind-mind siker.

Czakó darabjának az volt a címe: Mint a mókus fenn a fán. Már nem is tudjátok, korabeli úttörőnek kezdősora. Egy családról szólt, mely mint az alma: kívül fényes, bévül ferges. Vehette ki-ki metaforikusnak a színpadi játékot. Annak is vette, a túrt kategóriába tartozott, mint minden, ami e csodálatos periódusban a Kamaraszínházban történt.

Tucsnik doktor, Tucsni András volt a becsületes neve, Tucsnik doktor előkerített akkor egy alig ismert beatdalt a Beatrice együttestől, az is a Mint a mókus fenn a fán variációja, paródiája volt. Valahogy így szólt, mint a mókus fenn a fán, az úttörő oly vidám, Ajkáról ki sem fogy a szén. Ez lett a színpadi zene.

A darabba nagyon nem nyúltak bele, címét kellett az utolsó pillanatban Karcásra változtatni, rossz cím, de a szerző ártatlan a dologban.

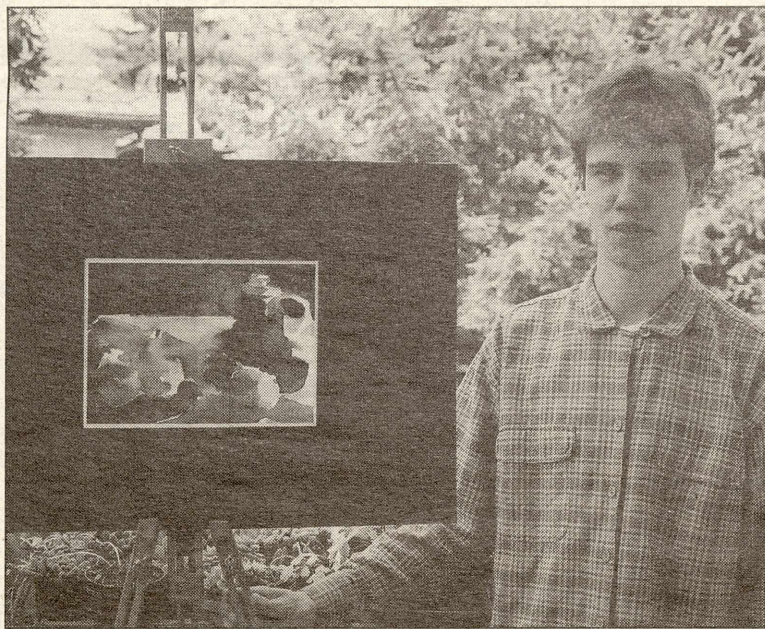
E darab színpadi bemutatója és sikere az én emlékem Czakóról, s az még, a bemutatóra cserkészőben érkezett, az övön ott virított a jelmondat: Légy résen.

Most is résen van, résnyi fény a remény.

Írta: Pintér Lajos

A RE-GI-NA KIÁLLÍTÁS

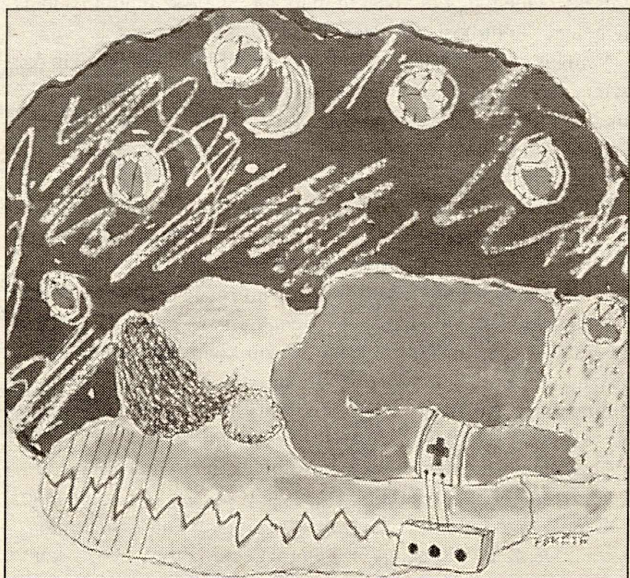
A Református Gimnáziumi Napok keretében rendezték meg az Újkollégium dísztermében a gimnáziumhoz kötődő alkotók kiállítását. Tanárok, diákok, öregdiákok munkái kerültek a paravánokra, a dolog vállalt természeténél fogva igen váltakozó színvonalon, hiszen a szakkörös diáktól a főiskolai docensig terjedt az alkotói skála. A szándék azonban így is tiszteletre méltó, ráirányítani a figyelmet a vizuális nevelés fontosságára, ebben a fogékony életkorban. A tárlat anyagából magasan kiemelkedtek Szappanos István pasztelljei, de megbízható rajztudásról árulkodnak Dunszt István grafikái is. A fiatal generáció tagjai közül a legmeggyőzőbbnek Zsolczay Balázs (képünkön) munkái tűntek, különösen a rendkívül frissen, nagyvonalúan, mégis érzékeny kontrasztokkal megfogalmazott ecsetrajz, a Reggeli fények. Biztatóak Urbán Zsuzsa dekoratív, arányaiban nem teljesen kiértékelt síkkompozíciói, Lakó Réka metszete és Almási Katalin szénrajza is.

ÁTHATÁSOK (zománc és grafika)

2000. április 6-án a budapesti Újpest Galériában képzőművészeti kiállítás nyílt "Áthatások (zománc és grafika)" címmel. A galéria felkérésére ifj. Gyergyádesz László művészettörténész szervezte és rendezte tárlaton két műfaj, a zománc és a grafika kölcsönhatása, együttműködése került terítékre. A művészettörténész három grafikusművész - Balanyi Károly, Fekete Gábor és Hollósy Katalin - alkotásain keresztül igyekezett bizonyítani azt, hogy a kortárs magyar zománcművészetben belül vannak olyan területek, amelyek még ma is progresszív értékeket mutatnak fel, s további fejlődési lehetőségeket rejtenek magukban. A Balanyi Károlytól vett idézet egyaránt érvényes mindhárom alkotóra. Balanyi a szita, fotó és a zománc együttműködését és határterületeit kutatja, Hollósy az elmúlt idő, a létezés jeleit rögzíti párhuzamosan a két műfaj eszközeivel. A kecskeméti alkotók mellett a félig Svájcban élő illusztrátor, rajzfilmes, fotós Fekete Gábor inkább a nyugati művészeti irányokhoz kötődő "zománcgrafikái" a modern társadalom "perverzioinak" kritikája.

A kiállításról és a három alkotóról hamarosan, a júniusi Magyar Művészeti Fórumban olvasható hosszabb tanulmány a rendező művészettörténésztől.

Fekete Gábor: Napnyugta (illusztráció)

Közönség nélkül

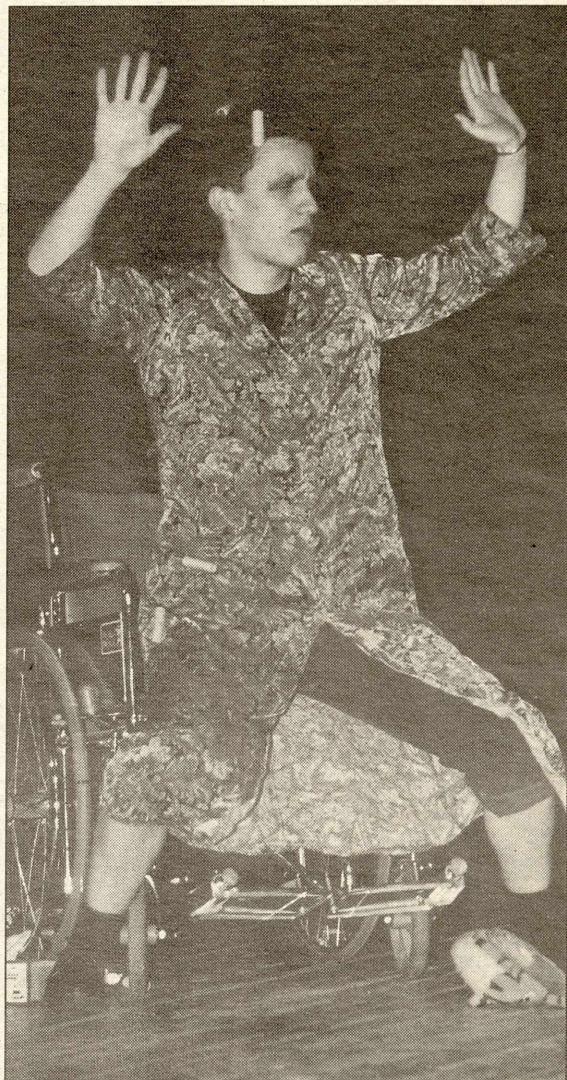
A közelmúltban két rendezvényen is megmutathatták magukat Kecskemét amatőr művészegyüttesei.

Előbb a Kecskeméti Ifjúsági Otthon színjátszókörök, irodalmi színpadok találkozájának volt házigazdája - többéves hagyományt folytatva - Ide nekem az orosz lányt is címmel, Zum Erika szervezésében.

Majd, Dr. Sárközy István kitűnő kezdeményezése nyomán, Sirkó László színművész rendezésében az Erdei Ferenc Művelődési Ház adott otthont a kecskeméti középiskolák kulturális kínálatából válogatott fesztiválnak. Mindkét program kitűnően sikerült - egy apróságtól eltekintve: kínosan kevés néző figyelte a produkciókat. Az Ifjúsági Otthonban olykor csak 30-40 érdeklődő követte az amúgy érdekes darabokat. A megyei művelődési központban talán kétszázan is lehetnek, de ez alig fél házat jelentett, s a délután során ez a létszám is egyre fogyatkozott.

Magam is tudom, a város szélesebb közönségét nem lehet hibáztatni a távolmaradásért - elvégre egy olyan településen, ahol igényes hivatásos színház és kamaraszínház működik, és a budapesti társulatok is meg-megfordulnak, aligha csodálkozhatunk azon, hogy amatőr előadások iránt csekély az érdeklődés. Az viszont már elgondolkasztató, hogy a szereplők, a diákok mennyire nem figyeltek egymásra. Ha az Oroszlán diákszínjátszói csupán egymást nézték volna végig, rendre százan ültek volna a nézőtéren, a városi középiskolás fesztiválon is sokkal többen lehetnek volna. Jellemző, hogy az ÉZI körúsanak egyébként egészen kiváló, túlzás nélkül nemzetközi színvonalú előadása után a többtucatnyi kórus-tagból talán ha négyen-öten maradtak ott, megnézni a többieket, a fesztivál végefelé szereplők közül viszont alig akadt, aki látta a fenti, remek kórust.

Miféle ifjúság a miénk? Mindenkinek csak saját maga fontos? Nem tudok szabadulni a gondolattól: mi, pedagógusok is felelősek vagyunk. Talán ezeknek a tehetséges diákoknak senki sem magyarázta el, hogy létezik "kötelező" kölcsönös udvariasság és figyelmesség is, hogy a másik ember, a másik iskola is lehet fontos és érdekes, hogy egymástól tanulni is lehet, hogy a színdarab, kórus, zenes, vers, tánc stb. egész egyszerűen izgalmas és szép, s hogy nem (lenne) szabad, de ezúttal igazán nem is érdemes önzőnek lenni.

De ne csodálkozzunk a gyerekeink individualizmusán, amikor a felnőttek személyes példamutatása oly siralmas. Két középiskolából egyetlen tanár sem akadt, aki ott lett volna a nézőtéren, hogy átvegye az alpolgármester oklevelét. Több szülő és tanár műsorszám kellős közepén hagyta el a nézőteret, noha - kevés kivételtől eltekintve - nem voltak hosszúak a produkciók, igazán ki lehetett kelletlen volna várni a taps zöld jelzését, ha már egyszer képtelenek vagyunk egy hosszú délutánt a (persze, amatőr) kultúrának szentelni. Valójában mi, felnőttek vizsgáztunk szégyenletesen rosszul.

S ezek után hogyan tovább? Ne legyen többé színjátszókörök, vagy városi kulturális bemutató? Nagy kár lenne így dönteni. Jövőre is minden ugyanígy lesz: önzés, érdektelenség, bunkóság? Még nagyobb kár lenne.

Lehet persze "technikai" megoldásokat keresni. Talán ha minden évben egy másik iskola lenne az Ifjúsági Otthon orosz lányjának védnöke? Talán ha a nevezés feltétele lenne a program egészen való részvétel, megszegése esetén a jövő évi programból való kizárással? Talán ha a városi bemutatót délelőtti rendeznék, s arra jutalomképpen minden középiskola legjobb osztálya kapna meghívást? Mindezek megfontolandó ötletek. De a pedagógusok és a szülők odafigyelését, nevelő, intő szavait, személyes példamutatását egyik javaslat sem helyettesítheti.

Írta: Ujlaky István

◆ Öt kontinens kerámiaművészetéből állt össze az a válogatás, mely a kecskeméti Nemzetközi Kerámia Stúdió gyűjteményéből került ki, és a Gödöllői Királyi Kastélyban nyílt kiállításon látható. Megnyitotta: Kerényi József Kossuth-díjas építész és Probstner János Ferenczy Noémi-díjas keramikumművész, a Kerámia Stúdió alapító igazgatója.

◆ Gyöngyvársz címmel nyílik bemutatóval egybekötött kiállítás május 2-án (kedden) 14 órakor a Népi Iparművészeti Múzeumban (Serfőző u. 19.). A kiállítók a Közművelődési Intézet gyöngyfüző tanfolyamának óvodapedagógusai.

◆ A Meditres Egészségházban május 10-ig tekinthetők meg Mártonfi Benke Márta képei Századvégi szemtanú címmel.

A Kecskeméti Képtárban 2000. május 17-én, szerda délután 16.30-kor új időszakos kortárs tárlat nyílik. A kiállításra Hollósy Katalin és A. Varga Imre kecskeméti képzőművészek mellett a ceglédi Kossuth

Művelődési Központ festőművész igazgatóhelyettese, Barnóth Zoltán mutatkozik be elmúlt években készült alkotásaival. A tárlatot ifj. Gyergyádesz László művészettörténész nyitja meg.

Húszéves óvoda

Kecskemét egyik büszkesége a nemrégiben kibővített Forradalom utcai Óvoda. Háromszáznál több gyermek, huszonhat óvónő (nyolcan tanítói képesítéssel) népesíti be naponta a tetszetős csoportszobákat, a tágas, kertes udvart, a szülők és a járókelők öröme. Az intézmény apróságai eddig az óvodai rajzversenyeken értékes díjakat nyertek, és nemzetközi gyermek képző-és iparművészeti pályázaton is sikert arattak, Micimackó mesenapokat szerveznek, meg úgynevezett ovi-majálisokat. A rászoruló kicsinyeket diétás étkezésben részesítik. Mindeközben állandóan segítik, támogatják az Izsáki úti tagóvodájukat is. Szentesiné Vladimír Mária vezető az intézmény udvarán.

Szentesiné Vladimír Mária vezető az intézmény udvarán.

büszkéik az elmúlt hét esztendőre, és azt is, hogy köszönet ezért a régebbi és a mai munkatársaknak.

V. M

VERSENGŐ MATEKOSOK

A Zrínyi Ilona Matematikaverseny országos döntőjét a tavaszi szünet idején tartották meg a II. Rákóczi Ferenc Általános Iskolában. A 3-8 osztályos — többszáznyi, köztük sok határon túli magyar kisdíák — versenyzők számos díjat vehettek át, többek között dr. Szécsi Gábor polgármestertől is (lent).

A marosvásárhelyi csapattal külön találkozott Szeberényi Gyula Tamás önkormányzati képviselő is (jobbra), a Kecskemét-Marosvásárhely Baráti Kör Egyesület képviselőtlen.

SÁRKÁNYERESZTÉS

Régi hagyományt, a sárkányépítést és sárkányeresztést élesztette újjá 1995-ben — és azóta is tartja — a Szórákaténusz Játékmúzeum és Műhely. Április közepétől voltak sárkányépítő foglalkozások náluk, Húsvét hétfőn a Mária kápolna melletti réten rendezték meg a sárkányeresztést. Délután fiúknak, férfiaknak szerveztek pástorjátékokat. Az itteni tavaszköszöntő népmulatságokról már a száz évvel ezelőtt megjelent Hanusz István-gyűjtés „Az elhalványult népszokások Kecskeméten” is megemlékezett. Képünk a Szórákaténuszban, sárkányépítés közben készült. A „mester”, Váczi Mária.

A Szórákaténusz Európai Játékközpont gondozásában és Váczi Mária szerkesztésében jelent meg a „Játék, mint mentalitás a 21. század küszöbén” című tanulmánykötet, magyar és angol nyelven is. A kötet neves szakemberek e témával foglalkozó előadásainak anyagát adja közre. Hozzáférhető a Játékmúzeumban a szerkesztőnél, aki egyben az alapítvány titkára is.

Jókai emlékezete

A Jókai-emlékévben az országos rendezvények sorában, mint emlékhely is méltón ünnepelte az elmúlt napokban, április 13. és 15. között Kecskemét városa a nagy író. „Nem ok nélkül nevezem Kecskemét városát második szülővárosomnak, mert valóban szellemi énemet e város szülte.” — írta „nagy mesemondónk”, s a Katona Emlékházban április 13-án megnyitott „Jókai és Kecskemét” kiállítást követő irodalmi emlékülés is ezt a büszkeséggel eltöltött idézetet választotta mottójául. A 175 éve született íróra emlékező konferenciára eljöttek a Jókai-Emlékhelyek képviselői is: a szülőváros, Rév-Komárom mai polgárai, de itt ünnepeltek velünk Pápa, Balatonfüred, Budapest XII. kerület Svábhegy, valamint irodalmi társaságok és múzeumok képviselői, tanárok diákok és érdeklődő polgárok, a mai olvasók, az író kedvelők, tisztelőik.

A konferencia tudományosságát, színvonalát olyan irodalmárok, kutatók biztosították, mint dr. Orosz László, dr. Nagy Miklós, Fábri Anna, dr. Kerényi Ferenc, Árpás Károly, dr. Praznovszky Mihály, s a kiváló, megszállott helytörténészek, lokálpatrióták, mint Székelyné Körösi Ilona, Heltai Nándor, dr. Iványosi Szabó András.

A témák között szerepelt: Mi volt Jókai titka? A századutó és a századelő Jókaija; Megbúvó Jókai kéziratok; Jókai és Katona; Jókai és Paulay Ede; Genius loci: Jókai és a kecskeméti református főiskola; Jókai és Kecskemét; A Kecskemét környéki táj a 19. században; Jókai, az etnográfus; Jókai kecskeméti színpadon. A számos izgalmas kifejtés és érvelés mellett több újszerű adatot, kutatni valót is megneveztek a kiváló előadók. A már elis-

mert szaktekintélyek mellett, dicséretes módon helyet kaptak a fiatalok is: kiváló előadásával (Genius loci: ...) Kiss Zsuzsanna tanárnő kecskeméti Református Gimnáziumból; értékes és hasznos ajánló bibliográfiát összeállításával és ismertetésével Góg Timea, a Katona József Megyei Könyvtár munkatársa, valamint az irodalmi pályamunkát író diákok közül a méltán első díjas Székely Gábor, a Református Gimnázium tanulója.

A konferencia tehát jól szolgálta a nemzedékek találkozását és gondolatcseréjét, a „stafétat” átadását, s azt, hogy van még miért, akár többször is újraolvasni Jókait!

Az emlékülés kísérő rendezvényei is a méltó, emelkedett ünneplést segítették elő: az említett kiállítás, a koszorúzások és emlékeszések az egykori Gyenes-ház előtti emléktáblánál és az Ökológiumban, majd a másnapi irodalmi kiránduláson és koszorúzáson, amikor is a város másik nagy egyéniségére is emlékeztünk emlékeztünk, Katona Józsefre, halálának napjához közel. A Jókai kedves alföldi dalával nyitott Városházi Jókai-megemlékezés Kecskeméten a Jókai és „víg cimborái” által ismert és kedvelt Mária-kápolna zöldelő rétjénél és virágba borult fái alatt zárult, emlékezve a nagy író kecskeméti diákeveire, barátaira, az itt született első műveire: „A zsidó fiú”-ra, a „Hétköznapi”-ra és festői sikereire. „Csak annyi jóakaróm legyen valaha a széles világon, mint itt, minden rendűek és sorsúak között volt — elég lesz!” — írta városunkról édesanyjának Komáromba a Kecskeméti 1844-ben elhagyó Jókai Mór. Legyünk továbbra is jóakarói, értő és érdeklődő olvasói, tisztelői.

Bajtai Mária

LÉTRAMESÉK

☒ Bahget Iskander és Walter Péter fotóművészek kiállítását nyitotta meg a marosvásárhelyi Várgalériában Buda Ferenc József Attila - díjas költő, melyet a vásárhelyi Polgármesteri Hivatal, az ottani Fotóklub és a két város Baráti Körei szerveztek.

☒ A Kodály Intézetben adott szép Bach-hangversenyt Ittész Gergely fuvolaművész és Szilasi Alex zongoraművész. Szintén az intézet adott helyet Zách-Horka István zeneszerző és Agócs Sándor költő Kép - kerettel című CD-jének bemutatójára, melyet a Lakiteleki Antológia Kiadó és a Psalmus Records jelentetett meg. Megnyitót, illetve bevezetőt mondott Lezsák Sándor országgyűlési képviselő, Ittész Mihály intézeti igazgatóhelyettes és Turai Gábor Kamill esztéta.

Alsó-felső Ernyőfalvi Ernő, világjáró lóditó tódító mesemondó (Apró Ernő) és mesebéli felesége, sárkánya serti-perti kotyogós, Ugri-bugri Ritácska (Krucsó Rita) hívták a Budai utcai Létramesék című báb-színházi bemutatóra (írta és

rendezte: Kovács Ildikó) a nagyérdeműnek apraját-nagyját. Kovács Ildikó ötven éve alapító — de ma már egyedüli aktív — tagja a Kolozsvári Bábszínháznak.

Kecskeméten hét évig rendezett, éppen tucatnyi előadást

hagyott itt maga mögött. Pár év szünet után újra feladatot kapott: van két jó bábszínész és két létra — csináljon belőle „valamit”. És ő visszatért a bábszínház klasszikus hagyományaihoz, alapvetően a vásári játékhöz, ezen belül is három fő

elemhez, melyre ez az előadás is épül.

Kezdődik a képjátékkal, folytatódik a mézeskalács síkbábokkal és befejeződik a tradicionális angol kéz- bábfigurákkal — kedves élőszínpadi színészi játékkal fűszerezve. Béküljtek ki emberek, de közben veszekedni is vidáman próbáljatok! Ennek tapsolt a bemutatón sok lelkes gyermek és felnőtt néző. Tapsoljanak majd Önök is!

A közönség

MÉLYVÍZBE DOBOTT KARMESTER

Dömötör Zsuzsa kecskeméti születésű, zenei tanulmányait is a Kodály Iskolában kezdte. A Zeneakadémián a karvezetés tanszakot 1977-ben végezte el.

1977-1982 : Népszínház Operatársulat

1982-1987 : Szimfonikus Zenekar, Nagykanizsa

1981-Vass Lajos Szimfonikus Zenekar (Vasas Művészegyüttes)

1990-1995 : Katona József Színház, Kecskemét karmester, zenei vezető

Vendégkarmesterként dolgozott még az ország számos társulatánál (Eger, Székesfehérvár, Tatabánya)

Kecskemét Megyei Jogú Város az államiság ezer éves jubileumára nagyszabású produkcióra készül. A Székelyfonó című Kodály daljátékkal adózik a magyar zenekultúra világhírű egyéniségének emléke előtt is. Dömötör Zsuzsa dirigálja majd a június 9-én bemutatásra kerülő művet, de a készülő produkcióra még a beszélgetés végén visszatérünk. A zenekari próba szünetében beszélgettem a művésznővel.

Kecskemétiként, ebből a városból indult el a zenei pályája is, kik voltak a meghatározó egyéniségek, akik e rögzös pálya felé irányították?

A Kodály Iskola tanulójaként a Nemesszeghyné Szentkirályi Márta által igazgatott rendkívül jó légkörű környezetben Kelemen József zongoratanártól tanultam a kezdetektől, s ő a Zeneakadémiai felvételig kísérte tanulmányaimat. Az elméleti ismereteket Párdányi Judittól a zenei történeteket pedig osztályfőnökömtől Ittész Mihálytól sajátíthattam el. Nekik a mai napig is nagyon hálás vagyok. A Zeneakadémián tanított Maklári József, Párkai István, Prunyi Ilona, s én még ahhoz a szerencsés generációhoz tartozhatom, akik Vásárhelyi Zoltántól is eltanulhatták a szakma fortlyait. Karvezetőként a Szilágyi Erzsébet női kar vezetője Mohayné Katanics Mária szolgált példaként. Nagy örömemre Bécsben is tölthettem két szemesztert professzor Österreicher-nél, akinek nagy, nemzetközileg széles skálájú osztályában Mozart és XX. századi szerzők műveinek dirigálásában mélyedhettem el. Amikor 1977-

ben végeztem már az év novemberében a Népszínház Operatársulatánál kamatoztathattam is Mozart-ról szerzett ismereteimet, mert a Szöktetés a szerájból című operája volt az első bemutatóm. Tehát mindjárt a mélyvízbe dobtak, de ez a mélyvízbe dobás szinte egész pályámra jellemző.

Melyek voltak azok a művek a Népszínház társulatánál, amelyekre a legszívesebben visszaemlékezik?

Muszorgszkijtől a Szorocinci vásár, Leoncavallo Bajazzókja, ami azért is emlékezetes, mert itt a pályája elején lévő Molnár Andrással dolgozhattam együtt. De itt találkoztam a Hány Jánossal és éppen húsz esztendővel ezelőtt vezényelhettem itt el a Székelyfonót.

A Kecskeméti Katona József Színháznál más jellegű művek szerepeltek a repertoáron, amikor ideszereződött.

Igen. Itt mélyedhettem el az un. szórakoztató zenében. Lendvay Ferenc igazgató úr vezetése alatt minden darabot vezényelhettem, s ez jó iskola volt, s az Illés István által vezetett teátrumban, mint zenei vezető már a musicalek terüle-

tére is kirándulhattam. Bár ez nem is volt kirándulásnak tekinthető, hiszen a Hello, Dolly bemutatása már igen nagy relevációnak számított. De az igényes operettek, mint a Mosoly országa is kellemes emlékeket idéz fel bennem. Ezt a művet az Operaház is repertoárján tartotta. Ezenfelül a zenés színpadoknak a régi mondás szerint is három műfaja van : opera, operett és Lehár. Az Operett fesztiválon bemutatott Csárdáskirálynő díjai közül én a karmesteri díjat kaptam meg. A Légy jó mindhalál című musicalt pedig az ország más színházaiban is vezényeltem. Ezekben az előadásokban az okozott főleg örömet, hogy gyerekekkel is dolgozhattam, mint a most készülő Székelyfonóban is.

A Máltai Szeretetszolgálat gálaműsorainak is Ön a dirigense immár nyolcadik éve.

Egy művésznek kötelessége kivennie a részét a karitatív tevékenységekből is, s ez a rendezvénysorozat és hagyomány is Kecskemét városához kötődik, ami külön nagy örömet jelent számomra. Minden opera keresztemszet bemutatása után arra gondolok, hogy milyen jó lenne több ilyen

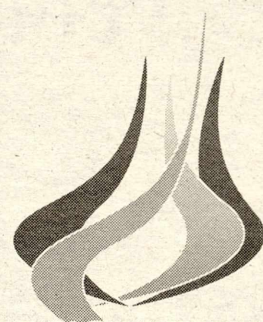
vállalkozás, s a közönség visszajelzéseiből is arra következtetek, hogy szükség van az ilyen zenei színfoltokra is.

A Székelyfonó próbáját szakítottuk most meg. Hogyan jöhetett létre ez a vállalkozás?

Nagy megtiszteltetés számomra, hogy a város vezetése engem kért fel a műzenei interpretálására, szakmai tanácsadók javaslatára. Már három hónap kemény meghallgatások sorozata áll mögöttünk, a darab szereplőit válogattuk ki a város iskoláiból. A gyerekek betanításában Jámor Zsolt és Jámorné Márkus Emőke vállalt nagy feladatot, a koreográfiát a neves táncpedagógus Foltin Jolán készíti, a kórust a Kodály Iskola diákjai képviselik, a darab rendezője pedig Éry-Kovács András. A legnehezebb feladat a zenekarra hárul, s a Kecskeméti Szimfonikus Zenekart én irányítom. Bizom abban, hogy a darab kiállítása méltó lesz Kodály városához és az ezer éves évfordulóhoz.

Irta:
Tajti István

KECSKEMÉTI FŐISKOLA

főiskolával kapcsolatos híradásokban. A második díjat nyert alkotó lemondott a díj átvételéről, a harmadik díjat Zsolczi Balázs Sándor kapta. Gratulálunk a díjnyertes alkotóknak!

Szabályzatok

A Kecskeméti Főiskola létrejöttével egy új jogi személy kezdte meg működését, amelynek tevékenysége valamennyi területét szabályoznia kell. Az integráció létrejötté óta havonta ülésező Főiskolai Tanács rendkívül felelősségteljes döntéseket hoz: meg kell alkotnia azokat a szabályzatokat, amelyek a tanulmányi munka kereteitől, az iratkezelés módszereire keresztül a munka-, tűz- és vagyonvédelem kérdésköréig terjednek. A szabályzatokat előkészítő bizottságok olykor több órás tanácskozások, viták után terjesztik tervezeteiket a Tanács elé, amely alapos tanulmányozás után, többnyire némi módosítással fogadja el az előterjesztéseket.

Kreditrendszer

A Főiskolai Tanács állásfoglalása szerint lehetőleg már az idén szeptemberben, de legkésőbb a rákövetkező tanévben az országos tendenciákkal összhangban, a Kecskeméti Főiskolán is megkezdődik a kredit alapú oktatási rendszer fokozatos bevezetése. A kredit tulajdonképpen tanulmányi pontrendszer, amely az adott tananyag elsajátítására fordított átlagos munkamennyiséget méri. Egy kredit 30 óra ráfordítást jelent, beleértve a tanórán töltött időt, valamint az órákra, illetve a vizsgákra való felkészülést. Az országos rendeletnek megfelelően a tanulmányi időtől (szakoktól) függően 180, 210 vagy 240 kreditpontot kell összegyűjteniük a Főiskolára beiratkozó hallgatóknak. A részleteket a főiskolai szintű Tanulmányi és Vizsgaszabályzat tartalmazza, amelyhez a karok fokozatosan hozzáigazítják majd saját szabályzataikat. A kreditrendszerre való áttéréshez a Műszaki és a Tanítóképző Kar valamennyi meglévő szakjának programját át kell tekinteni, s helyenként módosítani, hiszen meg kell határozni minden tantárgy kredit-értékét, a kötelező haladás és a szabad tantárgyválasztás tantervi lehetőségeit. A szorgalmi időszak végén, de a vizsgaidőszakban sem unatkoznak tehát az oktatók, tanulmányi ügyekért felelős vezetők, hivatali munkatársak!

Rendezvények

A tavaszi félév általában színesebb és zsúfoltabb a főiskolai karokon. Ilyenkor kerül sor a hagyományos hallgatói-oktatói megmozdulásokra, előadásokra, találkozókra, tudományos konferenciákra. A Műszaki Karon ismét sikeresek voltak a GAMF Napok, a Tanítóképző Kar most készül a FINIS fantázianévű programokra. A Kertészeti Kar a sok látogatót vonzó EXPO után a Temetőkert 2000 szakvásárt és tanácskozást szervezi.

Fejlesztés

Május elejére elkészül a Kecskeméti Főiskola beruházási tervének legfrissebb változata, mely az Izsáki úti telephelyen megvalósítható oktatási és kollégiumi épületek, valamint a Kertészeti Karhoz tartozó Környezet-tudományi Intézet és Laboratórium részletesen kidolgozott tervezetét tartalmazza. A munkában résztvevő oktatói-vezetői kör és az építész csapat a finisben az éjszakai műszakra is felkészült, hogy minden adat, dokumentum, szakmai és gazdasági számítás rendelkezésre álljon, sőt még az angol fordításra is legyen idő.

Hallgatók, oktatók a gátakon

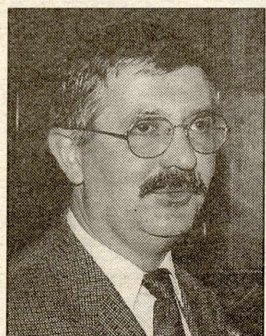
Az árvízi katasztrófa a főiskolai hallgatókat is mozgósította: a Húsvét előtti héten a Kertészeti és a Műszaki Kar, a szünetet követően a Tanítóképző Kar hallgatói is vállalták az önkéntes szolgálatot. Összesen több száz fiatal vette ki részét a mentési munkálatokból, akik erre az időszakra mentesültek az órák látogatása alól. Az ilyen jellegű távolmaradást azonban nem kívánják rendszeresíteni...

Barokk templomok kincsei

Barokk templomok kincsei címmel, Bábel Balázs Kalocsa — kecskeméti érsek nyitotta meg a június végéig látható újabb kiállítást a Cifrapalota pávás termében. A különleges értékű egyházi relikviák megtekintése minden korosztálynak ajánlott.

Szankról a politikába

Tabajdi Csaba Bács-Kiskun megyei születésű - szanki -, és az MSZP megyei listájáról került be 1998-ban parlamenti képviselőnek. Neve egyaránt kötődik a határon belüli és kívüli kisebbségi ügyekhez, de a rendszerváltó baloldali reformmozgalomhoz is.

- Honnan gyökerezteted magadban a kisebbségi ügyekhez való kötődésedet?

- Aki egy tanyán nőtt fel - mint én is - és érezte annak a hátrányait még Kiskunfélegyházán - egy paraszti kis városban is, a szó pozitív értelmében használva a jelzőket - a gimnáziumban, majd a közgazdasági egyetemre kerülve is, nos az nagyon is átérzi azt, milyen az, ha a hátrányokat kell behozni. Még ha ezek a hátrányok nem nemzeti, hanem "csak" szociális indíttatásúak is, vagy kulturálisak. Nos, innen bennem ez a fajta érzékenység.

- A határon túli magyarok körében szakértelmet és nemzeti elkötelezettségedet elismerik. Ezért joggal merlek kérdezni, hogy a romániai választások közeledtével hogyan látod az erdélyi magyarság, ezen belül is az RMDSZ érdekérvényesítési, választási esélyeit?

- Az első legfontosabb az lenne, hogy az az áldatlan állapot, ami az úgynevezett mérsékelt és radikális szárny között kialakult (megnevesítve: Markó Béla és Tőkés László között), ez a rivalizálás kerüljön civilizáltabb csatornába. Hiszen egy kisebbségi pártnak - az RMDSZ-nek - egyszerre van szüksége egy markánsabb és egy mérsékeltbb, kompromisszum-készebb hangra. Innen, Budapestről nézve, messze nincs akkora különbség a két szárny között, mint az az ottani belharcból kitűnik. Azért is szükség lenne a belső egység erősítésére, mert nagyon nagy próbatétel vár az RMDSZ-re. Komoly az esélye, veszélye annak, hogy visszatér a posztkommunista llesien féle párt és lehet, hogy az RMDSZ kétszeresen ellenzéki helyzetbe kerül, politikailag és kisebbségi, nemzeti erőként is. A korábbi koalíció résztvevőjeként fogják számonkérni rajta az elmúlt éveket. A viták egyik fő tárgya, hogy az RMDSZ-en az évtizedek alatt felgyülemlett problémák meg nem oldását kérik számon, mint koalíciós tényező. Én - innen nézve - nem látok okot ilyen fokú elégedetlenségre, hiszen bebizonyosodott, hogy a romániai magyarok egész Románia érdekeit - és nemcsak sajátjait - szem előtt tekintve, megtestesítve tudunk politizálni. Ezt bizonyítja, hogy olyan nehéztárcát, mint az egészségügy, sikerrel vittek, de a privatizáció is ide sorolható. Ami a legnagyobb előrelépés az a földtörvény, hiszen ha ezt nem csinálják vissza - mármint a következő kormány - akkor ez tartósan megteremtheti az alapokat a mezőgazdaságból élő magyar lakosság számára, hogy egyszintenciálisan jobb helyzetbe kerülhessen. A ma-

gyar egyetemért pedig, úgy tűnik még hosszasan küzdeni kell.

- Kecskemét és Marosvásárhely testvérváros. A kulturális és oktatási intézményi kapcsolatok gyorsabban és könnyebben szövődnek. Elindult a gazdasági, vállalkozói együttműködés, bár ez lassúbban, mint szeretnénk. Kormányzati, politikai ciklus-tól függetlenül, mit kell tegyen elsődlegesen az anyaországi magyarság a határon túli nemzettársaként?

- Példaértékű az, amit Kecskemét kezdeményezett Marosvásárhely irányában, illetve ami kölcsönösen kialakult. Azért megkerülhetetlen, mert egy dolog az államközi kapcsolatok szintje, de más dolog a testvérvárosi együttműködés. Hiszen olyan információt, kapcsolati tőkét lehet átadni, kieserélni, amit nem lehet államközi szinten és ezért mondom, hogy megkerülhetetlen jelentősége van. A legfontosabb az, amilyen irányban ez a kapcsolat halad, a vállalkozói szint. Hogy ne növekedjen a különbség Románia és Magyarország, Erdély és Magyarország között. Ezen csak egy dolog segíthet, az ottani piacosodás, polgárosodás, egzisztenciateremtés. Ugyan nálunk sincs sok fölös tőke, Kecskemét sem ezzel tud elsősorban segíteni. Hanem a modern menedzseri tapasztalatokkal, azzal a hazai és nyugat-európai kapcsolati tőkének az átadásával, amire törekszik ez az együttműködés. A másik metszet a kulturális együttműködés. Nagyon örültem, hogy a Marosvásárhely-Kecskemét rendezvényen sok román nemzetiségű tagja is volt a delegációnak, mert csak ez segíthet a meglévő görcsök oldásában. Az az este, annak a színvonal - a gálaest, amelyen én is jelen voltam -, megmutatta, hogy Marosvásárhely ma is a magyar kulturális élet egyik kiemelkedő helyszíne. Nemcsak színesítik az ilyen események a román és ottani magyar művészettel az itthoni palettát, hanem más értékekkel is gazdagít. Olyan érzésekkel, amelyekből itthon hiány van: a nemzeti szolidaritással.

- Bács megyei képviselőként hogyan látod a Kiskunság gazdasági helyzetét, fejlődési perspektívát, akár összehasonlítva a nyugati és a keleti országrésszel? Mi az ami önértékelés, mi az ami csak központi segítséggel oldható meg?

- Nem kezelném a régiókat egységesnek. Mert amíg az autópálya átmegegy a megye északi részén - és ez adatokkal is bizonyítható már - annak más az esélye. Olyan mint a múlt században a vasút: oda ment a civilizáció és a gazdaság. Most az autópályával nagy a modernizáció. Nagy gondnak látom, hogy a megye déli részén nincs vonalas infrastruktúra, nem lehet jól megközelíteni. Bajára és térségére gondolok. Súlyosbíthatja, hogy nemhogy enyhült volna a bezártság a magyar-serb határ környékén, hanem tovább súlyosbodott a kosovói háború után. Ezen csak a korábban kidolgozott eszközök segíthettek volna. Ezért nem kellett volna levinni az országos politika megosztottságát a megyére. Amikor javasoltam és elindítottuk a Bács-Kiskun megyeiek Baráti Körét - amelynek Palánkai Tibor akadémikus az elnöke - az volt a cél, hogy politikától, pártállástól függetlenül segítségük a me-

gyét. Tehát nem a lényeg, ki a FIDESZ-es, ki az MSZP-s, hanem hogy Bács-Kiskun haza érdekében ki az, aki tenni tud. Nem örülök, hogy a megosztottság erősödött, mert a lokálpatriótizmusnak kellene egy elmaradotabb és felzárkózni kívánó térség esetében a magasabb értéknek lennie a párosodással szemben.

- A megyében is ugyanolyan, eléggé fel nem ismert súlyos a roma kérdés, a cigányság helyzete. Csak címszavakban, de mi a teendő sora - akár Kecskemétre, akár Jánoshalmára vagy Szankra tekintünk?

- Ma hazánk egyik legsúlyosabb és talán legnehezebben megoldható kérdése a romák ügye. Sajnos növekszik azok száma, akik elutasítják, hogy ezzel egyáltalán foglalkozni kell. Másrészt az érintett kisebbség részéről növekszik az elkeseredés és a reményvesztettség. Már nem közeledik egymáshoz a többségi és kisebbségi társadalom, hanem minden szempontból - szociálisan, kulturálisan - távolodik. Fontosnak tartom, hogy a többségi társadalom belássa: nem lehet ezt a problémát megkerülni. Legalább azoknak a romáknak kell - ebbe a fázisban - segítséget adni, akik maguk is változtatni kívánnak helyzetükön, elsősorban a roma gyerekek iskoláztatását segítséggel.

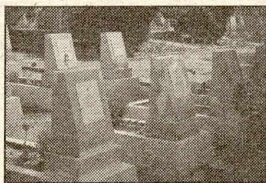
A mi többségi társadalmunknak is megvan a maga szolidaritási korlátja. Nevezetesen, hogy az aszociális életmódot folytató, a társadalmi normákat elfogadni nem kívánók irányában mi nem szolidarizálunk. Nem azért mert cigányok, hanem azért mert szociálisan lumpen életmódot folytatnak. Tehát itt őszintén nyílt beszédre lenne szükség, amely egyelőre nincs, de akarat sem igen rá. Ha ezt nem tesszük, bedől felettünk az ép és tíz-husz év múlva teljesen kezelhetetlenné válik a cigányság ügye a társadalom számára.

- Mostanában sokszor elhangzott: ennél mélyebbre már nem sülyedhet a politikai érintkezés szintje. 2002-re tekintve, merre halad ez a folyamat? Van-e még "lentebb"?

- Nagyon sajnálom azt, hogy akkor, amikor az országnak óriási energiákat kellene fordítania a szegénység leküzdésére, a felzárkózásra, az európai integrációra, akkor ilyen fokú a nemzeti szembenállás, amit a jelenlegi kormánykoalíció gerjeszt. Ez óriási energiákat vesz el az országtól és a nemzettől. Ebből nem az következik, hogy 1998-tól valami nagy egymásra borulásra lett volna szükség, de ilyen fokú szembenállás megengedhetetlen pazarlás egy ilyen kicsi és szegény ország számára. Én, aki mindig a nemzeti egység és nemzeti integráció híve voltam - bár politikai állásom világos, és ezt ebből a pozícióból mondom - : nagyon sajnálatos, hogy az a politikai erő, amely egyes nemzeti kérdésekben tényleg korrekciókat hozott, az más nemzeti kérdésekben nem képes nemzeti egység megteremtésére. Pedig enélkül nem leszünk sikeresek sem a globalizációban, sem az európai integrációban.

K. Gy.

A béke első napja

Európában 55 évvel ezelőtt 1945. május 9-én ért véget a történelem legpusztítóbb háborúja.

S ez az öldöklő háború Európában a civilizáció és kultúra ősi központjában kezdődött, melyet a fasiszta Németország zúdított az emberiségre. Ebben az öldöklő küzdelemben 61 állam 110 millió hadsereggel vett részt, ahol 50 millió ember halt meg. Hazánk területén a fasiszta eleni küzdelemben 040 ezer szovjet katona áldozta életét, s ebből a kecskeméti katonatemetőben 800 katona nyugszik.

Akik harcoltak a fasiszta ellen történelmi küldetést teljesítettek... A Magyar Ellenállók és Antifasiszták Szövetsége (MEASZ) tagjai a fasiszták elleni harcban megjárta a különböző frontokat, börtönöket és haláltáborokat, s akik talpon maradtak még, ma már megromlott egészséggel, testben és lélekben egyre jobban elhasználódva, becsülettel állják az idők viharát.

Mellettkük küzdöttek a polgári demokratikus erők, az egyházi és vallási szervezetek, az új magyar hadsereg katonái. Ez a nemzedék megtanult dolgozni, helytállni és harcolni, - a haza iránti elkötelezettség és felelősség köti őket az élethez, emberi - erkölcsi értékük példamutató ma is. Teszik ezt azért, hogy emlékeztessenek a

béke megőrzésére, a fasiszta megnyilvánulások újjáéledésére. Az emberek amíg élnek, újra és újra felidéznek emlékeiket, s emlékeik felidézésével átélnek a megpróbáltatásokat, szenvedéseket, örömet, bánatot, félelmet és bátorságot egyaránt. Az elesett millióknak utolsó hangtalan, néma kérése az élőhöz csak annyi volt: "Ne felejtsetek!"

A béke első napján Európában és a világ sok országában felkerekednek az emberek, elzárándokolnak a temetőbe, sokan indulnak lélekben hosszú útra, hogy néhány csendes percet töltsenek el néhai szeretteikkel és lelki párbeszéddel emlékezzenek rájuk.

Vajon jut-e egy szál virág minden elesett katonára sírjára? Többségük távol hazájától, idegen földön, máig ismeretlen sírban nyugszik.

Mert a sírban nincsenek győztesek és vesztesek, a halott katona bármely nemzet fia is, nem ellenség, s ezen a napon neki is kijár a megemlékezés, a végtisztesség. Az eltemetett katonák öröksége arra int, hogy nem szabad teret engedni a különböző szélsőségek erőinek, mert a béke mindenkinek fölött legrágóbb. Ennek a sokat szenvedett magyar népnek, értékeket teremtő munkára és békére van szüksége.

Ady Endre versével szólva:

"Örök vigyázatok a strázsán / Az élet él és élni akar."

Katona Gyula
a MEASZ Kecskemét és körzete elnöke

Megemlékezés és koszorúzás 2000. május 6-án 10.00-kor
Az Oroszországi Föderáció Nagykövetsége, az Ukrán Köztársaság Nagykövetsége, Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzata, a Magyar Ellenállók és Antifasiszták Szövetsége, a különböző pártok és civil szervezetek egy-egy koszorút helyeznek el: szovjet katonatemetőben, a Hősi Halottak Emlékművénél, a köztemetőben, a Fasiszta Áldozatai és a Háborúban elesett Magyar Katonák Emlékművénél, a zsidó temetőben, a Fasiszta Áldozatai Emlékhelyénél.
Összinté tisztelettel várjuk a megemlékezésre városunk és körzetpolgárait. A Városgazdasági Kft. az Oroszország Nagykövetsége által biztosított egymillió, és a kecskeméti Önkormányzat ötszázezer forintos keretéből felújította és rendbehozta a Budai úti szovjet - orosz katonai temetőt.

Lakossági fórum

Kovács László az MSZP elnöke, megyei pártelnöki értekezletük után tartott Kecskeméten sajtótájékoztatót, majd - teli teremben - lakossági fórumot a Technika Házban. A kormányzás félide-

jében - jórészt a koalíció magatartásának is köszönhetően -, sikeréért értékelte az MSZP 10 % körüli tartós népszerűségi előnyét a FIDESZ - szel szemben.

Most készítik a pontos leltárt arról, hogy mit tett és mit nem tett meg a kormány eddig, illetve melyekkel okozta a nagyobb kárt, és melyek voltak demokrácia ellenes intézkedéseik. A leg-erőteljesebb fellépést az elszegényedés és egyes

lakossági csoportok leszakadása ellen ill. a demokrácia érdekében ígérte. Különösen erős kritikával illette a lakástámogatás új rendszerét és a nyugdíjasok helyzetét.

A Köztér azon kérdésére, hogy az MSZP hogyan próbál fiatalítani és stílusán, arculatán változtatni, a következő választ kaptuk:

A négyezer új MSZP tag kb. egyharmada huszoneves. Az alapszabály szerint ezután minden szinten a testületi tagok 20 % -a harmincöt év alatti és 20 % -a nő kell legyen. A vezetőik, képviselőjelöltek kiválasztása során a huszonegyedik századi alkalmasságot, a tulajdonságok közül a kommunikatív és meggyőző készséget, a hitelességet és a felkészültséget, nem pedig a régi érdemeket helyezik előtérbe. A lakossági fórumon arról is beszél, hogy az MSZP olyan országot képzel el, amely mindenki és ahol a politika nem arról szól, hogy ki semmisíti meg a másikat, hanem abban folyik a verseny, hogy ki tudja jobba, korszerűbbé tenni az országot és a feszültségeket minél lentebb szorítani.

AMI JÓ A VÁROSNAK, AZT MINDIG ELFOGADOM

Az Élet és Irodalom egyik számában terjedelmes cikk jelent meg "A tiszta vész kritikája" címmel, ahol a cikk szerzője dr. Szécsi Gábor másfél éves munkáját elemzi és bírálja.

A cikk második oldalán egy kitétel foglalkozik a múlt év őszén a Köztér című lapban megjelent polgármesteri nyilatkozattal, amiben az országos és helyi sajtó városépítéssel kapcsolatos elismeréseivel foglalkozik. Nevezetesen "...míg a Magyar Hírlap, a Népszabadság ... elismeri a város sikereit, a helyi sajtó kommentárjai nem objektívek..." Az idézet után a cikk így folytatódik: "a fiatal kandidátus kijelentései a Lokálpatrióták Egyesületének ülésén hangzottak el..." Majd egy mondatkal később: "Szécsi mellett érvelt a volt polgármester Katona László és Gódor József ex-tanácselnök is."

A fentiekkel kapcsolatban az alábbi megjegyzéseket kívánom tenni:

1. Nem tudom, hogy az idézet a Köztérben (a múlt év őszén), vagy ez év márciusában a Lokálpatrióták ülésén hangzott-e el.

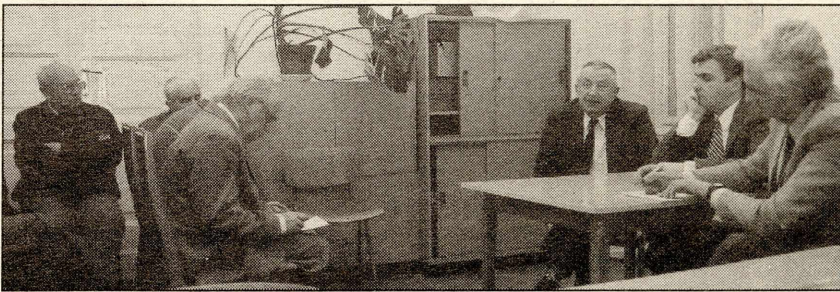
2. Az én elismerésem a városra vonatkozott, ami így hangzott: "Az Agrárgyógyász Klub vezetőjeként mondhatom, hogy van, ami nem tetszik a város életében, és van, ami tetszik. Tetszik az a város főterét érintő felújítási program, amiről polgármester úr az előbb tájékoztatást adott, de első hallásra szimpatikus az az elképzelés is, hogy a Homokbánya térségében kívánják a város fejlesztését folytatni..." "...a főter felújítása számomra nemcsak azért tetszetős program, mert személyes érintettségem is van abban, hogy az így valósult meg, hanem azért is, mert összekapcsolódik egy forgalomrendezéssel." Tehát nem általában dicsértem a polgármester döntéseit, hanem azt a régen megvalósításra váró felújítási elképzelést, amit a város lakói joggal várnak.

3. Nem volt szándékom sem akkor, sem ezután minősíteni a polgármester vezetését stílusát, munkamódszerét, mert azokról nincse-

nek ismereteim. Politikai töltetű polémiákba pedig nem megyek bele, mivel azok valóság-tartalmát szintén nem ismerem. A sokszor izléstelennek tűnő politikai huzakodás, ami közéletünket jellemzi, távol áll tőlem. Amit látok, az - és ezt 1993 óta mondom, és ma is fenntartom -, hogy a város fejlődik, épülnek kereskedelmi, szolgáltató létesítmények, több évtizede nem épültek olyan szép lakóházak, mint az elmúlt években. Igaz: a példa kedvéért talán jobb lenne a fejlődés belső arányai szempontjából, ha több új termelő-üzem létesülne, épülnének olcsó lakások, és nyugvópontra kerülne az egészségügy zaklatottsága. Ezek egyrészt nemcsak helyi megoldásokat kívánó problémák, más részük pedig valószínűsíthetően előbb-utóbb megoldódik.

Ami jó a városnak, azt mindig elfogadom, és elismerem, ami véleményem szerint nem Kecskemét érdekét szolgálja, azt szóval teszem a rendelkezésemre álló fórumokon, bárki legyen a város első számú vezetője.

Gódor József

A felvétel a KELE említett ülésén készült baloldalon Gódor József

A gazdag magyar nyelv - ha a fogalmazásnál nem eléggé vigyázunk és ha nem vizsgáljuk körültekintően a lehetséges olvasatokat - néha érdekes (mondjuk, akár kellemetlen) helyzeteket is produkálhat. Egyaránt vonatkozik ez az íróra és olvasójára is. A Köztér tavalyi decemberi számában jelent meg a fent idézett tudósítás a KELE üléséről, amelyben a polgármester több gondolatát, mi több, egyes mondatait szó szerint idéztük.

Gódor József megjegyzésének alapja egy ilyen, fent említett, többféle olvasatú mondat. Az eredeti, hivatkozott Köztér-cikkben azt írjuk, hogy "Szécsi Gábor mellett szölt még ...", tehát a mellett szó itt arra vonatkozott, hogy a felszólalók sorában voltak mások, de nem arra, hogy mindenben mellette álltak volna ki. Hát ennyit a fiordok-ról. A Dán Intézet mellett van viszont a Leskowsky Hangszergyűjtemény. Ezt lehet szabadabban is értelmezni! (A Szerk.)

A város főintézője

A mai nehéz helyzetben, amikor Kecskemét városa el van adósodva, és hitelek felvételére kényszerül, bizony nem egyszer merül föl azoknak a gazdasági szakembereknek (nem pedig „szakértőknek”) a neve, akik a háború előtt nem engedték a város „szekerét” kátyuba rekedni

Ilyen, a jó gazda gondosságával eljáró ember volt Gaál József, Kecskemét városának hajdan volt gazdasági főintézője, arany-, gyémánt- és vaspdiplomás mezőgazdasági mérnök, aki a legnehezebb időkben, a II. Világháborút követő „zabrálasos években” is öröködt a város bugaci birtokának vagyona fölött, majd pedig kalandos körülmények között, „lábon menekítette” haza Kecskemét jelentős értékű vagyonát, a bugaci tenyészmenést.

Gaál József jó módú, gazdálkodó család gyermekeként látta meg a világot Kecskeméten, a Kistemplom téren 1904. január 27.-én. Elemi iskoláit a Budai utcai „Sárga” iskolában végezte, gimnáziumba a kecskeméti kegyesrendi atyákhoz járt. 1922-ben érettségizett a Piaristáknál.

Már gyermekkorában erős vonzódást érzett a földműves gazdálkodáshoz, a gazdasági állatok tartásához, amit a szüleitől örökölt, hiszen édesanyjának 11-en édesapjának 9-en voltak testvérek, s mindkét családnak a régi, hagyományos földműves-paraszti gazdálkodás, a természet, a föld és az állatok szeretete volt a jellemzője. Az ő gazdaságaiban nyílt lehetőség Gaál Józsefnek arra, hogy megismerhesse a fáradtságos, szorgalmas, létbiztonságot adó paraszti életet.

Fiatalon megtapasztalta a kisgazdaságok előnyét, amit különösen akkor érzett, amikor a 19-es fölfordulás zűrzavaros hónapjaiban, majd a Tanácsköztársaság s proletárdiktatúra rémuralma alatt a piacok teljesen elnéptelenedtek, a boltok, a kereskedelmi egységek kiürültek, s a városi lakosság éhezett. Ezekben a vészterhes időkben Kecskemét lakosságának a fele, mintegy 35-40 ezer ember a közeli tanyavilágban élt, kisebb nagyobb területen gazdálkodott, s önellátásra rendezkedett be. Itt, a város körüli birtokon-, a puszták tanyavilágában élték át sokan Kecskemét oláh megzálásának időszakát is.

Gaál Józsefnek ilyen körülmények között nem okozott nehézséget a pályaválasztás, mivel a mezőgazdaság állott érdeklődésének középpontjában. Piarista érettségijét követően 1922. október 1-jével a Pallagi Mezőgazdasági Akadémián folytatva tanulmányait, ahová a Trianoni téboly során elszakított Kassai Gazdasági Akadémia kiváló tanárai települtek át.

Ezekben az években Csonka-Magyarországon három gazdasági akadémia működött. A keszthelyin az arisztokrata és nagybirtokos családok „csemetéi” részére, kizárólag a nagybirtokosok, nagyüzemi gazdaságok működését tanították. Mosonmagyaróváron a nagybirtokok intézőinek, jószágigazgatóinak képzésén volt a hangsúly. A Pallagi Mezőgazdasági Akadémián a közép és kisgazdaságok szakember igényét kielégítő oktatás folyt. Gaál József itt fejezte be tanulmányait okleveles gazdaként 1925. október 1-jével.

Három év múlva pályázat útján nyerte el Kecskemét város tanácsa által szervezett bugaci intézői állást 1928. október 1-jével. Ekkor költözött be abba a 100 esztendő szentkirályi-bugaci majorba, amelynek intézői háza csúcspanzión lévő szelforgón látható volt az alapítás esztendeje: 1829.

Gaál József működési területe az első években az ún. szentkirályi, bugaci gazdaság és az ezzel határos kisbugaci területen gazdálkodó feles és haszonbérletű területei tartoznak, mintegy 3860 kat. hold. A bugaci területet a Szentkirályi családtól vásárolta Kecskemét városa 1901-ben. (A Szentkirályi családnak Bugacon eredetileg összesen 6190 kat. hold birtokosa volt.) A felügyelete alá tartozó hatalmas területet északon Jakabszállás-pusztá, keletről Orgovány, délről az Öttömösi erdő, nyugat felől pedig a nagybugaci legelő határolta be.

A terménygazdálkodást — az adott területek talajviszonyainak megfelelően — viszonylag rendben találta. Viszont rendkívül leromlott állapotban vette át Kecskemét élelmiszerellátását is biztosító marha, sertés és juh állományt, valamint a városi ménest. Gaál József érdeme volt, hogy a gyenge kondíciójú, apró és fejletlen tehének tartása helyett, - módosítva ezzel egyúttal a magyar gulya-tartás eddigi fő célját is, ami a gazdasági igás-ökrös szük-

ségletének biztosítása és a trágya termelés volt — áttért a magasabb jövedelmet biztosító tenyészbika nevelésre. Ennek eredményeként az 1932-es Országos Mezőgazdasági Kiállítás és Tenyészállat Vásáron már 4 db három éves tenyészbikát értékesítettek. Ezen a sereg-szemlén a bugaci tenyészbikák mind vevőre találtak. Ez a tenyészanyag egy III. helyezést ért el, amikor a BUGAC nevű tenyészbika elnyerte a kiállítás nagydíját.

A silány sertésállományon is javítani kellett. A heterogén összetételű kocaállományt szigorú selejtezéssel kirootálták és kiváló mezőhegyesi tenyészkanok alkalmazásával elérték, hogy 1932-ben a 60 db-ra fejlesztett tenyészkoállományt törzskönyvezték, s ezt követően évente 15-20 db bugaci tenyészkanat értékesítettek az Országos Tenyészállat Vásáron. Ugyanakkor a hizosertés állományt (100-150 db-ot) minden évben a Szegedi Pick (!) Szalámigyár vásárolta fel. Az évi 70-80 mázsa szalonnából pedig jutott a város Szegényházába és a Kada-gyermekeoththonba is.

Amikor Gaál József a —szívéhez legközelebb álló— ménest átvette, az fajta vonatkozásában igen eltérő egyedekből állott. Az állományban arab telivér és félvér, valamint Mezőhegyesről és a Hortobágyról származó nioniusz volt. Ebből a küllemre is vegyes tenyészállományból alakult ki az egységes testi felépítésű bugaci magyar félvér ló, amelyből az 1930-ban történt törzskönyvezést követően, évente 4-6 db 3 éves tenyésztésre alkalmas méncsiköt adott át a gazdaság az államnak. 1944 tavaszáig összesen 38 db tenyészmen csikó került az országos köztenyésztésbe, sőt, jó nevű uradalmi ménesekbe is BUGAC név alatt, mint tenyészmen.

1936 nyarától a herélt csikókból és a felesleges kancacsikókból a honvédség részére 10-15 db remonda is értékesítésre került.

A lótenyésztés sikereit elismerve a Honvédelmi Minisztérium kincstári csikóménest létrehozására és tartására adott megbízást. Ez az állomány 1941-ben már 400 db körül volt.

Az állattartás ragyogó eredményei mellett Gaál Józsefnek gondja volt a növény-nemesítésre, s a mostoha termőföldre megfelelő növények honosítására is. Így került sor a futóhomok talajok szakszerű hasznosításával kapcsolatos kísérletekre, amit egy 20. kat holdas, átlagos minőségű homoktalajú táblán kezdett el. 1935 őszén megkezdtek a homoki szőlő telepítését is. Másrészt pedig évente 6000-6500 mázsát tett ki az elcsépeelt gabona mennyisége.

Bár a városnak csak közvetett eredményt produkált, de ezekben az esztendőben indult be és vált igen keresett nevezetességgé országsszerte, de még külföldön is a bugaci-turizmus. 1930-ban még csak 4-5 fős csoportok főként természetkutatók, botanikusok, zoológusok, tudósok és újságírók látogattak ki a pusztára. Később, az 1931-32-es évektől már programszerűen szervezte meg Gaál József a látogatók részére a pusztát, a gulyák és ménések bemutatását, Ő maga is szórakoztatva a vendégeket különféle lovasbravókkal.

A 400 db-os kincstári ménes meghajtása a vendégek előtt pedig olyan rendkívüli, csaknem félelmetes élményt jelentett a kíváncsi turisták számára, hogy híre messze elterjedt ennek a sehol máshol Európában nem látható attrakciónak. A látogatók, a turisták létszáma pedig egyre emelkedett. A város ekkorra már egy, egyszerűen 250 vendég étkeztetését és elhelyezését biztosító épületet létesített Monostoron.

Sajnos a II. Világháború ezt a hatalmas és dinamikus fejlődést, melynek szülőatyja Gaál József volt, teljesen tönkretette. A város szovjetek előli kiürítésekor a gulya, a ménés és velük együtt Gaál József és családja nyugatra menekültek. A helyzet konszolidálásakor Gaál József a bugaci ménest innen menekítette haza.

Kecskemét városáért, s a város „élelmiszer raktárát” jelentő bugaci birtokáért oly sokat tett Gaál József főintéző 1993. január 6-án halt meg Kecskeméten.

Köszönöm Gaál Józsefnek, a bugaci főintéző fiának, hogy édesapja élettörténetét megosztotta velem, s azt így rendelkezésemre bocsátva, annak alapján a KÖZTÉR olvasói elé tudtam tární egy fél évszázadig agyonhallgatott NEVEZETES KECSKE-MÉTI EMBER felemelő és megiszívlelendő munkásságát.

Írta:

vitéz Tiszaugi-Szabó Tamás

MARITA HALÁLA

Marihuánával, házbublikon, jöpöfa hecc-ként kezdődött. Nem volt veszélyes, ellenkezőleg, a könnyed lebegésben minden megoldhatónak látszott. A lebegés speed-del folytatódott, aztán heroinnal, s már nem a bulikon, hanem az utcán. Árulta a testét, hogy anyagot vehessen. Milyenek voltak a férfiak, akikkel elmentél? - kérdezte a riportert. Utálatosak - felelte, s a kamera ráközelített, ahogy körömmel vakarja a hámlo, pirosuló bőrt az arcán -, minden utalás volt.

Aztán vége lett. Koporsó, koszorúk a síron. Maritának nem sikerült kitörni a körből, behalt a heroin túladagolásba. Rövid életéről és haláláról több mint húsz évvel ezelőtt készült a film Norvégiában. Hasonló történetet ma Magyarországon is lehetne forgatni.

A filmet Ferenczi Zoltán, a református drogprevenciós szolgálat vezetője mutatta be egy kecskeméti drogprevenciós konferencia résztvevőinek. A tanácskozást a városi önkormányzat és a Mobilitas Ifjúsági Szolgálat támogatásával szervezték a kecskeméti kistérségben működő önkormányzatok, iskolák, családsegítő és gyermekjóléti szolgálatok munkatársainak.

A megyében tavaly 114 kábítószerrel kapcsolatos bűncselekményt követtek el, Kecskeméten huszonkettőt (a megelőző évben hetet). A számokból nehéz ítélni, mennyi kábítószeres is lehet hazánkban — mondta Bozóné Soós Marianna rendőr főhadnagy, hiszen például nem biztos, hogy a lefoglalt több ezer Extasy-tablettát Magyarországon értékesítették volna. Az iskolákban, a fiatalok körében végzett felmérések árnyaltabb és szomorúbb képet adnak: a fiatalok 30 százaléka próbált már drogot. A megyei főkapitányság bűnmegelőzési osztályának munkatársai úgy tapasztalták, a gyerekek szívesen beszélgetnek erről a témáról olyan felnőttekkel, akiket elfogadnak, azt is elmesélik, ha már kerültek kapcsolatba droggal. A rendőrség D.A.D.A.-programjának keretében ma a megyében mintegy ötezer diák kap fontos ismereteket a kábítószeres veszélyeiről.

A főhadnagynő azt is elmondta, sajnos, semmi jel nem mutat arra, hogy a rendkívül szigorú drogtörvény életbe lépése óta a kábítószerfogyasztás csökkenne. Ennél is szomorúbb tényről beszélt dr. Csalánosi Dóra pszichiáter: 1999. második felében, a törvény hatályba lépése után, a Megyei Kórház drogambulanciáján töredékre esett vissza az önként jelentkezők száma. Elvonó kezelés a megyében, finansziális okokból, csak Kecskeméten van. A drogelvonnás hathetes

kezelést igényel, de két hét után a társadalombiztosítás már nem finanszírozza, onnantól, úgy-mond, veszteséges. Az ambulancián megfordult páciensek többsége canabis-származékot fogyasztó, a keményebb drogok időnként "beesnek", aztán eltűnnek.

Nagy Lászlóné, az egészségügyi szakközépiskola tanára 1999 októberében végzett kerdőíves felmérést nyolc kecskeméti középiskolában 992 diák körében a kábítószer-fogyasztásról. A megkérdezettek 11,69 százaléka (116 fő) kipróbált már, illetve fogyaszt valamilyen illegális drogot. Közülük legnagyobb arányban egy szakmunkásképző isko-

Nagy Lászlóné tanárnő a Helpi érdekes kiadványaival ismerkedik a konferencián.

voltak, akik azt írták: ha problémájuk van, tanárukhöz fordulnak segítségért.

Ebben a hazug világban, amely csak a ki-rekesztések révén találja meg öazonosságát, nagyon nehéz értékeket közvetíteni — mondta Ferenczi Zoltán. A fiatalok életko-

rúkból adódóan lázadók, s ha nincs mivel azonosulni, pótszerekhez nyúlnak. A kábítószeresek nagyon jó válaszokat adnak a fiatalnak azokra a kérdésekre, amelyek mások meg sem hallgatnak. Nem véletlen, hogy ezen a területen azok az intézmények érnek el eredményeket, amelyek értékeket tudnak közvetíteni. A református drogprevenciós szolgálat vezetője az ellátás és a megelőzés terén is kiemelte a civil szervezetek szerepét. A református egyház tavaly 10 millió forintot fordított erre a célra Kecskeméten. A híros városban jött volna

Drogprevenciót ellátó szervezetek Kecskeméten

Bács-Kiskun Megyei Rendőr-főkapitányság Bűnmegelőzési osztálya
Mindszenti körút 2/a, Tel: 483-723 - Bozóné Soós Marianna r.fő-hadnagy
Bács-Kiskunsági Református Drogprevenciós Szolgálat
Szabadság tér 7., Tel: 481-459 - Ferenczi Zoltán, a szolgálat vezetője
Városi ÁNTSZ
Széchenyi krt.12., Tel: 481-295 - Hoffer Péteróczy Éva, egészségnevelő
Pedagógiai Intézet
Katonai József tér 8., Tel: 327-488 - Mártó Gyöngyi
Rév Szenvedélybeteg-segítő Szolgálat
Fecske u. 20. — Molnár Ferenc
S.O.S Egyesület
Tel: 06/60/35-69-76 - Nagy Gyula
KIVI
Mária krt. 1. (Vöröskereszt) Tel: 483-275 — Sasvári Krisztina
Helpi Ifjúsági Iroda
Széchenyi sétány 2-4., Tel: 412-020 - Szabó Csaba
Megyei Kórház, pszichiátria
Izsáki út, Tel: 484-384 - dr. Szűcs Attila professzor

lában (az intézmény tanulóinak 90 százaléka fiú), legkisebb arányban pedig egy egyházi gimnáziumban. A kipróbálók 57 százaléka marihuánát fogyasztott, 5 százaléka heroint vagy kokaint. Egnél többféle drogot a fogyasztók 40 százaléka próbált már. Figyelemre méltó megállapítás a felmérésnek, hogy a fogyasztók körében az országos átlagnál jóval magasabb a dohányzó szülők — főleg a dohányzó édesanyák — aránya. A droggal egyébként többnyire együtt jár az alkohol és a cigarettázás, alkalmi fogyasztásuk például sokkal magasabb, mint a felnőttéknél. A 116 gyerek közül sokan nem tartják veszélyesnek a kábítószerrel, mondván: a fogyasztást tudják szabályozni. A motivációk között a kíváncsiság, a barátok hatása, a „jó buli” és a feszültségek oldása szerepel. Nagy Lászlóné szomorúan emelte ki a felmérésből: a 992 diák közül összesen négyen

létre az első magyarországi reszociális otthon is, ám pénz híján be kellett zárni a már nyolc lakóval működő drogprevenciós központot.

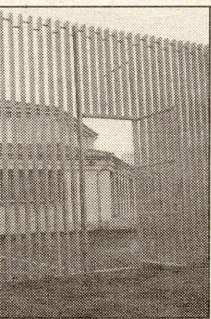
Nemrégiben egy aggódó budapesti édesanya hozta el 17 éves, egészségügyi szakközépiskolás lányát Ferenczi Zoltánhoz. Az anyukának gyanús lett, hogy rendszeresen pénz tűnik el, a gyerek alig van otthon, s ha otthon van, mindig csak alszik. Kiderült, hogy a kislány három éve heroinista. Három éven át nem vették észre a családban, hogy kábítószeres.

A budapesti Marita talán megmenekül. Naplója, amit három évig vezetett, így fejeződik be: minden nap várom, mikor lesz az utolsó szúrás.

Írta: Magyar Ágnes

PÁRTFOGÓK NÉGY MEGYÉBŐL

Három évvel ezelőtt adták át rendeltetésének Kecskeméten a Fiatalokért Regionális Bűntetvésgrehajtási Intézetét. Négy megyéből — Bács-Kiskun, Békés, Csongrád és Jász-Nagykun Szolnok területéről — kerülnek ide az előzetes letartóztatásban lévő, illetve szabadságvesztéssel büntetett fiatalok férfi fogvatartottak, 14 és 18 éves kor között elkövetett bűncselekményért. 21 éves korban, ha még nem telt le a büntetésük, át-kerülnek a felnőttek börtönébe.

Az intézet harminc fő elhelyezésére szolgál, egyszemélyes lakócellákban, három, egyenként tízfős lakóegységben. Ez a börtön már megfelel az európai normáknak, emberhez méltóak a körülmények, nincs zsúfoltság. Lehetőség van az egyéni és csoportos foglalkozásra, van munka a falakon belül és kívül is, a fiatalok, ha akarnak, különböző tanfolyamokon szakképzettséget is szerezhhetnek. Az intézet vezetői fontos feladatnak tartják a szabadulásra való felkészítést. Hiszen a fogvatartottak között sok az olyan fiatal, aki még soha nem dolgozott, nincs semmilyen képzettsége, rendezetlen családi körülmények között élt, esetleg állami gondozásból került ki. Hogy valójában mi történt majd velük a szabadulásuk után, azt a büntetésvégrehajtási intézetben már nem tudják befolyásolni.

A visszatérítéselkedésben, vagy legalábbis az újabb bűnbeesés elkerülésében a hivatásos

pártfogói intézményrendszer hivatott segíteni a börtönből szabadult fiatalokért. A börtönök és a pártfogók együttműködése célszzerűnek látszik, ezért is kezdeményezte a kecskeméti intézet és a Bács-Kiskun Megyei Közigazgatási Hivatal Gyámhivatala a fiatalok hivatásos pártfogóinak regionális értekezletét, amelyen az aktuális feladatokat, problémákat, az együttműködés kiszélesítésének lehetőségeit beszélték meg a résztvevők.

Az 1997-ben hatályba lépett gyermekvédelmi törvény a pártfogolást a gyermekvédelem részévé tette. Ettől azonban még nem lett sokkal könnyebb a pártfogók munkája. Talán a legnagyobb gond, hogy jelenleg egy pártfogó 45 pártfogottal foglalkozik, ami laikus szemmel nézve is nagyon soknak tűnik. Mint Czudarhelyi Mária, a megyei gyámhivatal pártfogói osztályának vezetője mondta, megítélésük szerint az optimális létszám 20-25 fő. A pártfogók, persze, nincsenek teljesen egyedül, hiszen más intézmények — a családsegítő központoktól a gyermekjóléti szolgálatoktól át a munkaügyi központig — is nyújthatnak segítséget. A gyámhivatal már korábban együttműködési szerződést kötött a Fiatalokért Büntetés-végrehajtási Intézetével és a megyei munkaügyi központtal. Próbálták a rendőrséggel is, de ez eddig még nem sikerült, a jogszabályok sem határozzák meg egyértelműen ennek az együttműködésnek a tartalmát.

A bírósági ítélethirdetés után 45 napon belül el kell készíteni a fiatalok számára vonatkozó pártfogói tervet. Könnyebbé tenné ezt, ha az ítéletekhez mindig hozzákapsolnák a pedagógiai véleményét, a környezeti tanulmányt. A rendőrségi törvény szerint a fiatalokot a pol-

ÉP TESTBEN ÉP LÉLEK

Lapunk áprilisi számában már bemutattuk, hogy a tanári hatékonyság és kreativitás akkor sem ismer határokat, ha az intézmény profilja esetleg más tantárgyi koncentrációt határoz meg, mint ami az érintett pedagógus szakterülete. Most is bemutatunk egy olyan példát, amely más nevelőt is ösztönözhet.

Kégel Tamás testnevelő a Kodály Iskolában, ahol az ének-zene, mint tagozat és emeltszintű oktatás és a kóruszereplés, úgy tűnhetne, hogy kizárja a másféle megmérettetéseket.

Am a testnevelés területén az elmúlt években nagyon nagy fellendülés érzékelhető, különös tekintettel a kosárlabda sportágra, s az eredmények azt bizonyítják, hogy a nevelői hatékonyság és elhivatottság sok mindenre képes.

Kégel Tamás 1970-ben született és a középiskolai tanulmányai után a Testnevelési Egyetemre került, ahol tenisz szakoktatóként is sikeres vizsgát tett, ezzel is bizonyítva, hogy két sportágban is olyan ismereteket szerzett, amit átadhat a jövő generációjának. A Kocsis Pál Szakközépiskola után került a Kodály Iskolába. Az alábbi eredmények születtek azóta:

1998-99-es tanév: Kosárlabda Diákolimpia II. korcsoport Városi 1. helyezés, Megyei 2. helyezés, Országos Elődöntő 2. helyezés

1999-2000-es tanév Diákolimpia III. korcsoport megyei 2. helyezés (jelenleg az országos selejtezőre edzenek).

1996-ban lett a Kodály Iskola testnevelője. Akkoriban még nem volt ilyen magas színvonalú a kosárlabda oktatás?

Így azért nem fogalmaznék, inkább úgy mondanám, hogy nem aknázódtak ki teljesen a versenyzési lehetőségek, és nem korosztályra csoportosítva tartották az edzéseket-kezdő mondanóját Kégel Tamás-. Aztán a korosztályok kiválogatása a testnevelésórán lezajlott. Szerencsére egy-egy tanuló hatására nagyon sokan kapcsolódtak be a folyamatba. A kortársak egymásra gyakorolt hatása jó ügyet szolgált. Én már az alsó tagozat harmadik osztályától elkezdtem a munkát, s mára érett be annyira, hogy az Országos Diákolimpia elődöntőig jutottunk el. Persze ehhez tudni kell, hogy a Diákolimpia milyen rangos verseny, s az ezen való részvétel nagy esemény. Hiszen kétféle versenyzési lehetőség van: az alapfokú versenyeken az adott sportágból élsportolóként igazolt játékos nem játszhat, de a Diákolimpia szabályzata lehetővé teszi, hogy sportszakosztályhoz igazolt játékos is játszhat. Az Országos Elődöntőig való eljutás azt jelenti, hogy a városi,

körzeti, megyei megmérettetések után jönnek a megyei elődöntők és az országos elődöntők. A megyei második helyezésünk arra volt elég, hogy az Országos Selejtezőn részt vehettünk, s azzal a nyíregyházi csapattal játszottunk, amely országos viszonylatban tornymagasan a legjobb.

Most már nagyobb gyerekekkel foglalkozik, hogyan lehet bekerülni a csapatba?

A kollégáimnak nagyon sokat köszönhetek. A minicsapat megismerkedik a sportággal, Dr. Tóth Józsefné irányítja. Sokat megszereteti a játékot, s én a legkiemelkedőbb tehetségekkel foglalkozom a későbbiekben. Ez a fiúcsapatra vonatkozik, mert a most fellendülésben lévő leánycsapatot Pánczél Miklós irányítja. Sokat köszönhetek az iskolavezetésnek is - különösen támaszkodhatok dr. Nagyné Dréher Mária segítőkészségére, akinek szívügye nemcsak ez a sportág, hanem az egész testnevelés műveltségterület. Szerencsére az iskola felszereltsége is elsőrangú.

Itt elsősorban a zene iránt érdeklődő tanulók alkotják a többséget, hogyan lehet őket mégis bevonni ebbe a sportéletbe?

Elsősorban ez a fiúknak nagy lehetőség, hiszen a kritikus kamaszkori időszakban mutálnak, s itt a pályán, a meccseken kibontakozhatnak. A zene a lelket szépihtheti meg, a sport és a mozgás a testet és

régi mondás, hogy „ép testben, ép lélek”. Olyannyira kinevelődött egy kosárlabdás generáció, hogy az UNIVER KSE klubcsapatnak már utánpótlás bázisa vagyunk, hiszen 12 tanulónk sportol az egyesületnél.

Az UNIVER KSE férfi kosárlabdacsapatának Ön hosszú évekig meghatározó játékos volt.

1998-ban fejeztem be az aktív játékot, s a tanításon és edzésen kívül teniszoktatóként tevékenykedem.

Nemcsak a kosárlabda fémjelzi a Kodály Iskolában a sportokat.

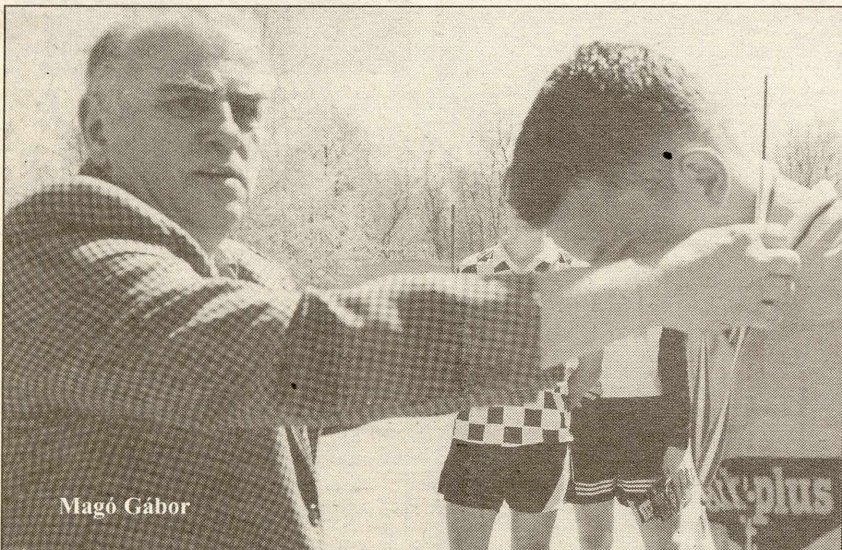
Szerencsére nem. Külső segítséggel ugyan, de az atlétika és a röplabda is megjelent a palettán. Bízunk abban, hogy ez a terület is szép eredményeket hoz majd néhány éven belül.

Kégel Tamás a lap megjelenését követő időszakban ünnepli 30. születésnapját. További sikereket kívánunk neki is és tanítványainak is.

Írta:
Tajti István

Katolikus sportolók

Magó Gábor

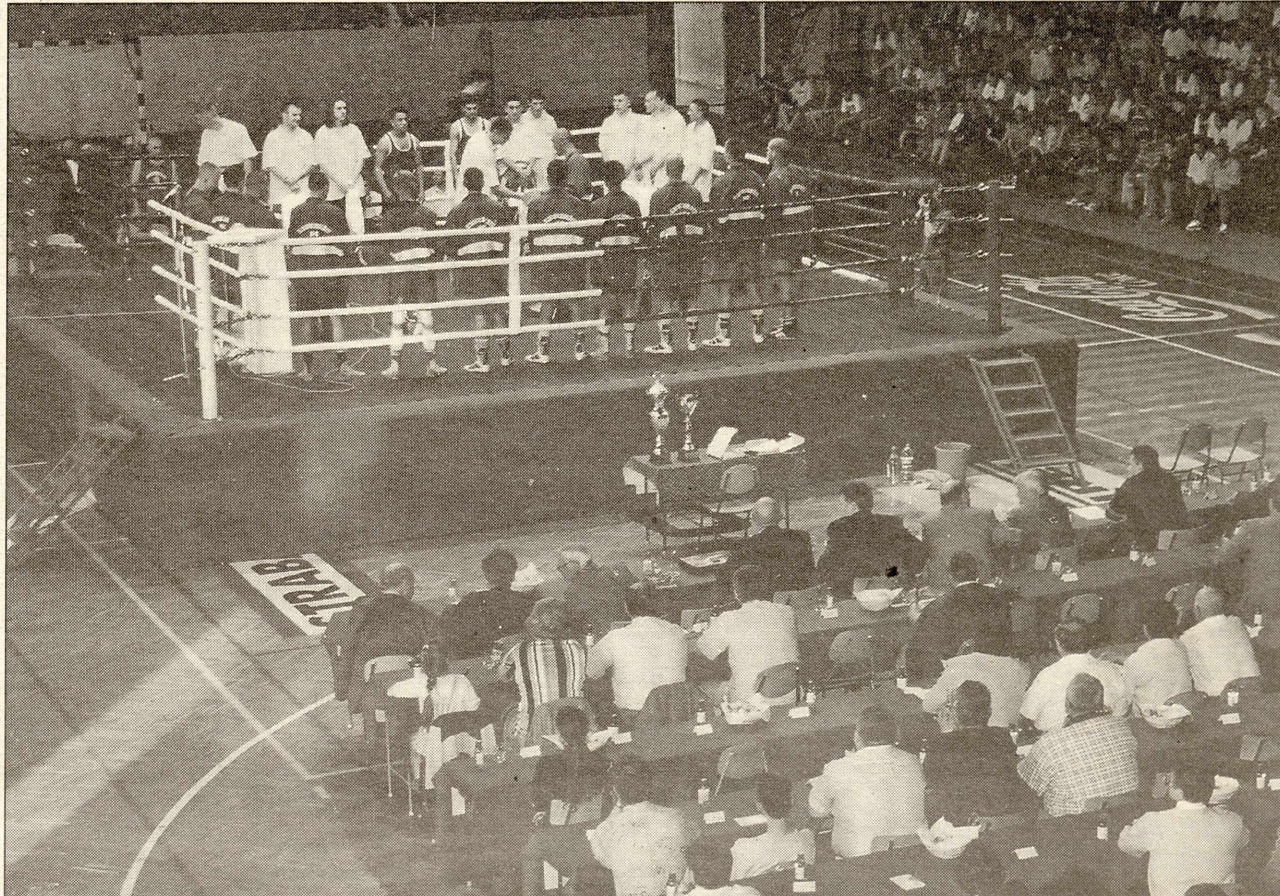
A Katolikus Iskolák Diák Sportszövetsége hagyományos, immár hetedik országos sportversenyére került sor Kecskeméten. Fő házigazdái a 64 iskolából jött 1800 diák kosár-, kézi- és röplabdásnak, tornásznak, focistának a piaristák és a szentimrések voltak az április közepi hétvégén. Magó Gábor, az országos szövetség elnöke, a Szent Imre Katolikus Általános Iskola igazgatója érmet ad át az ünnepélyes eredményhirdetésen az egyik kecskeméti piarista csapattagnak.

A legjobb hazai eredményekből néhány:

Kézilabda, fiú, II. és IV. korcsoport: 2. Piarista Gimnázium és Általános Iskola.

Kispályás labdarúgás, lány, III. korcsoport: 3. Szent Imre, V. korcsoport: 5. Angolkisasszonyok. Fiúk, I. korcsoport: 1. Szent Imre. IV. korcsoport: 1. Piarista Gimnázium, V. korcsoport: 2. Piarista Gimnázium és Ált. Isk.

Torna, fiú, I. korcsoport csapat: 1. Piarista Gimnázium és Ált. Isk. „B” IV.-V. korcsoport: 1. Piarista „A”, 2. Piarista „B”. Torna, fiú, egyéni, I. korcsoport: 1. Oláh Roland (Szent Imre KAI), 2. Ország Ferenc (Piarista Gimn. és Ált. Isk.)

ÜNNEPNAP A SPORTSZERETŐKNEK

A KSC ökölvívó szakosztálya szervezésében a szerbiai Dinamo Pancsevo junior és felnőtt bokszoói látogattak Kecskemétre. A Sportsarnokban telt ház előtt, kitűnő szervezésben, hangulatban és színvonalban volt része mind azoknak, akik eljöttek. A tervek szerint a jövőben folyamatosan sor kerül ilyen, ezt a komoly kecskeméti hagyományokkal is rendelkező küzdősportot népszerűsítő mérkőzésekre — tájékoztatott bennünket Németh László, a szövetség megyei elnökségi tagja, a K.E.K. Kft. (Elektrocenter) ügyvezető igazgatója, mint egyik fő szervező és támogató.

Szívesen nyilatkozott lapunknak Csötönyi Sándor is, a Magyar Ökölvívó Szövetség elnöke, a MOB tagja, akit többek között elkísért Szántó Imre, a válogatott mesteredzője is.

Közter

Az ökölvívósport vidéki fellegetvái között tartják — e számon országosan is Kecskemétet?

Cs.S.:

Az egyik legnagyobb fellegetvárként! Én nagyon elfoglalt vagyok, mert itt barátaim élnek és az országos elnökség tagja, a megyei elnök, Pataki Miklós karolta fel újra nagyszerű, elkötelezett mecénásként a sportágot. Kiváló szakosztályaink vannak Kecskemét mellett Félégyházán, Majsán, Halason, ahol mindig is kitűnő sportolókat neveltek. Amikor szakvezető voltam, számos tanítványom innen került ki. Kozák, Csikós, Gönczi Robi emlékeztet nevek maig.

Közter:

Hogy áll a sportág tehetségeiben és szakemberekben illetve feltételekben, anyagiakban?

Cs.S.:

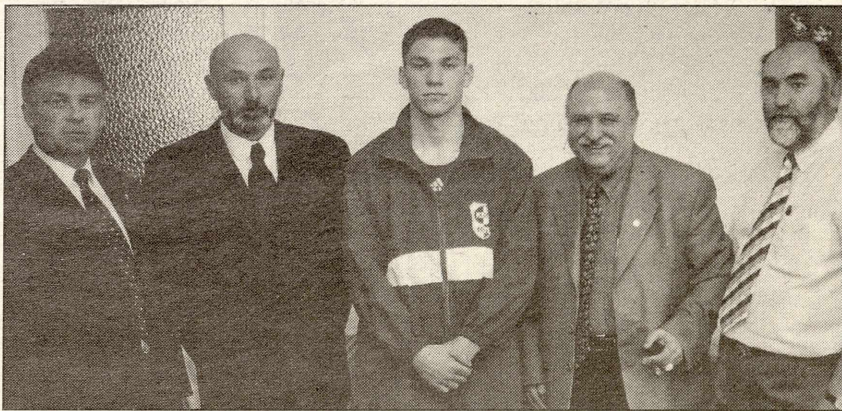
Ide is megszállottak kellene, kulcsfigurák, mint az említett Pataki Miki is. Nemcsak anyagilag, hanem emberileg, teljes kapcsolatrendszerével is segíti a sportot. Szerencsére a város is fogadóképz, erről győződött meg Szécsi polgármester úrral való találkozásom is. Balzsay Károly személyében olimpiónja is van a városnak és ez a városimázst is növeli, nemcsak az ökölvívását.

Közter

A küzdősportokban is egyre több az iskolázottabb, intelligensebb versenyző. Hogy jelentkeznek ez az ökölvívásban?

Cs.S.:

Ez mostanában tényleg előtérbe került. A hetvenes években pl. Fekete Pál vegyész-mérnök, Bereczki doktor, Ferenczi Laci voltak az első diplomások, de most Balzsay Károly mellett a jegyzett, válogatott versenyzők fele egyetemet — főiskolát végzett ill. végzi. Kovács István, Koko megjelenése, intelligenciája a médiában jelentősen emelte a sportág imázsát. Kezdi felfedezni, hogy mi nagyon kevés pénzről, erőn felüli teljesítménnyel hoztuk ezt a színvonalat. Atlétikában, kosárlabdában, úszásban kb. százszorosába került az országnak egy aranyérem. Persze ezt nem ellenük, csupán tényként mondom, mert ez általában igaz a küzdősportokra, a judora, súlyemelésre, birkózásra is. Tehát igenis támogatásra érdemesek velünk együtt!

Sáros László, a KSC ökölvívó szakosztályának elnöke, Pataki Miklós, a megyei szövetség elnöke, Balzsay Károly olimpión, Csötönyi Sándor és Németh László.

A 4 junior mérkőzésből egyet, a 11 felnőtt győzelemből hatot szereztek meg a kecskeméti öklözök. Ám a legtöbbet a kecskeméti sportszerető közönsége nyerte.

GRATULÁCIÓ A BIRKÓZÓKNAK

Ismét kitűnő kecskeméti siker született a Moszkvai birkózó EB-n. Majoros István Európa-bajnok lett (középen). Kocsis Ferenc edző (balszáron), Deák Bárdos Mihály harmadik helyezett (jobbrol), dr. Hegedűs Csaba szövetségi kapitány mellett a Városháza előtt fotóztuk le a bajnokot a polgármesteri fogadás és gratuláció alkalmával.

Tavaszköszöntő

Tóth Sándor felvétele

Jubileumi Challenge day

A Kihívás Napja 1982-ben Kanadából indult világhódító útjára. Magyarország sportszerető, játékos kedvű polgárai immáron tizedik alkalommal vehetnek részt a közérzetjavító, lélekfrissítő, pulzusszámnövelő nemes vetélkedőn, melyet az idén is a szokásos időpontban, május utolsó szerdáján rendeznek meg világszerte.

Egyesületünk e jeles napon hagyományaihoz híven színes, gazdag programot kínál a teljes kikapcsolódásra vágyó kecskeméti sportbarátoknak. Bemelegítésként a Kiskunsági Nemzeti Park területén, a fülöpházi homokbuckák közt barangolunk és gyönyörködünk a természet csodás alkotásában, az idilli tájban.

Ezt követően betérünk a kunpusztai turistaparadicsomba, a Pongrácmajorba, ahol biliárd, fallabda, lábtengő, libaterelés, lovaglás, ping-pong, szamaragolás, tehénhajítás, teke, tenisz, úszás sportágakban mérjük össze a tudásunkat. Utolsó állomásként a Nyíri erdei Szent Hubertus parkban töltünk felejthetetlen órákat, ahol Kovács István József mókamester vezetésével hagyományörző népi játékokra (derékhúzás, grundbirkózás, kakasolás, kun-kobakolás stb.) kerül sor, valamint E. Kovács Zoltán csillagász, bolygóközi idegenvezető egy rendhagyó ismeretterjesztő úrsztára (Naprendszer-túra tortúra) invitálja a játékos kedvű társaimat.

Az eseménnyel kapcsolatos bővebb információ a 475-493-as telefonszámon kérhető.

E napon ne tévovázz, állj közénk a sorba, Szavazzál az egészségedre és a sportra!

Sugár György
Napsugár Szabadidősport Egyesület
elnöke

Főiskolai Napok Varnus Xavérral

A Kecskeméti Főiskola Tanítóképző Karán május 10-12-é között rendezik meg a hagyományos Főiskolai Napokat. Lasztovicza Gábor, a Hallgatói Önkormányzat elnöke elmondta, hogy minden eddiginél nagyobb formátumú rendezvénysorozat lesz az idei, a hallgatók minden igyekezete és munkálkodása azon van, hogy minél emlékezetesebbé tegyék a 2000. év ezen napjait. A kulturális műsorokon, tanítási versenyeken, szakmai tanácskozásokon kívül nagyszabású tornaünnepély is színesíti a napok programját. Vendégül hívták a Kecskeméti Katona József Színház két fiatal és kiugróan tehetséges művészt, Mérai Katalint és Szokolai Pétert (aki maga is valaha a főiskola hallgatója volt). Az első napra várják Varnus Xavért, akit sokan hiányoltak a Tavaszi Fesztivál kecskeméti forgatagából.

A Köztér postája * a Köztér postája

Tisztelt Főszerkesztőnő!

Olvasója és tisztelője vagyok az önök szerkesztésében megjelenő Köztér című újságnak. Lapjukat komoly, mértéktartó újságnak ismerem meg.

A III. évfolyam, 4. számának vezérlőoldálán megjelentetett "TIB és Nemzetőrség" című írás erősen felborzolta közérzetemet. A cikk egyes részletei, úgy érzem, alkalmasak a közvélemény félretájékoztatására. Az újság Novák Ferencet a március 15-ei nemzeti ünnepünkön dandártábornoki egyenruhában mutatja be. Köztudott, hogy az illető életében katona sem volt, nemhogy katonai rendfokozattal rendelkezzen. Nem tudom, honnan a bátorság, hogy egy törvényileg pontosan körülhatárolt, katonai

rendfokozatban, nevezetesen dandártábornoki rangban a nagy nyilvánosság előtt megjelenjen, és közszerepet vállaljon. Szeretném a közvéleményt tájékoztatni, hogy a Nemzetőrség törvényileg egy civil egyesület, a Nemzetőrség tagjainak egyesületen belüli rendfokozatuk van. Ami a rendfokozat komolyságát illeti, az egyesületen belül ezt egymás között osztogatják. Megtörtént eset például, hogy egy nyolc általánost végzett piktorgyerek, aki szépen kifesti Novák úr lakását, azonnal órnagyi rendfokozatot kap. Jó, ha tudja a közvélemény azt is, hogy egy civil egyesületet néhány ember összefogásával bárki létrehozhat. Az egyesületen belül, de csakis az egyesületen belül, nevezhetik egymást akár marsallnak is, de a Köztérben és a köztéren

Az utca hangjai

Hangfalrepesztő bumm-bummokkal közlekedik a vagánygyerek, dühörögve adván tudtára mindenkinek: úgy állja a zajt, mint a cövek (Beverés előtt)

Mesecabrioban cirkál a diszkó PR menedzsment, olykor csini babát is hordozva a körútján. Persze, zene, amit bír a berendezés.

A szeretetszolgálat invitálja a rászorulókat ünnepi vendéglátásra. Hangosbeszélőn. (Aki hallja, adja át!)

Nagypéntek délután. Amikor a hangok is Rómába mentek. A városban vendégeskedő cirkusz is jónak látja hirdetni magát. Csend kellene. Nagypénteken legalább.

Aztán jöhet a cirkusz.

n. m.

Döntéskényszer

Az óvoda kerítésénél állva nézem a játszó gyerekeket. Észrevették, hogy nézem őket. Abbahagyták a játékot, és ők is nézni kezdtek engem. Szemeikből óvodáskori énem nézett vissza rám, tágra nyílt szemekkel, és arra gondolt: "Bár én is tizenhét éves lehetnék!"

Csak néztem, ahogyan nézett, és arra gondoltam: "Bárcsak én is hatéves lehetnék!"

Tudta mire gondolok, és én is tudtam, mire gondol.

Ő MÉG nem értett engem, én MÁR nem értettem őt. Én MÁR tudtam azt, amit ő MÉG nem tudott.

Az óvodások meg csak álltak homokozó lapátjukkal a kezükben, mind tizenhét évesek szerettek volna lenni, és néztek engem, aki csak állt a Felsőoktatási Felvételi Tájékoztató című kiadvánnyal a kezében, és hatéves szeretett volna lenni.

Mégsem cseréltünk helyet. Ott volt közöttünk az óvoda kerítése, ami nekik még túl magas volt, én meg már elbotlottam volna benne.

Írta: Braunitzer Gábor

Kiállításmegnyitó után

A Kortárs Galériában Bardócz Lajos grafikusművész alkotásait láthattuk. A Tiszakécskén élő alkotó a kecskeméti Kandó Kálmán Képzőművészeti Szakközépiskola tanára, több rangos díj tulajdonosa, és rendszeres résztvevője az országos és nemzetközi tárlatoknak. Mostani kiállításának témáit az ősi magyar hitvilágból, a sámánok és mágusok világából merítette, sajátos egyéni technikával és magas szintű grafikai igényességgel. Képünkön a galériatulajdonos Szívós János, középpont az ünnepelt művész Buda Ferenc társaságában.

Lakásművészeti szakkiállítás

A County Press Rendezvényszervező Iroda hagyományos Lakásművészeti és Belsőépítészeti Szakkiállítását és Vásárát május 4-7-ig, naponta 10-18 óráig tekinthető meg az Erdei Ferenc

Általános Művelődési Központban. Az 1500 négyzetméteren közel fél-száz kiállító kínálatából választhatnak a lakás és kert szépítésére vágyó érdeklődők. A belépés díjtalan.

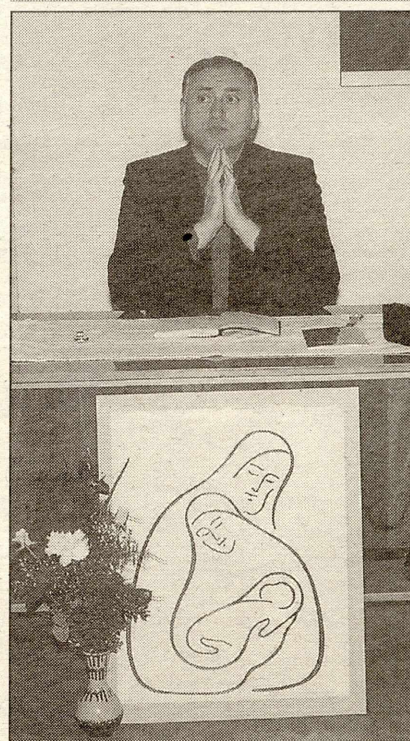
Központavató

Április 28-án megnyílt a Kecskeméti Nonprofit Szolgáltató Központ, amelynek létesítésére a Magyar Máltai Szeretetszolgálat Kecskeméti Szervezete pályázaton nyert pénzt.

A szolgáltató központot a Kecskeméti Református Ifjúsági Egyesülettel közösen működtetik a máltaisok.

A megnyitón az ökumenikus áldást Farkas László római katolikus érseki helynök, Kis János evangélikus lelkipásztor és Szabó Gábor református esperes mondta. Az összegyűlt vendégeknek az M. Bodon Pál Zeneiskola művésztanárai és a Vakok és Gyengénlátók Megyei Szövetségének Nép-dalköre adott műsort.

A családokért

Bíró László püspök

Jövönk a család címmel második alkalommal rendezett konferenciát a Szentcsalád Plébánia és a Széchenyi-városi Közösségépítő Egyesület. A Magyar Katolikus Püspöki Kar 1999. Karácsonyán kiadott körlevelét, amely „A boldogabb családokért!” címet kapta, Bíró László püspök úr ismertette az egybegyűlt érdeklődőkkel, a szociális szféra állami és civilszervezeti képviselőivel.

Jogi- és szaktanács

A Független Kisgazdapárt kecskeméti szervezetének irodáján (Bánk bán u. 9.) minden héten pénteken 10 és 12 óra között jogi tanácsadást tart, melyre dr. Dankó Tamás várja az érdeklődőket. Április 27-től minden héten csütörtökön 17 órától mezőgazdasági szaktanácsadással állnak az érintettek rendelkezésére a falugazdászok.

Átkeresztelés

Nem tudjuk mikor, ki és az elkészítés mely szakaszában keresztelte át Zoltánt Pálra, meghagyva a vezetéknevazonosságát... Múlthavi számunkban természetesen a Vásárhelyi Zoltán emlékére rendezett koncerten remekelt a Jámor házaspár; Vásárhelyi Pált legfeljebb az árvízi helyzet miatt emlegetjük, de más megemlékezés nem történt. Más. Zászlót kapott az államiság 1000. évében Kecskemét városa. Magyarul: „millenniumi” lobogót. Nem birtunk megküzdeni a latin kifejezéssel. Mondhatni: „Si tacuisses philosophus mansisses.” Eztet is fejből írjuk. Gusztai néni, a latintanárom tudta, hogy miért adott nemmondom-meghányást.

Minden érdeklőtől és olvasóinktól elnézést kérünk, igyekezzünk elkerülni a tévedéseket...

(A szerk.)

Köztér az interneten!
A <http://www.kecskemeti.info.hu> címen találhatják meg. E-mail-en is várjuk Olvasóink véleményét, hozzászólását és írásait.
"Emilünk":
kozter@kecskemeti.info.hu

A Köztér megvásárolható a város és környéke újságárúsító helyein, ingyen hozzáférhető a közintézményekben, valamint ingyen megrendelhető a szerkesztőség címén, telefonján.

Lapunk ezután minden hónap első napján jelenik meg. Lapzártá: minden hónap 20-án.

Köztér

Kecskeméti közéleti lap

Alapította: Kerényi György

Főszerkesztő: Nagy Mária

Főmunkatárs: Magyar Ágnes

Fotó: Bosnyák János

A szerkesztőség címe: 6001 Kecskemét pf.: 483. Ceglédi út 38. Tel./Fax: 76/410-260, 485-720. Telefon: 76/48-23-23 (este).

E-mail: kozter@kecskemeti.info.hu

Támogatóink: Autóúveg Kft., Canada Petrol, Elektrocenter (K.E.K. Kft.), Zephyr Kft. és még többen.

Kiadja: az Extra Piac Kft. 6000 Kecskemét, Petőfi S. u. 1/a. Felelős kiadó: Székely Zsolt. Előkészítés: Hegedűs József, Boros Zoltánné, ISSN 1418-9712.

Nyomtatta: Magyar Hivatalos Közlönykiadó Lajosmizsei Nyomdája.

Felelős vezető: Burján Norbert igazgató. Táskaszám: 00-0767